

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Ekonomické hodnocení střediska Sady
Zemědělského družstva Klapý**

Renata Wetzsteinová

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Renata Wetzsteinová

Hospodářská politika a správa

Podnikání a administrativa

Název práce

Ekonomické hodnocení střediska Sady Zemědělského družstva Klapý

Název anglicky

Economic evaluation of the orchard of agricultural cooperative Klapý

Cíle práce

Cílem diplomové práce je ekonomické hodnocení střediska Sady, Zemědělského družstva Klapý v období 2016 – 2020. Dílčím cílem je porovnání kalkulace nákladů a výnosů vybrané zemědělské plodiny (jablěk) v ZD Klapý s daty Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. Na základě výsledků pak navrhnout opatření a doporučení pro další rozvoj střediska Sady Zemědělského družstva Klapý.

Metodika

Diplomová práce bude v teoretické části popisovat všeobecné informace a vývoj sadařství České republiky. Teoreticky budou vysvětleny použité ekonomické analýzy, metody kalkulace nákladů a výnosů. Praktická část práce bude pojednávat o historii a současnosti Zemědělského družstva Klapý a budou zde uvedeny základní údaje o středisku Sady ZD Klapý. Z účetních dat poskytnutých ekonomickým oddělením ZD Klapý bude provedeno ekonomické hodnocení střediska Sady v letech 2016 – 2020, primárně s využitím metod finanční analýzy. Pro komplexnější pohled na problematiku kalkulace nákladů a výnosů výroby jablek v ZD Klapý bude provedeno porovnání s údaji z výběrových šetření nákladů a výnosů zemědělských výrobků zpracovaných Ústavem zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI). Vyhodnocení bude pomocí aritmetických metod s využitím tabulkového a grafického zobrazení. Na základě výsledků budou vymezeny faktory, které nejvíce působí na celkovou nákladovost dané plodiny a budou navržena, i s ohledem na celkové ekonomické hodnocení, konkrétní doporučení pro další rozvoj střediska Sady Zemědělského družstva Klapý.

Doporučený rozsah práce

70 – 90 stran

Klíčová slova

Ekonomické hodnocení, finanční analýza, náklady, výnosy, kalkulace, sady, jablka

Doporučené zdroje informací

- DVOŘÁKOVÁ, D. *Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-907-7.
- HLUŠEK, J. – BALÍK, J. – BURG, P. – LOŠÁK, T. – NEČAS, T. – ONDRÁŠEK, I. – ŠAFRÁNKOVÁ, I. – WOLF, J. – ZEMÁNEK, P. *Ovocné kultury*. Praha: Profi Press s.r.o., 2018. ISBN 978-80-86726-86-1.
- KALOUDA, F. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-591-3.
- PALEPU, K G. – HEALY, P M. – PEEK, E. *Business analysis and valuation*. Andover, Hampshire: Cengage Learning EMEA, 2019. ISBN 978-1-4737-5842-1.
- POLÁČKOVÁ, J. *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství*. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010. ISBN 978-80-86671-75-8.
- RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.
- SVATOŠ, M. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA EKONOMIKY. *Ekonomika agrárního sektoru : (vybraná témata)*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2018. ISBN 978-80-213-2807-5.
- SYNEK, M. – KISLINGEROVÁ, E. *Podniková ekonomika*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.
- VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1701-7.
-

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. et Ing. Ondřej Škubna, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 9. 2. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 2. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomické hodnocení střediska Sady Zemědělského družstva Klapý" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze, dne 29. 3. 2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. et Ing. Ondřeji Škubnovi, Ph.D., za odborné vedení, podnětné rady a čas, který věnoval mé práci. Děkuji také vedoucím pracovníkům Zemědělského družstva Klapý, za poskytnutí informací. Panu Mgr. Tomáši Vintrovi z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací děkuji za upřesnění dat z databáze FADN.cz. V neposlední řadě také děkuji svým rodičům za podporu během celého studia.

Ekonomické hodnocení střediska Sady Zemědělského družstva Klapý

Abstrakt

Práce se zabývá ekonomickým hodnocením střediska Sady Zemědělského družstva Klapý v období 2016 – 2020 a porovnáním výsledků střediska Sady ZD Klapý se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN. Dílčím cílem je porovnání kalkulace nákladů a výnosů zemědělské plodiny – jablek ZD Klapý s daty Ústavu zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI. V praktické části je popsána charakteristika ZD Klapý, základní údaje o středisku Sady a vstupní data pro ekonomické hodnocení. Z ekonomického vyhodnocení vyplývá, že středisko Sady ZD Klapý vykazovalo ztrátu, což je pro podnik negativní. Podle horizontální analýzy je největší meziroční změna v letech 2017 - 2018 v položce Nákup zboží a to 570 %. Vertikální analýza ukazuje, že v roce 2016 položka Zaměstnanci činila 33 % z celkových nákladů za tento rok. Středisko Sady má obdobné náklady a výnosy jako ovocnáři sledovaní v databázi FADN, nejvíce se liší v položce Zaměstnanci. Mzdové náklady zaměstnanců jsou i v porovnání nákladovosti zemědělské plodiny – jablka s ÚZEI nejvíce rozdílné. Možné úsporné opatření pro středisko Sady je v pořízení nových strojů pro obhospodaření sadů a tím snížení nákladů na lidskou ruční práci. Pro další vývoj střediska Sady je doporučeno zaměřit se na efektivnější obchod s ovocem.

Klíčová slova: ekonomické hodnocení, analýza, náklady, výnosy, ekonomika, zemědělství, zemědělské družstvo, ovocný sad, jablka.

Economic evaluation of the orchard of agricultural cooperative Klapy

Abstract

The diploma thesis deals with the economic evaluation of the Sady of the Co-operative Farm Klapy in the period 2016 - 2020 and the comparison of the results of the Sady of the Co-operative Farm Klapy with the FADN Farm Accounting Data Network. The main goal is to compare the calculation of costs and incomes of agricultural crops – apples from the Co-operative farm Klapy with the data of the Institute of Agricultural Economics and Information of the UZEI. The practical part of this thesis is concerned with the characteristics of Co-operative farm Klapy, basic data about the Orchard of Klapy and input data for economic evaluation. The economic evaluation of the Sady of the Co-operative Farm Klapy showed a loss, which is negative for the company. According to the horizontal analysis, the largest interannual change in the years 2017 - 2018 is the item Purchase of goods, namely 570 %. The vertical analysis shows that in 2016 the item Employees was 33 % of the total costs for that year. The Klapy Orchard has similar costs and incomes as the fruit growers monitored in the FADN database. The biggest difference is in the Employees cost. The wage costs of employees also differ, compare to the cost of agricultural crops - apples with the UZEI. A possible cost-saving measure for the Sady of Klapy is the acquisition of new machines for managing the orchard and thus a reduction in the cost of human labor. For the further development of the Sady of Co-operative farm Klapy, it is recommended to focus on a more efficient fruit trade.

Key words: economic evaluation, analysis, costs, incomes, economy, agriculture, agricultural co-operative, orchard, apples

Obsah

1 Úvod	19
2 Cíl práce a metodika	20
2.1 Cíl práce.....	20
2.2 Metodika	20
3 Teoretická východiska	23
3.1 Sadařství	23
3.1.1 Historie pěstování ovoce	24
3.1.2 Rozdělení ovocných druhů	26
3.1.3 Jabloně.....	26
3.2 Kalkulace nákladů a výnosů v zemědělství	27
3.2.1 Charakteristika používaných pojmů	27
3.2.2 Kalkulace nákladů v rostlinné výrobě	28
3.2.3 Metody kalkulace nákladů.....	31
3.2.4 Kalkulace výnosů v rostlinné výrobě	33
3.3 Ekonomické hodnocení	34
3.3.1 Horizontální analýza.....	34
3.3.2 Vertikální analýza.....	35
3.3.3 Výsledek hospodaření	35
3.3.4 Rentabilita	36
3.4 Ústav zemědělské ekonomiky a informací	37
3.4.1 Hlavní činnosti ÚZEI	37
3.4.2 Historie ÚZEI	38
3.4.3 Nákladovost zemědělských výrobků.....	39
3.4.4 Zemědělská účetní datová síť FADN	39
3.5 Obchod s ovocem	40
3.5.1 Zahraniční obchod s ovocem v ČR	41
3.5.2 CZ FRUIT, odbytové družstvo.....	45
4 Vlastní práce	47
4.1 Historie a současnost Zemědělského družstva Klapý	47

4.2	Středisko Sady Zemědělského družstva Klapý	49
4.3	Ekonomické hodnocení střediska Sady	51
4.3.1	Horizontální analýza	51
4.3.2	Vertikální analýza	55
4.3.3	Výsledek hospodaření střediska Sady	62
4.3.4	Rentabilita	62
4.3.5	Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN	63
4.4	Kalkulace nákladů a výnosů jablek ZD Klapý	68
4.4.1	Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI	68
4.5	Obchod s ovocem Zemědělského družstva Klapý	73
5	Výsledky a diskuse	74
5.1	Výsledek ekonomického hodnocení	74
5.1.1	Výsledek horizontální analýzy	74
5.1.2	Výsledek vertikální analýzy	76
5.1.3	Výsledek hospodaření střediska Sady ZD	78
5.1.4	Diskuze k rentabilitě	78
5.1.5	Výsledek porovnání nákladů a výnosů střediska Sady ZD Klapý s FADN79	
5.1.6	Výsledek porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI	81
5.2	Diskuze k úsporným opatřením a obchodu s ovocem ZD Klapý	84
5.2.1	Diskuze k úsporným opatřením Střediska Sady ZD Klapý	84
5.2.2	Diskuze k obchodu s ovocem ZD Klapý	85
6	Závěr	87
7	Seznam použitých zdrojů	89
8	Přílohy	92
Seznam obrázků		
	Obrázek 1: Sad ZD Klapý	23
	Obrázek 2: Sad ZD Klapý pod Hazmburkem	50

Seznam tabulek

Tabulka 1: Položky kalkulačního vzorce nákladů.....	28
Tabulka 2: Položky kalkulačního vzorce výnosů.....	33
Tabulka 3: Zahraněční obchod s ovocem ĀR – dovoz	41
Tabulka 4: Nejvýznamnější země zahraněčního obchodu ĀR s ovocem – dovoz.....	42
Tabulka 5: Zahraněční obchod s ovocem ĀR – vývoz	43
Tabulka 6: Nejvýznamnější země zahraněčního obchodu ĀR s ovocem – vývoz.....	44
Tabulka 7: Saldo zahraněčního obchodu ĀR s ěerstvým a sušeným ovocem	44
Tabulka 8: Horizontální analýza - Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků	51
Tabulka 9: Horizontální analýza – Spotřeba pohonných hmot	51
Tabulka 10: Horizontální analýza – Spotřeba elektrické energie a vody	52
Tabulka 11: Horizontální analýza - Nákup zboží	52
Tabulka 12: Horizontální analýza - Služby pracovní agentury - práce v sadech	52
Tabulka 13: Horizontální analýza - Zaměstnanci.....	53
Tabulka 14: Horizontální analýza - Opravy	53
Tabulka 15: Horizontální analýza - Režijní náklady správní	53
Tabulka 16: Horizontální analýza - Tržby za ovoce	54
Tabulka 17: Horizontální analýza - Ostatní položky.....	54
Tabulka 18: Vertikální analýza - náklady 2016 – 2020	56
Tabulka 19: Vertikální analýza - výnosy 2016 – 2020	59
Tabulka 20: Výsledek hospodaření 2016 – 2020	62
Tabulka 21: Rentabilita tržeb 2016 - 2020	63
Tabulka 22: Rentabilita nákladů 2016 - 2020	63
Tabulka 23: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN - 2016	64
Tabulka 24: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2017.....	65
Tabulka 25: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2018.....	66
Tabulka 26: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2019.....	67
Tabulka 27: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2020.....	68
Tabulka 28: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2016	69
Tabulka 29: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2017	70
Tabulka 30: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2018	71
Tabulka 31: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2019	72
Tabulka 32: Horizontální analýza - vybrané položky	74
Tabulka 33: Vertikální analýza - vybrané položky nákladů.....	76
Tabulka 34: Vertikální analýza - vybrané položky výnosů.....	77
Tabulka 35: Náklady a výnosy střediska Sady ZD Klapý x FADN 2016 – 2020.....	79
Tabulka 36: Porovnání nákladů a výnosů střediska Sady ZD Klapý s FADN - vybrané položky	80
Tabulka 37: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI	82
Tabulka 38: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI - vybrané položky	83
Tabulka 39: Pracnost sklizňových operací u různých variant technických prostředků.....	84

Seznam grafů

Graf 1: Vertikální analýza - náklady 2016	56
Graf 2: Vertikální analýza - náklady 2017	57
Graf 3: Vertikální analýza - náklady 2018	58
Graf 4: Vertikální analýza - náklady 2019	58
Graf 5: Vertikální analýza - náklady 2020	59
Graf 6: Vertikální analýza - výnosy 2016.....	60
Graf 7: Vertikální analýza - výnosy 2017.....	60
Graf 8: Vertikální analýza - výnosy 2018.....	61
Graf 9: Vertikální analýza - výnosy 2019.....	61
Graf 10: Vertikální analýza - výnosy 2020.....	62
Graf 11: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2016.....	70
Graf 12: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2017.....	71
Graf 13: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2018.....	72
Graf 14: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2019.....	73
<i>Graf 15: Horizontální analýza - vybrané položky</i>	<i>75</i>
Graf 16: Vertikální analýza - vybrané položky nákladů.....	76
Graf 17: Vertikální analýza - vybrané položky výnosů.....	77
Graf 18: Výsledek hospodaření střediska Sady	78
Graf 19: Rentabilita tržeb a rentabilita nákladů 2016 - 2020	78
Graf 20: Náklady a výnosy střediska Sady ZD Klapý x FADN 2016 – 2020.....	80
Graf 21: Rozdíl nákladů a výnosů střediska Sady ZD Klapý s FADN - vybrané položky .	81
Graf 22: Náklady a výnosy výroby jablek ZD Klapý x ÚZEI.....	82
Graf 23: Rozdíl nákladů a výnosů jablek ZD Klapý s ÚZEI – vybrané položky	83

Seznam použitých zkratk

ZD	Zemědělské družstvo
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
FADN	Zemědělská účetní datová síť
HA	Horizontální analýza
VA	Vertikální analýza
RV	Rostlinná výroba
BPS	Bioplynová stanice
VH	Výsledek hospodaření
PHM	Pohonné hmoty
ROS	Rentabilita tržeb
ROC	Nákladovost
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

1 Úvod

Hlavním úkolem pěstitelů plodin je zajištění dostatečného množství cenově dostupných a kvalitních potravin pro obyvatele a zároveň generování zisku z této činnosti. Ve zdravé výživě má nenahraditelné místo ovoce. Proto naše ovocnářství má za úkol vypěstovat a nabídnout kvalitní ovoce, pro které jsou u nás příznivé podmínky, jako jsou jablka, meruňky, hrušky, švestky, broskve, třešně, višně, angrešt, rybíz, jahody a další ovoce. Ovocnářství je značně náročné na odbornou úroveň práce. Proto je postavení člověka v ovocnářské produkci nezastupitelné. Konkurenční prostředí umožňuje zdravé fungování pouze firmám, které ovládají nejen odbornou a obchodní stránku podnikatelské činnosti, ale také stránku ekonomickou a finanční. Pro podnik jsou důležitá účetní data, která vypovídají důležité informace o firmě jak uvnitř, tak i navenek.

Cílem práce je ekonomické zhodnocení střediska Sady Zemědělského družstva Klapý v období 2016 – 2020 a porovnání výsledků střediska Sady ZD Klapý se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN. Při provádění ekonomického hodnocení Střediska Sady Zemědělského družstva Klapý se bude práce zabývat horizontální a vertikální analýzou základních výkazů finančního účetnictví a rentabilitou. Horizontální analýza sleduje vývoj jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty v čase. Vertikální analýza zjišťuje podíl jednotlivých dílčích položek výkazu na celku. Rentabilita je schopnost dosahovat výnosu na základě vložených prostředků. Pro komplexnější pohled na problematiku kalkulace nákladů a výnosů výroby jablek v ZD Klapý bude provedeno porovnání s výběrovým šetřením nákladů a výnosů zemědělských výrobků zpracovaných Ústavem zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI.

Na základě výsledků horizontální analýzy, vertikální analýzy, rentability a aritmetických metod budou vymezeny faktory, které mají největší vliv na výsledek hospodaření Střediska Sady ZD Klapý a nejvíce působí na celkovou nákladovost dané plodiny. S ohledem na celkové ekonomické hodnocení budou navržena konkrétní doporučení pro další rozvoj střediska Sady Zemědělského družstva Klapý.

Jako zdroje byly použity odborné knihy, internetové zdroje a data z účetnictví ZD Klapý.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je ekonomické hodnocení střediska Sady zemědělského družstva Klapý v období let 2016 – 2020. Porovnání výsledků střediska Sady ZD Klapý se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN. Dílčím cílem je porovnání kalkulace nákladů a výnosů vybrané zemědělské plodiny – jablek ZD Klapý s daty Ústavu zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI. Na základě výsledků jsou vymezeny faktory, které nejvíce působí na celkovou nákladovost dané plodiny a jsou navržena konkrétní doporučení pro další rozvoj střediska Sady Zemědělského družstva Klapý.

2.2 Metodika

Předložená diplomová práce je rozdělena na dvě stěžejní části – teoretickou a praktickou část. Teoretická část popisuje údaje z odborné literatury týkající se sadařství. Další část je věnována kalkulaci nákladů a výnosů v zemědělství, ekonomickému hodnocení a jsou zde uvedeny informace o Ústavu zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI a o Zemědělské účetní datové síti FADN. V neposlední řadě je zde popsán obchod s ovocem.

Praktická část je zaměřena na ekonomické hodnocení střediska Sady Zemědělského družstva Klapý. Na začátku praktické části je stručně popsána historie Zemědělského družstva Klapý, dále základní údaje o středisku Sady. Interní informace ZD Klapý poskytl předseda družstva Ing. O. Šašek a finanční ředitelka I. Lubasová. V další části je ekonomické hodnocení.

Nejdříve jsou zpracována vstupní data z výsledovek střediska Sady v letech 2016 - 2020, které poskytlo ekonomické oddělení ZD Klapý. Dále jsou v práci provedeny jednotlivé analýzy. Pro hodnocení nákladů a výnosů je použita horizontální a vertikální analýza.

Horizontální analýza

HA měří meziroční změnu jednotlivých položek: spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků; spotřeba pohonných hmot; spotřeba elektrické energie a vody; nákup zboží; služby pracovní agentury – práce v sadech; zaměstnanci, opravy; režijní náklady správní; tržby za ovoce; ostatní služby; ostatní náklady; nájem; odpisy; pojištění;

daň silniční, daň z nemovitosti; spotřeba ostatní; traktorové práce – náklady; traktorové práce – výnosy; dotace; ostatní výnosy.

vzorec č. 1 $Absolutní\ změna = ukazatel_t - ukazatel_{t-1}$
t ... časové období

vzorec č. 2 $Relativní\ změna = \frac{absolutní\ změna \times 100}{ukazatel_{t-1}}$
t ... časové období

[KNÁPKOVÁ, 2017]

Horizontální analýza udává, o kolik se změnila jednotlivé položky v daném roce oproti roku předcházejícímu. Změna se vyjadřuje v absolutní a relativní hodnotě.

Dále je v práci použita vertikální analýza, která analyzuje položky ze střediskové výsledovky Sady.

Vertikální analýza

VA vyjadřuje procentní podíl jednotlivých položek ke zvolené základně nákladů a výnosů.

vzorec č. 3 $P_i = \frac{ukazatel\ i}{\sum ukazatel\ i} \times 100$
Pi ... podíl i-té položky
i ... časové období

[KNÁPKOVÁ, 2017]

Práce se dále zabývá výpočtem výsledku hospodaření ze střediskové výsledovky Sady.

Výsledek hospodaření

V práci jsou uvedeny náklady a výnosy střediska Sady ZD Klapý a z nich vypočítán výsledek hospodaření v letech 2016 – 2020.

vzorec č. 4 $provozní\ VH = provozní\ výnosy - provozní\ náklady$
[GRÜNWALD, HOLEČKOVÁ, 2007]

Pro další hodnocení střediska Sady ZD Klapý je použita rentabilita.

Rentabilita tržeb a nákladů

Rentabilita vyjadřuje schopnost dosahovat výnosu na základě vložených prostředků.

$$\text{vzorec č. 5} \quad \text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{výsledek hospodaření}}{\text{tržby za prodej zboží} + \text{tržby za prodej služeb}}$$

$$\text{vzorec č. 6} \quad \text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{výsledek hospodaření}}{\text{náklady}}$$

[RŮČKOVÁ, 2019]

Porovnání výsledku střediska Sady ZD Klapý se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN je pro roky 2016 – 2020 provedeno pomocí aritmetických metod.

Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN

Z výsledovek střediska Sady jsou vybrány stejné položky, které jsou k dispozici v databázi FADN, aby bylo možno provést aritmetické porovnání.

$$\text{vzorec č. 7} \quad \text{Porovnání} = \text{středisko Sady ZD Klapý} - \text{FADN}$$

Pro komplexnější pohled na problematiku nákladů a výnosů výroby vybrané plodiny ZD Klapý – jablek bude provedeno porovnání s údaji databáze ÚZEI.

Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI

Analýza je provedena rozborem nákladů a výnosů jablek střediska Sady ZD Klapý s ÚZEI. Údaje z tabulkové kalkulace za výkony za středisko Sady - jablka jsou sumarizovány do položek, které jsou obsaženy v datech výsledků výběrového šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků ÚZEI – jablka, aby bylo možné tyto údaje porovnávat.

$$\text{vzorec č. 8} \quad \text{Porovnání} = \text{jablka ZD Klapý} - \text{jablka ÚZEI}$$

V poslední části vlastní práce je popsán obchod s ovocem Zemědělského družstva Klapý.

Na základě výsledků horizontální analýzy, vertikální analýzy, rentability a aritmetických metod budou vymezeny faktory, které mají největší vliv na výsledek hospodaření Střediska Sady ZD Klapý a nejvíce působí na celkovou nákladovost dané plodiny. S ohledem na celkové ekonomické hodnocení budou navržena konkrétní doporučení pro další rozvoj střediska Sady Zemědělského družstva Klapý.

3 Teoretická východiska

3.1 Sadařství

Hlavním úkolem pěstitelů plodin je zajištění dostatečného množství cenově dostupných a kvalitních potravin pro obyvatele. Ve zdravé výživě má nenahraditelné místo ovoce. Hlavním cílem našeho ovocnářství je vypěstovat a nabídnout kvalitní ovoce, pro které jsou u nás příznivé podmínky, jako jsou jablka, meruňky, hrušky, švestky, broskve, třešně, višně, angrešt, rybíz, jahody a další ovoce. [HLUŠEK, 2018]

Ovoce je důležité ve vyvážené a zdravé stravě. Průzkumy stravování uvádí, že v Evropě je průměrný příjem ovoce 166 g na osobu/den, tj. cca 60 kg na osobu za rok. Česká republika byla v roce 2018 na 17. místě z 19 sledovaných zemí v Evropě. Většina lékařů doporučuje, aby spotřeba ovoce na osobu/rok byla vyšší než 100 kg. Důležité je také celoroční rovnoměrné rozložení konzumace ovoce, aby většina nebyla kryta pouze v letních měsících. V České republice k tomu napomáhá dovoz, kterým se doplňuje a rozšiřuje sortiment druhů, a tím se docílí celoroční spotřeba. [HLUŠEK, 2018]

Obrázek 1: Sad ZD Klapý

Zdroj: Fotodokumentace ZD Klapý

Kladný vliv ovocnářství a sadů je také v tom, že stromy esteticky dotváří krajinu, poskytují místa pro relaxaci a odpočinek, tlumí eroze na svazích a regulují výměnu kyslíku a oxidu uhličitého. Některé ovocné stromy, například ořešák a třešeň, se využívají pro své kvalitní dřevo v nábytkářském průmyslu. Ovocné stromy, kromě čerstvého ovoce, také poskytují surovinu na výrobu pálenek a ovocných vín. Dalším produktem jsou džemy, šťávy, kompoty, ovocné protlaky a sušené ovoce. Ovocnářství je značně náročné na

odbornou úroveň práce. Vzhledem k dlouhověkosti ovocných kultur by měli být všechny agrotechnické zásady správné a maximálně by měli vyhovovat biologickým vlastnostem pěstovaných druhů a odrůd. Proto je postavení člověka v ovocnářské produkci nezastupitelné. [HLUŠEK, 2018]

3.1.1 Historie pěstování ovoce

Rozvoj zemědělství spojený s pěstováním plodin spadá do období 10 000 - 4 000 let př. n. l. kdy probíhala první neolitická revoluce tzv. kultura motyková. V období 4 000 - 3 000 let př. n. l. probíhá druhá neolitická revoluce tzv. doba měděná, začíná rozvoj pěstování ovocných druhů. Tzv. doba bronzová v období 3 000 - 2 000 let př. n. l. je významná rozvojem zahradnictví. Začínají se používat závlahy, vegetativní množení, zpracování plodů apod. V období mezolitu a v průběhu staršího neolitu, se do Evropy šíří smíšený dubový les a v něm rostly plané jabloně, hrušně, třešně, ořešáky, lísky a slívy. Začaly se kultivovat některé ovocné druhy. [NĚMEC, 1955]

O historickém pěstování ovoce svědčí mnohé dochované písemné dokumenty, literární díla a obrazové ztvárnění lidských činností. Mezi nejvýznamnější a nejznámější písemné dílo, které pojednává o ovoci je Bible. Nejstarší části Starého zákona pocházejí až z 9. - 12. př. n. l. Nejstarší doklad kánonu Nového zákona je z počátku 3. století. V pasážích ze Starého zákona je popsán příběh Adama a Evy v zahradě Eden, kdy Eva utrhla plod ze stromu poznání. Společně s Adamem jej pozřeli, poznali, že jsou nazí, a tak si spletli fíkové listy místo šatů. Z hlediska historie pěstování ovoce je zde zmínka o fíkovníku a o zakázaném ovoci, o němž se dodnes diskutuje, zda se jednalo o jablko, hrušku, kdouli nebo i jiné ovoce. Asi 8. století př. n. l. vzniká Homérova sbírka epických básní Ilias a Odyssea, která zmiňuje 43 druhů rostlin, mimo jiné i jabloň, hrušeň, kdouloň, révu, dřín, cicimek, fíkovník, granátové jablko a datle. [ROSENGARTEN, 2004]

Velmi významné období v historii pěstování ovoce je období římské, tj. 27 př. n. l. - 395 n. l. Šlechtěné druhy ovoce se v římském impériu objevují na konci doby laténské a velký vliv na šíření odrůd mají římské provincie. Všechny římské provincie měly v 1. - 4. st. n. l. bohatý sortiment ovoce, které pěstovaly v místě, anebo i importovaly. Například v období 274 - 305 n. l. byly vysazeny rozsáhlé sady slivoní na březích řek Drávy a Sávy v Bosně. Od té doby jsou významným střediskem pěstování slivoní. [BERANOVÁ, 2012]

Za otce botaniky lze považovat Aristotelova žáka Theofrastose, který ve svém díle *Historia Plantarum* popisuje anatomii rostlin, rozšíření divoce rostoucích rostlin a pěstování plodin včetně jejich odrůd. Dále dílo *De agri cultura*, kniha o rolnictví, kterou sepsal Marcus Porcius Cato. Navazujícím autorem byl Marcus Terentius Varro se svým *Retum rusticarum libri tres* – tři knihy pojednávající o zemědělství. Dalšími historickými autory popisující dřeviny i byliny jsou např. římský filozof Galus Plinius Secundus, Rutilius Taurus Aemilianus Palladius a G.A. Agricola. [NĚMEC, 1955]

Z novějších písemných památek z naší historie je Kosmova Kronika česká, která zmiňuje pověst o tzv. Přemyslově lísce u Stadic. Velmi významný je Klaretův latinsko – český slovník, kde v kapitolách o stromech a o ovocných plodech jsou uvedeny druhy a odrůdy, které se na našem území pěstovaly v období 1355 - 1374. V 16. století o oblíbenosti ovoce na dvoře císaře Rudolfa II. svědčí jeho portrét s názvem *Vertumnus*, který je vytvořený z různého ovoce. V 17. století byl za nejvýznamnějšího ovocnáře považován Jiří Holík, který se zasloužil o objev a zavedení roubování. V období třicetileté války ovocnářství na našem území stagnovalo. V 18. století začalo ovocnářství vzkvétat i díky děkanovi Matěji Rösslerovi, který shromáždil sbírku cca 2000 ovocných odrůd. Vydal knihu *Pomona bohemia*. Dalším velmi významným ovocnářem byl kněz František Pixa, který napsal tzv. *Štěpařský klíč* a *Krátké navedení k chování, šlechtění a ošetřování ovocných stromů*. Byl také propagátorem pěstování zákrsků. Dalšími významnými ovocnáři byli František Josst, napsal *Nauku o ovocnictví*, Josef Eduard Proche, zakladatel šlechtění odrůd u nás, Jan Říha, autor knihy *České ovoce I - V*, František Thomayer, František Suchý a další. [NĚMEC, 1955]

Z historického hlediska poskytují významné informace o způsobu života, a i o ovocnářství, některá umělecká díla. Například fresky z Pompejí a Herculaney, egyptské kresby a rytiny z období faraónů. Na základě archeologických vykopávek lze například konstatovat, že v Turecku mezi nejstarší pěstované plodiny a ovocné druhy patří pistácie, mandle a vlašské ořechy. [ROSENGARTEN, 2004]

Výskyt jednotlivých druhů ovoce na našem území lze odvodit z literárních pramenů i z archeologických nálezů. První nálezy semen jabloně z pozdní doby kamenné na našem území, pochází z archeologického naleziště sídliště v Mohelnici na Moravě. I příchod věrozvěstů Cyrila a Metoděje v roce 863 n. l. je spojen s ovocnictvím. K významnému rozkvětu ovocnářství a také rozšíření jabloní došlo za vlády Karla IV. a poté Rudolfa II.

Jednalo se o jablečné odrůdy: rakúská, vinná, vlaská, meduná, vrbová, šípková, čtvernice, čiříčná a šalová. [HLUŠEK, 2018]

3.1.2 Rozdělení ovocných druhů

Ovoce lze dělit podle mnoha hledisek do několika skupin. Podle charakteru plodů se rozděluje na:

- jádrové ovoce: jabloň, hrušeň, jeřáby, hlohy, kdouloň, mišpule
- bobuloviny: rybíz, angrešt, josta, maliny, ostružiny, borůvky a brusnice
- skořápkové ovoce: ořešák, líska, mandloň, kaštanovník, pistácie
- méně rozšířené ovocné druhy: dřín, lonicera, muchovník, cicimek apod.
- subtropické a tropické ovoce: kiwi, fíkovník, olivovník, citrusy, kaki, datlové palmy, banánovník, mango apod. [HLUŠEK, 2018]

3.1.3 Jabloně

Jabloně patří mezi hlavní tržně pěstované ovoce. Mají střední nároky na stanoviště. Průměrná roční teplota stanoviště by měla být mezi 7 - 9 °C, půda by měla být slabě kyselá až alkalická pH 6,2 - 8, s obsahem humusu nad 2 %. Pro jabloně jsou vhodné lehčí až středně těžké půdy, s dostatečnou hloubkou a dobrými fyzikálními vlastnostmi v celém půdním profilu. Hladina podzemní vody by měla být cca 1,2 m pod povrchem pro slabě rostoucí podnože a 1,5 - 1,7 m pro vzrostlejší podnože. Dále je nutné jablka nepěstovat v mrazových kotlinách, na zamokřených pozemcích nebo severních svazích. Délka slunečního svitu by pro ideální pěstování jabloní měla být 1800 - 2000 hod/rok. Kvalita a produkce jablek je ovlivněna pravidelnou závlahou. [NESRSTA, 2013]

Jabloně se pěstují ve třech oblastech. Členění je podle nadmořské výšky, průměrné roční teploty a ročního úhrnu srážek:

- I. zóna – teplá oblast: 200 - 350 m. n. m., teplota nad 7,5 °C, srážky 550 – 800 mm.
- II. zóna – středně teplá oblast: 200 - 500 m. n. m., teplota nad 7 °C, srážky 500 – 800 mm.
- III. zóna – chladná oblast: do 600 až 700 m. n. m., teplota okolo 6 °C, srážky nad 800 mm. [HLUŠEK, 2018]

Podle použité podnože jsou různé tvary a systémy výsadby jabloní. Jako u ostatních druhů ovoce lze i jabloně pěstovat ve dvou hlavních pěstitelských systémech, a to v pásové výsadbě s prostorovými tvary nebo stěnové výsadbě s plošnými tvary. [HLUŠEK, 2018]

Odrůdy jabloní jsou cizosprašné tzn. opylení květů se zajišťuje pylem jiné odrůdy, proto je nezbytné při výsadbě rozvrhnout vysazované odrůdy tak, aby se navzájem opylily. Odrůdy jabloní se vysazují v kombinaci více odrůd a v případě intenzivních výsadeb také v kombinaci s tzv. opylovačem. Pro zajištění dobrého opylení se do sadů používají včelstva, cca 2 - 4 včelstvech na hektar. [BLAŽEK, 1998]

Rozdělení odrůd jabloní podle zralosti:

- odrůdy letní – konzumní zralost je v době sklizně nebo brzy po ní a trvá krátce, sklizeň do 15. srpna, odrůdy např.: Průsvitné letní, Julia, Hana, Miodar, Nela;
- odrůdy podzimní – konzumní zralost nastává 2 – 8 týdnů po sklizni, která je od 15. 8. do konce srpna, pozdně podzimní odrůdy se sklízí od 1. 9. do 20. 9., odrůdy např.: Akane, Dolores, Tolar, Vitan, Vesna, James Grieve a mutace;
- odrůdy rané zimní – konzumní zralost za 8 – 12 týdnů po sklizni, sklizeň od 20. 9. do 30. 9., odrůdy např. Lotos, Rubín, Bohemia, Gold Bohemia, Melodie, Šampión, Moonlight, Spartan, Gala Golden Delicious, Jonagold;
- odrůdy pozdní zimní – s konzumní zralostí za 12 – 24 týdnů od sklizně, která je od konce září, odrůdy např. Sirius, Rubinola, Topaz, Red Topaz, Vltava, Kordona, Meteor, Karneval, Blaník, Orion, Idared. [BLAŽEK, 1998]

3.2 Kalkulace nákladů a výnosů v zemědělství

3.2.1 Charakteristika používaných pojmů

Náklady se rozumí peněžní vyjádření spotřeby majetku, včetně opotřebení dlouhodobého majetku, mezd, a služeb nakoupených od jiných podniků. Jedná se o peněžní částky, které podnik vynaložil na získání výnosů. Náklady je nutno odlišit od peněžních výdajů. Peněžní výdaj představuje úbytek peněžních fondů podniku, tedy stav hotovosti v pokladně a stav peněz na účtech v bankách, bez ohledu na účel jejich použití. [SYNEK, 2011]

Výnosy se rozumí peněžní částky, které podnik získal z veškerých činností za určité období, bez ohledu na to, jestli v tomto určitém období došlo k platbě za tyto výnosy. Uznání výnosů je v okamžiku vyskladnění zboží nebo poskytnutí služby. Výnosy

je nutno odlišit od peněžních příjmů. Peněžní příjmy představují přírůstek zdrojů peněžních prostředků podniku. [SYNEK, 2011]

Výkony jsou výrobky, práce a služby, které jsou vymezeny množstvím, časem nebo jiným způsobem. Jsou buď realizované, které se označují jako odbytové výkony, anebo předávané uvnitř podniku, to jsou výkony vnitropodnikové. Odbytové a vnitropodnikové výkony mohou být výsledkem zemědělské a nezemědělské výroby a dále pomocné a obchodní činnosti. [POLÁČKOVÁ, 2010]

3.2.2 Kalkulace nákladů v rostlinné výrobě

Kalkulace nákladů se zakládá na přiřazování jednotlivých nákladů k určitému výkonu. Kalkulace vlastních nákladů je výpočetním postupem, který zjišťuje velikost vlastních nákladů na jednotku výrobku. Nákladová kalkulace se provádí jako předběžná a výsledná kalkulace. Předběžná kalkulace se provádí na základě předpokladů o nákladech na produkci. Výsledná kalkulace se provádí na základě skutečných nákladů a skutečné produkce. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Tabulka č. 1 přehledně představuje položky kalkulačního vzorce a návaznost položek na účtové skupiny a syntetické účty účtového rozvrhu.

Tabulka 1: Položky kalkulačního vzorce nákladů

Položky	Návaznost na účtový rozvrh
Nakoupená osiva a sadba	501
Vlastní osiva a sadba	613 MD
Nakoupená hnojiva	501
Vlastní hnojiva	613 MD
Prostředky ochrany rostlin	501
Ostatní přímý materiál	501 a 613 MD
Ostatní přímé náklady a služby	502, 503, 555, 562, účty skupiny 51, 53, 54
Pracovní náklady celkem	účty skupiny 52
Odpisy DNM a DHM	551
Náklady pomocných činností	náklady vnitropodnikového účetnictví
Výrobní režie	náklady vnitropodnikového účetnictví
Správní režie	náklady vnitropodnikového účetnictví
Náklady celkem	položka 1 až 12

Zdroj: POLÁČKOVÁ, Jana a kolektiv. Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010. ISBN 978-80-86671-75-8.

Nakoupená osiva a sadba

Jedná se o spotřebu nakoupených osiv a sadby pro jednotlivé úseky rostlinné výroby. Veškeré spotřebované nákupy se účtují podle zvoleného způsobu účtování o zásobách. Pro účely kalkulace nákladů se doporučuje účtovat o zásobách podle způsobu A.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

Vlastní osiva a sadba

Jedná se o spotřebu osiv a sadby vlastní výroby pro jednotlivé úseky rostlinné výroby. Při ocenění se vychází z nákladů na jejich výrobu v podniku a zohlední se zvolený způsob účtování o zásobách a způsobech ocenění. Při oceňování vlastních výrobků je možné vlastní náklady stanovit na úrovni skutečných nákladů anebo nákladů podle plánových kalkulací. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Nakoupená hnojiva

Do této položky patří spotřeba průmyslových hnojiv pro jednotlivé úseky rostlinné výroby. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Vlastní hnojiva

Do této položky patří zejména statková hnojiva. Plodiny, které se hnojí statkovými hnojivy nevyužijí všechny živiny, která hnojiva obsahují, proto se pro tyto účely používají různé rozvrhové základny, které se od sebe často velmi odlišují. Náklady na spotřebovaná vlastní hnojiva se rozvrhnou podle přepočtených osevních ploch jednotlivých sklizených plodin. Pro tento účel se započítají:

- plodiny hnojené přímo – dvojnásobkem své výměry;
- ostatní plodiny – svou prostou výměrou;
- louky – polovinou své výměry;
- pastviny – čtvrtinou své výměry.

Částka nákladů na hnojení jednoho hektaru přepočtené osevní plochy se vynásobí přepočtenou osevní plochou jednotlivých plodin a započítá se do jejich vlastních nákladů. V ovocnářství, chmelařství, zahradnictví a vinařství se uvede přímá spotřeba těchto hnojiv.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

Prostředky ochrany rostlin

Náklady na spotřebu ochranných prostředků pro jednotlivé plodiny jsou přímým nákladem. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Ostatní přímý materiál

Do této kategorie patří zejména spotřeba pytlů, beden a obalů při přípravě výrobků k expedici. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Ostatní přímé náklady a služby

Do této nákladové položky se kumulují přímé náklady služeb, ostatních provozních nákladů a finančních nákladů. Jedná se zejména o tyto náklady: spotřeba vody a energií; spotřeba pohonných hmot; opravy a udržování; práce agrochemických a jiných podniků pro jednotlivé plodiny v rostlinné výrobě; cestovné; nájemné za stroje a budovy; pachtovné; daň z nemovitostí; ostatní služby; ostatní provozní náklady, zejména pojistné uzavřené s pojišťovnami na jednotlivé plodiny. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Pracovní náklady celkem

Do této kategorie se zahrnují veškeré přímé mzdové náklady a náklady na zákonné sociální a zdravotní pojištění pro jednotlivé úseky rostlinné výroby. Náhradu za dovolenou je obtížné přiřadit ke konkrétnímu výkonu, proto se zahrnuje do výrobní režie.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Do této položky patří účetní odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, které vyjadřují skutečné opotřebení DNM a DHM. Pro objektivní vyjádření odpisů k jednotlivým výkonům RV je potřeba rozdělit stroje a budovy, které souvisí s RV do dvou skupin:

- jednoúčelové stroje, zařízení, budovy, jejichž odpisy budou přímo zatěžovat příslušný výkon
- víceúčelové stroje, zařízení, budovy, jejichž odpisy budou zatěžovat režii RV.

Do první skupiny patří stroje, př.: sazeče brambor, vyorávače brambor, sklízeče cukrové řepy, pluhy pro chmelnice apod., a budovy, př.: sklady na brambory, sklady na ovoce, sušárny na chmel, skleníky apod. Do druhé skupiny patří především stroje na obdělávání půdy, stroje na hnojení a postřik, sklizňové stroje, závlahové soupravy apod.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

Náklady pomocných činností

Do této skupiny položek patří práce traktorů, sklízecích mlátiček, nákladní autodopravy. Patří sem také opravy a udržování, které provádí vlastní pracovníci pro

jednoúčelové stroje. Dále náklady na opravy a udržování budov a zařízení u speciálních úseků rostlinné výroby, př. skleníky, sklady na brambory apod. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Výrobní režie

Do nákladů výrobní režie patří podíl výrobní režie RV, která zahrnuje všechny prvotní i druhové náklady spojené s řízením a obsluhou rostlinné výroby.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

Správní režie

Do nákladů správní režie patří podíl správní režie pro RV, která také zahrnuje všechny prvotní i druhotné náklady celopodnikového charakteru. [POLÁČKOVÁ, 2010]

3.2.3 Metody kalkulace nákladů

Pro zjištění vlastních nákladů na jednotku výkonu v zemědělském podniku je možno použití různých způsobů i postupů. To ale vede k různým výsledkům. Jednotlivé metody kalkulace jsou charakterizovány kalkulační jednicí, způsobem přičítání nákladů ke kalkulační jednici a strukturou nákladů vyjádřenou kalkulačním vzorcem. Podle současné zákonné úpravy, o zvolení rozsahu a metody kalkulace rozhoduje účetní jednotka.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

Metoda odečítací

Metoda odečítací, neboli zůstatková, se zakládá na tom, že ze sdružených výkonů podniku, jejichž náklady se sledují souhrnně, se jeden druh výkonu označí za hlavní výkon a ostatní za vedlejší výkony. Kalkulace se dále provádí jen pro hlavní výkon. Vedlejší výrobky se nekalkulují a oceňují se stanovenými vnitropodnikovými cenami. Při vlastní kalkulaci se postupuje tak, že od celkových nákladů na výrobek se nejdříve odečte celková cena vedlejších výkonů a zbytek představuje náklady na hlavní výkon. Vlastní náklady stanovené kalkulační jednicí se zjistí dělením nákladů na hlavní výkon počtem hlavních výrobků. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Metoda rozčítací

Sdružené výkony podniku se nerozlišují na hlavní a vedlejší, ale považují se za rovnocenné. Základem metody je rozčítání celkových nákladů výkonu na příslušné druhy výkonů podle různých rozčítacích základů. Nejobvyklejšími rozčítacími základními jsou:

- Poměrová čísla – těmi se stanoví poměr mezi jednotlivými druhy výkonu podle množství. Kalkulace se provádí tak, že se všechny výrobky převedou na společného jmenovatele pomocí stanovených ekvivalentních čísel. Vydělením celkových nákladů sdruženého výkonu a celkovým přepočteným množstvím výrobků se vypočtou vlastní náklady na jednici základního výrobku.
- Procentní podíly – podle procentních podílů se rozvrhnou vlastní náklady na sdružené výrobky.
- Pomocná kalkulační jednice – ze společného jmenovatele, tedy rozčítací základny, se zvolí vhodná jednotka pro rozdělení celkových nákladů, která musí být v příčinné souvislosti s vynaloženými náklady. Př. V ovocnářství je pomocnou kalkulační jednicí 1 ovocný strom, přičemž je stanoveno, že za 1 strom se považuje 1 vysokokmen, 2 polokmeny nebo čtvrtkmeny a 10 keřů. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Kombinace metody odečítací a rozčítací

Kombinovaná metoda kalkulace zakládá na označení jednoho nebo více sdružených výrobků jako výrobku hlavního a ostatních výrobků jako výrobků vedlejších. Vedlejší výrobky se ocení stanovenými vnitropodnikovými cenami. Tato částka se v dalším kroku odečte od celkových vlastních nákladů příslušného sdruženého výkonu. V posledním kroku se provede rozvržení zbývajících nákladů na sdružené hlavní výkony pomocí stanovených rozčítacích základů. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Ostatní kalkulační metody

Metoda dělením je výpočetně nejjednodušší metodou, která se používá, jestliže je produkován pouze jeden druh výkonu (výrobku). Vlastní náklady kalkulační jednice se vypočítají dělením celkových nákladů na nesdružený výkon množstvím kalkulačních jednic. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Zakázková metoda se používá, jestliže výrobním procesem vzniká jeden výrobek či jedna služba. Tato metoda se v zemědělských podnicích používá hlavně pro kalkulaci výkonů opravárenských a stavebních středisek zemědělského podniku.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

Dalšími metodami jsou metoda fázová a metoda stupňová. Tyto metody se v zemědělství často nepoužívají, ale lze je využít pro nové výroby a technologie.

Příkladem je elektrická energie v bioplynových stanicích či siláž ve fóliových balících. [POLÁČKOVÁ, 2010]

3.2.4 Kalkulace výnosů v rostlinné výrobě

Pro hodnocení efektivnosti výroby a jejího vlivu na ekonomiku zemědělského podniku je potřeba zjišťovat nejen vlastní náklady na jednotlivé výkony, ale také výnosy jednotlivých výkonů. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Podobně jako u nákladů je možné vymezit kalkulační vzorec pro kalkulaci výnosů, který je znázorněn v tabulce č. 2.

Tabulka 2: Položky kalkulačního vzorce výnosů

Položky	Návaznost na účtový rozvrh
Tržby za hlavní výrobky RV	601
Tržby za vedlejší výrobky RV	601
Podpory a dotace	648
Ostatní výnosy RV	648 (688)
Výnosy celkem	položka 1 až 4

Zdroj: POLÁČKOVÁ, Jana a kolektiv. *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství*. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010. ISBN 978-80-86671-75-8.

Tržby za hlavní výrobky RV

Tržby za hlavní výrobky rostlinné výroby patří mezi nejpodstatnější část výnosů v rostlinné výrobě. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Tržby za vedlejší výrobky RV

Jedná se například o tržby za slámu obilovin. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Podpory a dotace

Podpory a dotace významně působí na ekonomiku podniku a rentabilitu pěstování jednotlivých plodin. Jedná se o dotace a podpory, které jsou poskytovány podle vládních nařízení nebo podle nařízení Rady Evropské unie.

Do podpor a dotací na skupiny plodin se zahrnují:

- Národní podpory – poskytují se na základě zákona a vládních nařízení, které jsou přiřazeny k výkonům, s kterými souvisí.
- Přímé platby – poskytují se na plochu využívanou zemědělské půdy na základě nařízení vlády pro daný rok.

- Národní doplňkové platby – poskytují se na základě příslušného nařízení vlády.
- Ostatní platby – zahrnují především podpory, které jsou spojeny s tržními a krmnými plodinami.

Přímé platby a Národní doplňkové platby jsou podnikům poskytovány na 1ha zemědělské půdy, orné půdy při dodržení všech podmínek, které vyžaduje příslušné vládní nařízení. Sazby plateb jsou aktualizovány každý rok. [POLÁČKOVÁ, 2010]

Ostatní výnosy RV

K ostatním výnosům rostlinné výroby je třeba zahrnout zejména náhrady škod od pojišťoven, které lze přiřadit ke konkrétnímu výrobku rostlinné výroby.

[POLÁČKOVÁ, 2010]

3.3 Ekonomické hodnocení

3.3.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza, které se také nazývá Analýza trendů, řeší změny jednotlivých položek výkazů a jejich porovnání v časové posloupnosti. Srovnání se provádí po řádcích, tedy horizontálně. Výsledky se vyčíslí v absolutní či relativní změně jednotlivých položek. Absolutní změna vyjadřuje jednotkovou změnu položky. Relativní změna vyjadřuje procentní změnu položky. Výsledek analýzy je charakterizován pozitivní nebo negativní změnou. Pozitivní změna je charakterizována růstem položky v čase, negativní změna poklesem položky v čase. Obecně platí, že čím delší je časová řada, tím přesněji se výsledky interpretují. [KNÁPKOVÁ, 2017]

Výpočet absolutní změny položek:

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1}$$

t... časové období

Výpočet relativní změny položek:

$$\text{Relativní změna} [\%] = \frac{\text{absolutní změna} \times 100}{\text{ukazatel}_{t-1}}$$

Vzorce pro absolutní i relativní změnu udávají shodnou informaci o sledované položce, liší se v prezentování výsledné hodnoty. [KNÁPKOVÁ, 2017]

3.3.2 Vertikální analýza

Vertikální analýze se také nazývá Procentní rozbor či Analýza komponent. Vertikální analýza se zakládá na vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu ke zvolené základně, která představuje 100 %. Pro vertikální analýzu rozvahy je jako základna obvykle zvolena výše aktiv či pasiv. Pro vertikální analýzu výkazu zisku a ztráty se za základnu obvykle zvolí výše celkových nákladů či výnosů. [KNÁPKOVÁ, 2017]

Výpočet podílu dílčích položek na celku:

$$P_i = \frac{ukazatel\ i}{\Sigma ukazatel\ i} \times 100$$

P_i ... podíl i-té položky v %

i ... časové období

[KNÁPKOVÁ, 2017]

3.3.3 Výsledek hospodaření

Účetní předpisy definují výsledek hospodaření určením nákladů a výnosů. Účetnictví rozlišuje několik výsledků hospodaření ve výkazu zisku a ztráty.

- Provozní výsledek hospodaření – rozdíl provozních výnosů a provozních nákladů;
- finanční výsledek hospodaření – rozdíl finančních výnosů a finančních nákladů;
- finanční výsledek za běžnou činnost – součet provozního a finančního výsledku hospodaření;
- mimořádný výsledek hospodaření – rozdíl mimořádných výnosů a mimořádných nákladů;
- výsledek hospodaření za účetní období (před zdaněním a po zdanění daně z příjmu) – rozdíl všech výnosů a nákladů. [GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ 2007]

Výsledek hospodaření střediska by měl vždy plnit tyto 2 funkce:

- Kriteriaální – VH je kritériem pro hodnocení úspěšnosti hospodaření střediska. Tato úspěšnost střediska je dosažena činností nebo rozhodováním řídicích pracovníků střediska.
- Stimulační – stimulační funkci VH lze rozdělit do dvou úrovní. Za první, v základní úrovni VH vytváří podmínky, za kterých pracovníci střediska jednající ve svém

zájmu současně přispívají k naplnění cílů firmy jako celku. V druhé, navazující úrovni vytváří podněty pro rozvoj takového jednání, kdy výsledkem je zvýšení efektivnosti činnosti střediska a v důsledku toho i celého podniku.

[FIBÍROVÁ, 2007]

3.3.4 Rentabilita

Rentabilita neboli výnosnost, je schopnost dosahovat výnosu na základě vložených prostředků. Vychází se ze dvou základních účetních výkazů, a to z výkazu zisku a ztráty a z rozvahy. Důraz je kladen na výkaz zisku a ztráty, protože v některých pramenech bývá rentabilita zaměňována s výrazem „ziskovost“. Při výpočtu ukazatele rentability obecně platí, že v čitateli se vyskytuje položka, která odpovídá výsledku hospodaření a ve jmenovateli se objevuje druh kapitálu, respektive tržby. Ukazatele rentability obecně slouží k posouzení celkové efektivnosti dané činnosti. [RŮČKOVÁ, 2019]

Rentabilita tržeb (ROS) představuje poměr výsledku hospodaření, v různých podobách, a tržeb upravených podle účelu analýzy. Vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb.

Výpočet rentability tržeb:

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{výsledek hospodaření}}{\text{tržby za prodej zboží} + \text{tržby za prodej služeb}}$$

[RŮČKOVÁ, 2019]

Nákladovost (ROC) je považována za doplňkový ukazatel rentability tržeb.

Výpočet nákladovosti:

$$\text{Nákladovost} = 1 - \frac{\text{výsledek hospodaření}}{\text{tržby za prodej zboží} + \text{tržby za prodej služeb}}$$

[RŮČKOVÁ, 2019]

Rentabilita nákladů je poměr zisku a nákladů. Také rentabilita nákladů by, jako ostatní ukazatele rentability, měla v čase růst. Platí zde obecné pravidlo: Čím nižší je hodnota ukazatele, tím lepších výsledků hospodaření podnik dosahuje, 1 Kč tržeb podnik dokázal vytvořit s menšími náklady. Ke zvýšení absolutní částky zisku lze dojít nejen snižováním nákladů, ale také zvyšováním odbytu.

Výpočet rentability nákladů:

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{výsledek hospodaření}}{\text{náklady}}$$

[RŮČKOVÁ, 2019]

3.4 Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) je centrem, které se zaměřuje na zemědělskou ekonomiku, potravinářství, zemědělské poradenství a informace. Jedná se o státní příspěvkovou organizaci, která byla zřízena Ministerstvem zemědělství České republiky dne 1. 1. 1993. ÚZEI spravuje Knihovnu Antonína Švehly, která je největší odbornou zemědělskou knihovnou v České republice a třetí největší zemědělskou knihovnou na světě. Knihovna se nachází v Domě zemědělské osvěty v Praze na Vinohradech. [ÚZEI, 2021]

3.4.1 Hlavní činnosti ÚZEI

Mezi hlavní činnosti ÚZEI patří:

- základní a aplikovaný výzkum a vývoj zemědělské ekonomiky a politiky, rozvoj multifunkčního charakteru zemědělství a venkova a šíření jeho výsledků prostřednictvím výuky, publikací a dalšími formami předávání poznatků;
- zabezpečení komplexního a odborného servisu pro Ministerstvo Zemědělství i další orgány státní správy;
- výkon funkce Kontaktního pracoviště FADN CZ, Liaison Agency FADN CZ, tj. vytváření a správa sítě testovacích podniků kompatibilní s Evropskou unií a organizace výběrových šetření v agrárně-potravinářském sektoru;

- získávání, zpracování, uchování a zpřístupňování odborné literatury pro oblasti zemědělství a potravinářství;
- zajišťování knihovnických, informačních i referenčních služeb;
- koncepční, metodická i koordinační činnost pro transfer znalostí v oblasti zemědělství;
- certifikace poradenských subjektů a správa registru poradců;
- poradenství stavovským organizacím, podnikatelským subjektům a mezinárodním organizacím v rozsahu své činnosti. [ÚZEI, 2021]

3.4.2 Historie ÚZEI

Ústav zemědělské ekonomiky a informací vznikl již v roce 1912. V době založení bylo Království české součástí Rakousko-Uherské monarchie a zřízení ústavu bylo věcí rozhodnutí centrálních vídeňských úřadů a jejich legislativy. [ÚZEI, 2021]

Po vzniku Československa, v roce 1918, byl ustanoven jako jeden ze sedmi státních zemědělských ústavů i Zemědělský ústav účetnicko spravovédný (ZÚÚS) s několika pobočkami. Předmět původních účetnických ústavů byl rozšířen i o problematiku zemědělské ekonomiky, v té době nazývané spravovédou. Pro potřeby Slovenska byly založeny pobočky v Bratislavě a v Užhorodu. [ÚZEI, 2021]

V období okupace Německou říší (1939 – 1945), tvořily Čechy a Morava Protektorát Böhmen und Mähren. Zemědělský ústav účetnicko samosprávní byl sice zachován, ale jen v redukované formě. Jeho činnost byla omezena převážně na vedení účetnictví zemědělských podniků. Zemědělství bylo v této době součástí válečného řízeného hospodářství. [ÚZEI, 2021]

Do roku 1950 musel ústav řešit řadu nových institucionálních problémů. Jednalo se o přechodné období a problémy vyplývaly ze strukturálních změn a ze změn rámcových podmínek, které se v tomto období vyznačovaly postupným přechodem na systém centralizovaného řízení národního hospodářství, při ponechání určitého prostoru pro působení trhu. [ÚZEI, 2021]

V letech 1951 - 1989 se upevňoval socialistický systém stalinského typu a zásadně se měnila podniková struktura zemědělství. Převažující rolnický (rodinný) typ hospodářství se nahradil novými formami podniků. Vznikaly jednotná zemědělská družstva, státní statky a strojní a traktorové stanice. Z těchto důvodů se přeměnil dosavadní

Zemědělský ústav účetnicko spravovnědný na různě institucionálně uspořádaný a začleňovaný Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky. [ÚZEI, 2021]

Po roce 1990 dochází k zániku komunistického systému v České republice, republika se stává pluralitní demokracií transformující se na tržní ekonomiku a podnikatelská struktura zemědělství se výrazně mění. Po rozpadu Československé federativní republiky (31. 12. 1992) vznikl 1. 1. 1993 Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky (VÚZE). VÚZE vznikl z Českého institutu agrární ekonomiky a z Výzkumného ústavu ekonomiky zemědělství a výživy. [ÚZEI, 2021]

S platností od 1. 7. 2009 došlo z rozhodnutí Ministerstva Zemědělství ke sloučení Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky (VÚZE) a Ústavu zemědělských a potravinářských informací (ÚZPI) do Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI). [ÚZEI, 2021]

3.4.3 Nákladovost zemědělských výrobků

Ústav zemědělské ekonomiky a informací zpracovává náklady a výnosy zemědělských výrobků od 240 – 280 zemědělských podniků ze všech regionů a zemědělských oblastí ČR. Data za příslušný kalendářní rok se sbírají k 30. 6. následujícího roku z vnitropodnikových kalkulací výkonů v rámci podvojného účetnictví. Kontroly dat, jejich zpracování a analyzování se provádí postupně během druhého pololetí roku. Předběžné výsledky pro hlavní tržní výkony živočišné a rostlinné výroby se publikují v říjnu. Konečné výsledky za všechny zpracované plodiny a všechny zpracované kategorie hospodářských zvířat se publikují v květnu dalšího roku. [ÚZEI, 2021]

3.4.4 Zemědělská účetní datová síť FADN

Zemědělská účetní datová síť FADN je informačním systémem, který představuje hlavní zdroj informací Evropské komise o ekonomické situaci zemědělských podniků. Jedná se o statistické šetření výrobních a ekonomických výsledků hospodaření reprezentativního souboru zemědělských podniků, které se provádí každý rok ve všech zemích Evropské unie. FADN byla v EU zavedena roku 1965. V České republice je síť FADN budována od roku 1994, v roce 2003 bylo založeno Kontaktní pracoviště FADN. Kontaktní pracoviště FADN je povinno plnit všechny úkoly, které vyplývají z legislativy Evropské unie. [FADN, 2022]

Mezi hlavní činnosti FADN ČR patří:

- zajištění metodického řízení, rozvoje a provozu Zemědělské účetní datové sítě v České republice;
- pravidelné organizování šetření hospodářských výsledků zemědělských podniků v síti FADN dle standardů a metodik EU, včetně kontroly a předávání dat do EU;
- vykonávání funkce Liaison Agency FADN za ČR ve vztahu k EU, které vyplývají z Nařízení Rady č. 1217/2009 a z další legislativy EU, zabezpečení využití dat FADN pro řešení úkolů zemědělské politiky, řešení výzkumných úkolů v oblasti zemědělského poradenství a pro další odbornou veřejnost ČR;
- řešení národní a také mezinárodních projektů, tematických úkolů, mimořádných a operativních úkolů v oblasti zemědělské statistiky, aplikace ICT v zemědělství;
- udržování a rozvíjení technologií pro zpřístupňování informačních zdrojů, jejich přenos a distribuci;
- ve spolupráci s Českým statistickým úřadem zajišťuje zavedení a aktualizaci klasifikačního systému zemědělských podniků Evropské unie a provádí vyhodnocení dat strukturálního šetření v zemědělství ČR dle této typologie Evropské unie. [FADN, 2022]

3.5 Obchod s ovocem

Obchod neboli nákup a prodej, je lidská činnost, která spočívá ve směňování zboží nebo služeb za peníze, případně za jiné zboží nebo služby. Historicky byly první obchody produktů zemědělské výroby na maloobchodní bázi. Přejít k velkoobchodnímu modelu umožnila intenzifikace zemědělské produkce. Maloobchod je prodej zpravidla menšího objemu zboží konečnému spotřebiteli. Protikladem maloobchodu je velkoobchod, který představuje prodej ve velkém měřítku, často právě do maloobchodní prodejní sítě a v zemědělství ČR je často prováděn prostřednictvím různých odbytových družstev. Velkoobchodní jednotky mají obvykle podobu velkých skladů doplněné o administrativní a provozní zázemí. Někdy mají i maloobchodní prodejnu určenou pro místní obyvatelstvo a zaměstnance své firmy. Formy maloobchodu jsou: pultové prodejny,

samoobslužné prodejny, supermarkety, hypermarkety, obchodní domy, prodejní automaty, internetový obchod atd.

3.5.1 Zahraniční obchod s ovocem v ČR

O vývozní a dovozní výkonnosti České republiky vypovídá zahraniční obchod se zbožím. Vypovídá tedy i o obchodní bilanci zahraničního obchodu české ekonomiky. Zahraniční obchod sleduje skutečný obchod se zbožím realizovaný mezi českými a zahraničními subjekty, tedy změnu vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty.

[KURZY.CZ, 2022]

Dovoz

Dovoz vyjadřuje hodnotu zboží, které je přijato ze zahraničí a které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého anebo dočasného ponechání v tuzemsku. Celkový dovoz se skládá z přijetí ze států EU a přijetí z třetích zemí. [KURZY.CZ, 2022]

Následující tabulka č. 3 znázorňuje dovoz vybraných druhů ovoce do České republiky v jednotkách tun.

Tabulka 3: Zahraniční obchod s ovocem ČR – dovoz

Komodita [t]	2016	2017	2018	2019	2020*
Jablka	84 935	91 833	59 404	64 548	58 986
Hrušky	17 649	16 922	16 991	16 064	7 786
Třešně	274	774	574	255	275
Višně	65	61	53	2	48
Meruňky	6 123	12 633	7 744	10 850	5 958
Broskve	13 929	16 929	12 681	14 109	8 703
Švestky, slívy	11 896	8 019	8 029	7 643	3 229
Citróny	37 276	37 791	40 558	37 071	24 276
Mandarinky	60 631	51 514	53 244	51 821	21 911
Pomeranče	59 058	49 373	50 737	51 166	39 860
Ananas	11 425	14 205	15 683	11 776	7 820
Banány	197 040	198 530	196 629	186 397	120 855

Zdroj: BUCHTOVÁ, Irena. *Situační a výhledová zpráva: Ovoce*. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 2020. ISBN 978-80-7434-576-0.

Poznámka: * údaje za období od 1.1. – 31.8. 2020

V roce 2019 negativně poznamenal úrodu ovoce v některých pěstitelských zemích Evropy nepříznivý průběh počasí. To se odrazilo i na celkovém množství obchodovaného ovoce v rámci EU. [BUCHTOVÁ, 2020]

Dovoz čerstvého a sušeného ovoce do ČR mezi roky 2018 a 2019 mírně poklesl na 611,7 tis. t, hodnota dovezeného zboží se zvýšila o 1,2 % na 16,5 mld. Kč. V porovnání s rokem 2018 značně klesly dovozy citrusového ovoce, banánů a ananasu. Naproti tomu se meziročně zvýšily dovozy ovoce pásma mírného, tj. jablka, meruňky, broskve, nektarinky a jahody. Ze zemí EU se v roce 2019 dodalo ovoce v množství 354,2 tis. t a na celkovém objemu dovezeného čerstvého a sušeného ovoce do ČR se tak dodávky podílely z 58 %. Nejvíce se do České republiky dovážely banány, poté mandarinky, pomeranče a jablka. Mezi největší dodavatele patřilo Španělsko, Německo, Itálie a Polsko. Dovoz ovoce ze třetích zemí v roce 2019 poklesl na 257,5 tis. t. Nejvíce se dovážely banány, citrusové ovoce a ananas a největšími dodavateli byly Kolumbie, Kostarika, Ekvádor, Kamerun, Panama a Pobřeží slonoviny. [BUCHTOVÁ, 2020]

Tabulka č. 4 zobrazuje země s největším objemem dovozu vybraných druhů ovoce do ČR za rok 2019.

Tabulka 4: Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem – dovoz

	Nejvýznamnější dodavatelé 2019
Jablka	Polsko, Itálie, Slovensko
Hrušky	Nizozemsko, Belgie
Třešně	Německo, Španělsko
Višně	Francie
Meruňky	Itálie, Španělsko, Řecko
Broskve	Itálie, Španělsko, Německo
Švestky	Srbsko, Moldavská republika
Citróny	Španělsko, Turecko, Německo
Mandarinky	Španělsko, Turecko, Německo
Pomeranče	Španělsko, Německo, Řecko
Ananas	Kostarika, Německo
Banány	Kolumbie, Kostarika, Ekvádor

Zdroj: BUCHTOVÁ, Irena. Situační a výhledová zpráva: Ovoce. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 2020. ISBN 978-80-7434-576-0.

Vývoz

Vývoz vyjadřuje hodnotu zboží, které bylo odesláno do zahraničí, a které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v zahraničí. Celkový vývoz se skládá z odeslání do států EU a odeslání do třetích zemí.

[KURZY.CZ, 2022]

Vývoz je ovlivňován poměrem cenových hladin. Podle Soukupa „*Je-li domácí cenová hladina nižší než zahraniční nebo snižuje-li se relativně rychleji domácí cenová hladina vzhledem k zahraniční cenové hladině, jsou domácí statky levnější a vývoz se zvyšuje. Na druhé straně, je-li domácí cenová hladina vyšší vzhledem k zahraniční cenové hladině, nebo když se domácí cenová hladina relativně rychleji vzhledem k zahraniční cenové hladině zvyšuje, domácí statky jsou dražší a vývoz se snižuje.*“ [SOUKUP, 2012]

V tabulce č. 5 je zobrazen vývoz vybraných druhů ovoce z České republiky.

Tabulka 5: Zahraniční obchod s ovocem ČR – vývoz

Komodita [t]	2016	2017	2018	2019	2020*
Jablka	67 998	38 552	55 336	38 723	6 418
Hrušky	3 551	1 921	1 503	1 821	804
Třešně	731	583	1 076	546	77
Višně	2 530	1 728	3 415	2 703	2 843
Meruňky	298	708	502	458	237
Broskve	1 304	1 692	967	611	601
Švestky, slívy	782	980	396	477	134
Nektarinky	1 408	1 408	933	766	437

Zdroj: BUCHTOVÁ, Irena. *Situační a výhledová zpráva: Ovoce. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 2020. ISBN 978-80-7434-576-0.*

Poznámka: * údaje za období od 1.1. – 31.8. 2020

Vývoz včetně reexportu čerstvého a sušeného ovoce v roce 2019 meziročně klesl o 16 % na 132,0 tis. t v celkové hodnotě 3,2 mld. Kč, především z důvodu poklesu vývozu jablek, višní a třešní. Téměř všechno ovoce směřovalo na trhy zemí EU, nejvíce na Slovensko, dále do Německa, Rakouska, Polska a Maďarska. Vývoz ovoce do třetích zemí byl v roce 2019 zanedbatelný (113 t) a ovoce směřovalo do Turecka, Íránu, Ekvádoru, Moldavské republiky, Gruzie a Číny. [BUCHTOVÁ, 2020]

Tabulka č. 6 zobrazuje hlavní směry vývozu vybraných druhů ovoce z ČR za rok 2019.

Tabulka 6: Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem – vývoz

	Nejvýznamnější odběratelé 2019
Jablka	Slovensko, Itálie
Hrušky	Slovensko, Bulharsko
Třešně	Německo, Itálie
Višně	Německo, Belgie
Meruňky	Slovensko, Maďarsko
Broskve	Slovensko, Maďarsko
Švestky	Slovensko, Maďarsko
Jahody	Slovensko, Maďarsko, Rakousko

Zdroj: BUCHTOVÁ, Irena. *Situační a výhledová zpráva: Ovoce*. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 2020. ISBN 978-80-7434-576-0.

Bilance zahraničního obchodu ČR s ovocem

Bilance zahraničního obchodu neboli saldo, je rozdíl mezi vývozem z ČR a dovozem do ČR. [KURZY.CZ, 2022]

V tabulce č. 7 je zobrazeno saldo zahraničního obchodu ČR ve dvou ukazatelích, a to v tunách a v tisících Kč.

Tabulka 7: Saldo zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020*
[t]	-462 852	-504 966	-459 184	-479 670	-335 717
[tis. Kč]	-12 282 409	-13 282 409	-13 132 433	-13 288 287	-10 425 442

Zdroj: BUCHTOVÁ, Irena. *Situační a výhledová zpráva: Ovoce*. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 2020. ISBN 978-80-7434-576-0.

Poznámka: * údaje za období od 1.1. – 30.8. 2020

Celková bilance zahraničního obchodu České republiky s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní. S malými ročními výkyvy se na přibližně stejné úrovni udržuje již od roku 1996. V posledních letech se záporné saldo stále zvyšuje. Bilance zahraničního obchodu ČR se zpracovanými výrobky z ovoce vykazuje také záporné hodnoty. [BUCHTOVÁ, 2020]

3.5.2 CZ FRUIT, odbytové družstvo

CZ FRUIT, odbytové družstvo je organizace producentů, která sdružuje pěstitele ovoce z pěstitelských oblastí České republiky. Nyní má 27 členů, jsou to právnické i fyzické osoby. [CZ FRUIT, 2022]

Hlavní činností odbytového družstva je prodej ovoce z produkce svých členů, za rok to může být až několik desítek tisíc tun ovoce. Nejvíce zastoupená jsou jablka, dále jsou to hrušky, broskve, meruňky, třešně, višně, rybíz, švestky. Prodej tohoto ovoce je realizován prostřednictvím vlastních prodejních pracovišť zřízených u některých členů odbytového družstva. [CZ FRUIT, 2022]

Odbytové družstvo CZ FRUIT dodává svým zákazníkům ovoce určené k dalšímu zpracování i ovoce určené k přímé konzumaci. Mezi odběratele patří obchodní řetězce, velkoobchody, zpracovatelé ovoce a drobní živnostníci. Prodejní pracoviště jsou vybavena moderními třídícími a balícími technologiemi, to zajišťuje požadovanou kvalitu ovoce. K dlouhodobému skladování ovoce je využíváno dostatečných skladovacích kapacit s technologiemi pro vytváření a udržování řízené atmosféry a ULO (ultra low oxygen), to přispívá k zachování vysoké kvality ovoce. [CZ FRUIT, 2022]

Mezi hlavní cíle společnosti patří spokojenost odběratelů a konzumentů ovoce se značkou CZ FRUIT, proto jsou členové družstva držiteli ochranné známky SISPO, která garantuje pěstování ovoce s výrazně omezeným použitím chemických přípravků na ochranu rostlin s ohledem na životní prostředí. CZ FRUIT klade důraz na vysokou kvalitu a bezpečnost svých produktů, které může doložit certifikáty FSSC 22000, GLOBAL G.A.P a značkou KLASA. Od roku 2012 má odbytové družstvo zaveden systém bezpečnosti potravin ČSN EN ISO 22000:2019 a na vybraných pracovištích FSSC 22000. Certifikát GLOBALG.A.P., který CZ FRUIT obdržel v roce 2008, potvrzuje skutečnost, že v pěstební činnosti ovoce jsou dodržovány přísné mezinárodní standardy, které napomáhají zajišťovat kvalitu produktů. CZ FRUIT získalo oprávnění používat na svých výrobcích značku kvality českých výrobků Klasa. Tento certifikát uděluje Ministerstvo zemědělství po splnění přísných kritérií. Ocenění Klasa je potvrzením, že na trh je dodáváno velmi kvalitní ovoce českých pěstitelů, které je pěstováno v podmínkách šetrných k životnímu prostředí. [CZ FRUIT, 2022]

CZ FRUIT také zajišťuje služby, které napomáhají uspokojit požadavky zákazníka. Těmito službami jsou skladování; třídění a tržní úprava; doprava. Skladování ovoce

v řízené atmosféře zajišťuje dodávky některých druhů ovoce celoročně. CZ FRUIT disponuje dostatečnou skladovací kapacitou rozmístěnou v hlavních pěstebních oblastech ČR, to umožňuje minimalizaci logistických nákladů. Pro třídění a tržní úpravu jsou větší prodejní pracoviště vybavena technologiemi pro třídění ovoce a úpravu spotřebitelského balení. Odbytové družstvo tak dokáže vyhovět specifickým požadavkům zákazníka. Poslední službou, kterou CZ FRUIT zajišťuje je doprava. Doprava je zajištěna vlastní autodopravou nebo případně dlouholetými smluvními přepravci. Vždy je to za dodržení podmínek pro přepravu čerstvého ovoce. [CZ FRUIT, 2022]

4 Vlastní práce

4.1 Historie a současnost Zemědělského družstva Klapý

Současné Zemědělské družstvo Klapý vzniklo dne 27. 5. 1961 zápisem do obchodního rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl Dr.XXIV, vložka 1076. [VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN, 2021]

Historicky se založení Jednotného zemědělského družstva Klapý datuje již k 1. 10. 1950. Dne 16. 1. 1961 došlo ke sloučení JZD Klapý a JZD Lkáň a vzniklo družstvo s názvem JZD Mírová cesta se sídlem v Klapém, které bylo schváleno Okresním národním výborem v Litoměřicích dne 17. 3. 1961. Dále dne 27. 12. 1972 na slučovací schůzi k Jednotnému zemědělskému družstvu Mírová cesta bylo přijato JZD Dlažkovice a JZD Chodovlice. Přejímající JZD převzalo veškeré povinnosti, práva, závazky i přechod členů zanikajících družstev bez likvidace. [VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN, 2021]

Společnost za dobu svého trvání nezměnila náplň své činnosti. II. valná hromada, konaná dne 21. 11. 1992 schválila transformaci družstva. Družstvo se v plném rozsahu podřídilo zákonu č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Členská schůze dne 6. 6. 2014 schválila nové Stanovy zemědělského družstva. [VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN, 2021]

Podle výpisu z obchodního rejstříku je předmětem podnikání ZD Klapý:

„Zemědělská výroba;

výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona;

truhlářství, podlahářství;

zámečnictví, nástrojářství;

silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí.“ [VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN, 2021]

V obchodním rejstříku má družstvo zapsaný základní kapitál 4,5 mil. Kč. Na konci roku 2020 má vlastní kapitál 127 mil. Kč, aktiva celkem netto má 175 mil. Kč. Obrat se každoročně pohybuje cca 100 mil. Kč se ziskem v rozmezí jednoho až dvou milionů Kč. [LUBASOVÁ, 2021]

Zemědělské družstvo Klapý je členem Agrární komory ČR, Zemědělského svazu ČR, Svazu pěstitelů cukrovky, odbytového družstva CZ FRUIT – odbyt ovoce, Mlékárenského odbytového družstva Litoměřice a dalších. [NĚMEC, 2014]

Zemědělské družstvo Klapý hospodaří v úrodné krajině pod hradem Hazmburk. Z hlediska agroekologických a ekonomických předpokladů území patří ZD Klapý do zemědělské výrobní oblasti řepařské označené Ř, typ řepařsko-obilnářský a podtyp Ř1. ZD Klapý obhospodařuje cca 2 007 ha půdy. Z toho jsou 63 ha sady, 25 ha pastviny a louky a cca 1890 ha je orná úrodná půda. Převážná část obhospodařovaných pozemků je pod Hazmburkem, v okolí obce Klapý, dále Lkáň, Chodovice, Solany, Dlažkovice a Sedlec celkem je to 15 katastrálních území v okrese Litoměřice a 2 katastrální území v okrese Louny. Průměrný roční úhrn srážek je 510 až 550 mm. Nadmořská výška obhospodařovaných pozemků se pohybuje v rozmezí 180 až 250 m. n. m.

Podle organizační struktury je ZD Klapý rozděleno na závody – střediska:

1. Středisko rostlinné výroby: a) pole b) sady
2. Středisko živočišné výroby
3. Středisko bioplynové stanice
4. Středisko správní [LUBASOVÁ, 2021]

Na úseku rostlinné výroby pěstuje zrniny, cukrovku, olejninu, objemná krmiva a na úseku sadů jablka, třešně, višně, meruňky a švestky. Rozhodující tržní plodiny ZD Klapý pěstuje na 1050 ha a jsou to pšenice ozimá, pšenice jarní a ječmen jarní. Celkem na 200 ha pěstuje cukrovku, dále řepku, celkem na cca 150 ha. Objemná krmiva jako je kukuřice na siláž, oves, hrách a vojtěška na senáž pěstuje na zbytku výměry orné půdy. Družstvo je vybavené potřebnými mechanizačními prostředky pro přípravu půdy, setí, chemickou ochranu a i sklizeň. Vypěstované plodiny skladuje ve vlastních skladech. Ovoce skladuje ve skladu s řízenou atmosférou, který se nachází v areálu živočišné výroby ZD Klapý. Část úrody se skladuje přímo v hale v sadech, která také slouží pro třídění, balení a prodej ovoce. Pro obilí má sýpku se spodním provzdušňováním, pro kukuřičnou siláž a senáž z vojtěšky má nové silážní žlaby v areálu živočišné výroby v Klapý a v areálu bioplynové stanice Lkáň. [INTERNÍ INFORMACE PODNIKU, 2021]

V živočišné výrobě se Zemědělské družstvo Klapý zabývá chovem mléčného skotu a výkrmem býků. Celkový stav stáda je 446 kusů, z toho dojníc 240 kusů, mladého skotu 26 kusů a býků 180 kusů. Mléko prodává do mlékárny Bohušovice nad Ohří. Součástí výroby

mléka je i certifikát kvality Q CZ, který si každý rok obnovuje. Tržby za mléko se staly druhým největším příjmem co do objemu a tím i jednou z rozhodujících komodit, i když rentabilita a výnosnost výroby mléka se nedá srovnávat s obilovinami. Díky chovu skotu produkují kravskou mrvu, která je zužitkována jako hnojivo na obhospodařovaných polích. [LUBASOVÁ, 2021]

ZD Klapý od roku 2013 provozuje bioplynovou stanici Lkáň o výkonu 549 kWel. Roční dodávka elektrické energie pak představuje cca 4500 MWh a tržby cca 16 mil. Kč. BPS Lkáň byla navržena jako zařízení využívající dvoustupňovou anaerobní fermentaci s mezofilním teplotním optimem cca 42 °C, nyní ji provozují v termofilním procesu s teplotním optimem cca 52 °C. Při tomto procesu se v BPS lépe využijí dávkované substráty. Do bioplynové stanice se dávkuje kukuřičná siláž, kejda a k ředění se využívá odpadní voda ze živočišné výroby. [NĚMEC, 2014]

ZD Klapý v posledních letech investuje do všech výrobních středisek. Nejdříve v roce 2002 zřídilo sklady s řízenou atmosférou pro skladování ovoce ze sadů. V roce 2008 přestavělo stáj pro dojnice z vazného ustájení na volné, a s tím vybuodovalo novou dojírnu. V roce 2013 postavilo Bioplynovou stanici Lkáň, včetně silážního žlabu na kukuřici, v pořizovací ceně 60 milionů Kč. V roce 2014 do stáje pro dojnice instalovalo shrnovací lopaty na kejdu a v areálu BPS postavilo sušárnu, která využívá zbytkové teplo z bioplynové stanice například k dosušování obilí. Nové sady osadilo jabloněmi a investovalo do kapénkové závlahy v roce 2014. V roce 2015 vybuodovalo v areálu živočišné výroby nový silážní žlab s přístřeškem na boudičky pro telata a novou stáj pro mladý dobytek. V roce 2016 se činnost družstva rozšířila navíc o kompostárnu, kam se sváží bioodpad z okolních vesnic. V roce 2019 proběhly stavební úpravy a výměna technologie ustájení ve stáji, kde je porodna, suchostojné krávy a jalovice. Nyní ZD Klapý staví novou skladovací halu, kterou bude využívat z části pro skladování ovoce a z části pro skladování prázdných beden na ovoce. [INTERNÍ INFORMACE PODNIKU, 2021]

4.2 Středisko Sady Zemědělského družstva Klapý

ZD Klapý v současné době obhospodařuje 63 ha sadů. Jablka pěstuje na 40 ha, třešně, višně, meruňky, a švestky na zbývajících cca 23 ha. Středisko sady má 6 stálých zaměstnanců a v době sklizně, která probíhá od května do září cca 10 – 20 brigádníků.

[INTERNÍ INFORMACE PODNIKU, 2021]

ZD Klapý má sady pod Hazmburkem na východních, jižních a západních svazích. Některé ze sadů jsou opatřeny závlahou. Při výsadbě ovocných stromů ZD Klapý používá traktorový nesený vrták připojený vzadu. Pro ošetřování půdního povrchu meziřadí i prostoru pod stromy využívá radličkový kultivátor, talířový podmítač, rotační kypřič a také mulčovač s vyžínacími sekce. Pro řez ovocných dřevin, který je ruční prací, využívají pracovníci sadů ruční a pneumatické nůžky, pákové nůžky a ruční pilky a motorové vyvětvovací pily. Dále se v sadech ZD Klapý používají rozmetadla minerálních hnojiv a návěsný traktorový rosič s centrálním aplikačním ústrojím. Ke sklizni ZD Klapý nepoužívá mechanizační prostředky. Sběr probíhá ručně do česací torby a z ní je pracovníci opatrně přesypávají do velkoobjemových obalů, vezených na valnicích za traktorem. Pak se ovoce rychle dopraví do třídírny a odtud do skladů.

[INTERNÍ INFORMACE PODNIKU, 2021]

Obrázek 2: Sad ZD Klapý pod Hazmburkem

Zdroj: Fotodokumentace ZD Klapý

ZD Klapý pěstuje tyto druhy a odrůdy ovoce:

- Jablka: Gala, Jonagold, Jonaprince, Šampián, Rubinola, Golden, Rozela, Topaz, Bohemia, Idared a Braeburn.
- Třešně: Burlat, Těchlovan, Stella, Van, Kordia
- Meruňky: Orange Red, Vesna, Bergeron, Maďarská, Spring Blush, Pinkcot, Hargrad,
- Švestky: Čačanská raná, Stanley, Těchobuzická, Gabrovská
- Višně: Fanal

[INTERNÍ INFORMACE PODNIKU, 2021]

4.3 Ekonomické hodnocení střediska Sady

Vstupní data ze střediskové výsledovky Sady, které poskytlo ZD Klapý, obsahují náklady a výnosy střediska Sady od roku 2016 do roku 2020. Z výsledovek jsou zpracovány údaje, které jsou přiloženy v přílohách č. 1 - 5 diplomové práce a je z nich čerpáno k vytvoření ekonomické analýzy a ekonomickému hodnocení.

4.3.1 Horizontální analýza

V tabulkách číslo 8 – 17 jsou znázorněny výsledky horizontální analýzy pro roky 2016 - 2020. Horizontální analýza je zpracována z vnitropodnikových dat střediska Sady Zemědělského družstva Klapý. Jedná se o položky z výkazu zisku a ztráty sumarizované do tabulek: **Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků; Spotřeba pohonných hmot; Spotřeba elektrické energie a vody; Nákup zboží; Služby pracovní agentury - práce v sadech; Zaměstnanci; Opravy; Režijní náklady správní; Tržby za ovoce; Ostatní služby; Ostatní náklady; Nájem; Odpisy; Pojištění; Daň silniční, daň z nemovitosti; Spotřeba ostatní; Traktorové práce – náklady; Traktorové práce – výnosy; Dotace; Ostatní výnosy.**

Tabulka 8: Horizontální analýza - Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků

Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	817 363	1 370 127	1 067 627	1 288 315	1 475 247
Absolutní změna [Kč]	X	552 764	-302 501	220 688	186 932
Relativní změna [%]	X	67,63	-22,08	20,67	14,51

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Mezi roky 2016 a 2017 je meziroční změna spotřeby sadby, hnojiv a chemických prostředků 552 764 Kč, tj. 67,63 %. Tato změna je způsobena nárůstem ceny chemických postřiků a výsadbou nového sadu v roce 2017.

Tabulka 9: Horizontální analýza – Spotřeba pohonných hmot

Spotřeba pohonných hmot					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	294 338	244 046	176 258	174 944	161 334
Absolutní změna [Kč]	X	-50 293	-67 787	-1 314	-13 610
Relativní změna [%]	X	-17,09	-27,78	-0,75	-7,78

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Spotřeba pohonných hmot má klesající tendenci, to je způsobeno využitím novějších traktorů, které mají menší spotřebu na Mh než traktory starší. Menší spotřeba je i způsobena lepší koordinací traktorových prací v sadech.

Tabulka 10: Horizontální analýza – Spotřeba elektrické energie a vody

Spotřeba elektrické energie a vody					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	281 059	274 566	284 475	247 300	330 348
Absolutní změna [Kč]	X	-6 493	9 909	-37 175	83 048
Relativní změna [%]	X	-2,31	3,61	-13,07	33,58

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Spotřeba elektrické energie a vody se ve sledovaných letech pohybuje v rozmezí 247 300,- Kč – 330 348,- Kč. Relativní změna do procentuálního + nebo – je ovlivněna cenami energie, vody a spotřebou.

Tabulka 11: Horizontální analýza - Nákup zboží

Nákup zboží					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	196 086	311 552	2 087 519	2 925 677	3 762 774
Absolutní změna [Kč]	X	115 465	1 775 967	838 159	837 096
Relativní změna [%]	X	58,88	570,04	40,15	28,61

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Mezi roky 2017 a 2018 je enormní nárůst nákladů na nákup zboží. Je to o 1 775 967 Kč, což je o 570,04 %. Způsobeno je to členstvím ZD Klapý v CZ Fruit, kdy Zemědělské družstvo odprodá celou úrodu ovoce Odbytovému družstvu CZ Fruit a zboží, které prodává ve své provozovně si musí zpátky od CZ Fruit koupit. I v dalších letech je znatelné zvýšení nákladů na nákup zboží oproti létům 2016 a 2017. Meziroční změna je už ale způsobena množstvím vypěstovaného a prodávaného ovoce přímo maloobděratelům a velkoobděratelům v místě sadů.

Tabulka 12: Horizontální analýza - Služby pracovní agentury - práce v sadech

Služby pracovní agentury - práce v sadech					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	1 459 653	1 367 186	1 694 350	1 551 930	1 914 794
Absolutní změna [Kč]	X	-92 467	327 163	-142 420	362 864
Relativní změna [%]	X	-6,33	23,93	-8,41	23,38

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Náklady za služby pracovní agentury mají přímou souvislost s náklady za zaměstnance a také s kvalitou a kvantitou úrody v daném roce. Například v roce 2018 vzrostly náklady za služby pracovní agentury o 23,93 % a zároveň klesly náklady za zaměstnance o 11,57 %. Absolutní změna vyjádřená v penězích se v roce 2018 téměř rovná v nákladech na služby pracovní agentury je to 327 163,- Kč a za zaměstnance jsou náklady nižší o 362 735,- Kč.

Tabulka 13: Horizontální analýza - Zaměstnanci

Zaměstnanci					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	3 631 682	3 218 263	2 855 527	2 634 211	2 788 700
Absolutní změna [Kč]	X	-413 419	-362 735	-221 317	154 489
Relativní změna [%]	X	-11,38	-11,27	-7,75	5,86

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Náklady za zaměstnance mají klesající tendenci, jak již bylo komentováno je to v přímé souvislosti s rostoucími náklady na služby pracovní agentury.

Tabulka 14: Horizontální analýza - Opravy

Opravy					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	80 662	235 929	631 490	181 228	130 601
Absolutní změna [Kč]	X	155 267	395 561	-450 262	-50 628
Relativní změna [%]	X	192,49	167,66	-71,30	-27,94

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2017 vzrostly náklady na opravy, protože proběhla generální oprava strojů v třídně ovoce a strojů pro ošetřování sadů, v absolutní změně je to o 155 267,- Kč, tj. 192,49 %. V roce 2018 proběhla velká oprava skladu s řízenou atmosférou, proto v tomto roce stouply náklady v položce o 395 561,- Kč, tj. 167,66 % oproti roku minulému. V ostatních sledovaných letech proběhly běžné opravy za obdobné náklady.

Tabulka 15: Horizontální analýza - Režijní náklady správní

Režijní náklady správní					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	1 026 592	773 425	701 420	554 589	419 731
Absolutní změna [Kč]	X	-253 168	-72 004	-146 831	-134 859
Relativní změna [%]	X	-24,66	-9,31	-20,93	-24,32

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V těchto nákladech se objevují částky, které ekonomické oddělení ZD Klapý rozpočítává na ostatní oddělení. Snižující se tendence je dosažena odchodem pracovníků do důchodu nebo na mateřskou dovolenou a tím, že jejich práci si rozdělily stávající zaměstnankyně, nebyly místo nich přijaty nové pracovníce.

Tabulka 16: Horizontální analýza - Tržby za ovoce

Tržby za ovoce					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Částka [Kč]	4 110 380	5 784 898	8 229 039	7 603 339	9 728 849
Absolutní změna [Kč]	X	1 674 518	2 444 141	-625 700	2 125 509
Relativní změna [%]	X	40,74	42,25	-7,60	27,95

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Tržby za ovoce jsou velmi ovlivněny počasím. Tak jako na ostatní pěstované plodiny, tak i na ovoce mají vliv jarní mrazy a sucho. Nárůst absolutní změny mezi roky 2017 a 2018 je ovlivněn členstvím v odbytovém družstvu CZ Fruit a také tím, že začal plodit nový sad s jabloněmi.

V následující tabulce horizontální analýzy jsou náklady a výnosy, které pracovníci Sadů ZD Klapý mají jen malou šanci ovlivnit. Jako např. nájemné, odpisy, pojištění, daň silniční a daň z nemovitostí. V analýze jsou tyto položky uvedeny, ale nejsou více komentovány.

Tabulka 17: Horizontální analýza - Ostatní položky

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Nájem					
Částka [Kč]	345 796	408 799	240 690	595 445	210 985
Absolutní změna [Kč]	X	63 003	-168 109	354 755	-384 460
Relativní změna [%]	X	18,22	-41,12	147,39	-64,57
Pojištění					
Částka [Kč]	514 798	1 464 340	1 905 634	1 917 557	2 172 547
Absolutní změna [Kč]	X	949 542	441 294	11 923	254 990
Relativní změna [%]	X	184,45	30,14	0,63	13,30
Daň silniční, daň z nemovitosti					
Částka [Kč]	26 845	26 880	22 880	20 612	20 678
Absolutní změna [Kč]	X	35	-4 000	-2 268	66
Relativní změna [%]	X	0,13	-14,88	-9,91	0,32
Odpisy					
Částka [Kč]	820 725	773 898	657 075	541 358	446 592

Absolutní změna [Kč]	X	-46 827	-116 823	-115 717	-94 766
Relativní změna [%]	X	-5,71	-15,10	-17,61	-17,51
Spotřeba ostatní					
Částka [Kč]	479 131	368 252	561 624	183 592	482 822
Absolutní změna [Kč]	X	-110 879	193 372	-378 032	299 230
Relativní změna [%]	X	-23,14	52,51	-67,31	162,99
Ostatní služby					
Částka [Kč]	444 352	455 988	793 008	339 609	344 537
Absolutní změna [Kč]	X	11 636	337 020	-453 399	4 928
Relativní změna [%]	X	2,62	73,91	-57,17	1,45
Ostatní služby					
Částka [Kč]	444 352	455 988	793 008	339 609	344 537
Absolutní změna [Kč]	X	11 636	337 020	-453 399	4 928
Relativní změna [%]	X	2,62	73,91	-57,17	1,45
Ostatní náklady					
Částka [Kč]	39 367	83 265	82 249	86 470	55 732
Absolutní změna [Kč]	X	43 897	-1 016	4 221	-30 738
Relativní změna [%]	X	111,51	-1,22	5,13	-35,55
Traktorové práce - náklady					
Částka [Kč]	459 775	550 000	455 125	392 350	243 125
Absolutní změna [Kč]	X	90 225	-94 875	-62 775	-149 225
Relativní změna [%]	X	19,62	-17,25	-13,79	-38,03
Traktorové práce - výnosy					
Částka [Kč]	615 552	519 513	466 850	427 200	241 575
Absolutní změna [Kč]	X	-96 039	-52 663	-39 650	-185 625
Relativní změna [%]	X	-15,60	-10,14	-8,49	-43,45
Dotace					
Částka [Kč]	2 800 077	2 134 640	2 722 934	2 578 238	2 459 640
Absolutní změna [Kč]	X	-665 436	588 294	-144 697	-118 598
Relativní změna [%]	X	-23,76	27,56	-5,31	-4,60
Ostatní výnosy					
Částka [Kč]	1 803 604	346 767	1 117 440	849 653	1 532 772
Absolutní změna [Kč]	X	-1 456 837	770 673	-267 787	683 119
Relativní změna [%]	X	-80,77	222,25	-23,96	80,40

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

4.3.2 Vertikální analýza

Následující tabulky č. 18 a 19 a grafy č. 1 - 10 znázorňují výsledky vertikální analýzy nákladů a výnosů za roky 2016 - 2020. Tabulka č. 18 vertikálně analyzuje 16 nákladových položek. Procentuální vyjádření k celkovým nákladům je vyjádřeno v pěti sloupcích, podle roku, ve kterém náklad vznikl. Pro přehlednější analyzování je ke

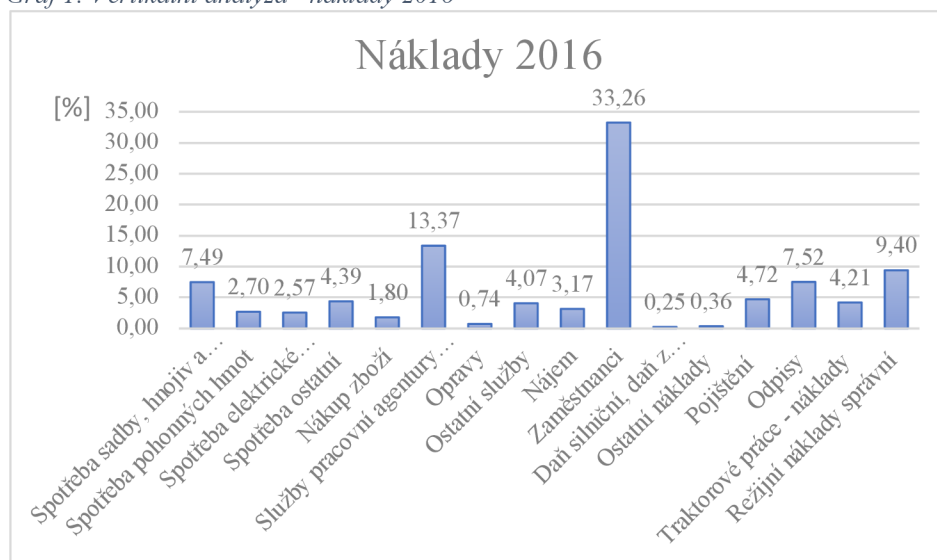
každému posuzovanému roku vytvořen graf. Druh nákladu je na vodorovné ose a výsledek vertikální analýzy v procentech je na ose svislé.

Tabulka 18: Vertikální analýza - náklady 2016 – 2020

NÁKLADY [%]	2016	2017	2018	2019	2020
Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků	7,49	11,49	7,51	9,45	9,86
Spotřeba pohonných hmot	2,70	2,05	1,24	1,28	1,08
Spotřeba elektrické energie a vody	2,57	2,30	2,00	1,81	2,21
Spotřeba ostatní	4,39	3,09	3,95	1,35	3,23
Nákup zboží	1,80	2,61	14,68	21,46	25,15
Služby pracovní agentury - práce v sadech	13,37	11,46	11,92	11,38	12,80
Opravy	0,74	1,98	4,44	1,33	0,87
Ostatní služby	4,07	3,82	5,58	2,49	2,30
Nájem	3,17	3,43	1,69	4,37	1,41
Zaměstnanci	33,26	26,98	20,09	19,32	18,64
Daň silniční, daň z nemovitosti	0,25	0,23	0,16	0,15	0,14
Ostatní náklady	0,36	0,70	0,58	0,63	0,37
Pojištění	4,72	12,28	13,41	14,06	14,52
Odpisy	7,52	6,49	4,62	3,97	2,99
Traktorové práce - náklady	4,21	4,61	3,20	2,88	1,63
Režijní náklady správní	9,40	6,48	4,93	4,07	2,80

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Graf 1: Vertikální analýza - náklady 2016

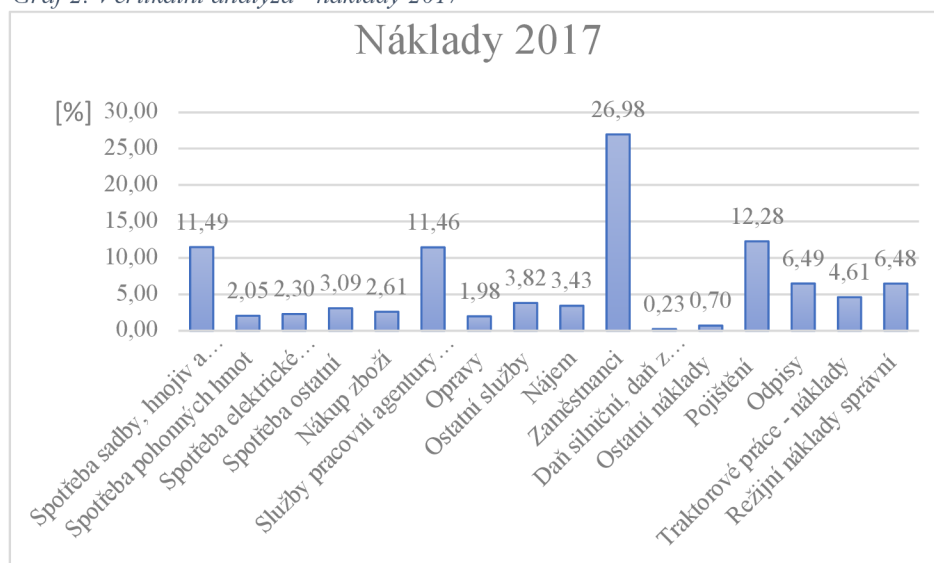

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Největším nákladem roku 2016 byl náklad za zaměstnance 33,26 % z celkových nákladů. Druhým největším nákladem jsou služby pracovní agentury 13,37 % z celkových

nákladů. Oba tyto náklady jsou spojené s nutností ruční práce pracovníků, jak při údržbě sadů při stříhání a úpravě stromů, tak při ručním česání a následném třídění ovoce. Ostatní náklady se pohybují mezi 0,25 % - 9,40 % z celku. Režijní náklady správní 9,40 % z celku jsou v roce 2016 vyšší než v letech následujících. V dalších letech došlo ke snížení počtu administrativních pracovníků v družstvu. Dvě fakturantky odešli do starobního důchodu a jejich práci převzala pokladní. Jedna pracovnice odešla na mateřskou dovolenou a místo ní nebyl přijat další zaměstnanec, ale její práci si rozdělily stávající pracovnice.

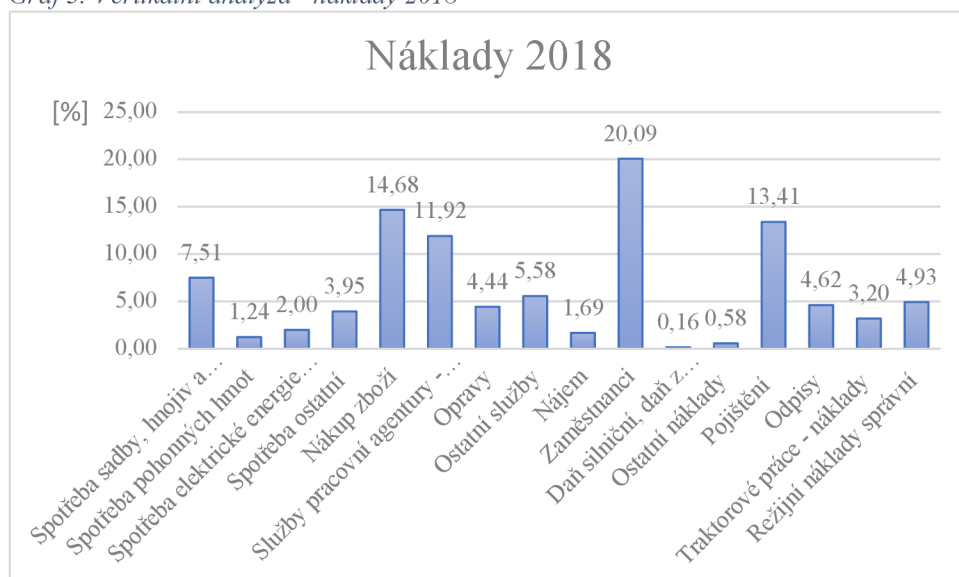
Graf 2: Vertikální analýza - náklady 2017

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Největším nákladem roku 2017 byli opět zaměstnanci 26,98 % z celkových nákladů a dalším znatelným nákladem byly služby pracovní agentury. Oproti roku 2016 vzrostla spotřeba sadby a hnojiv a chemických prostředků na 11,49 %. To je způsobeno tím, že v roce 2017 ZD Klapý obnovovalo sady a vysázelo víc stromků než v jiných letech. S tím souvisí i nárůst nákladů na pojištění 12,28 %.

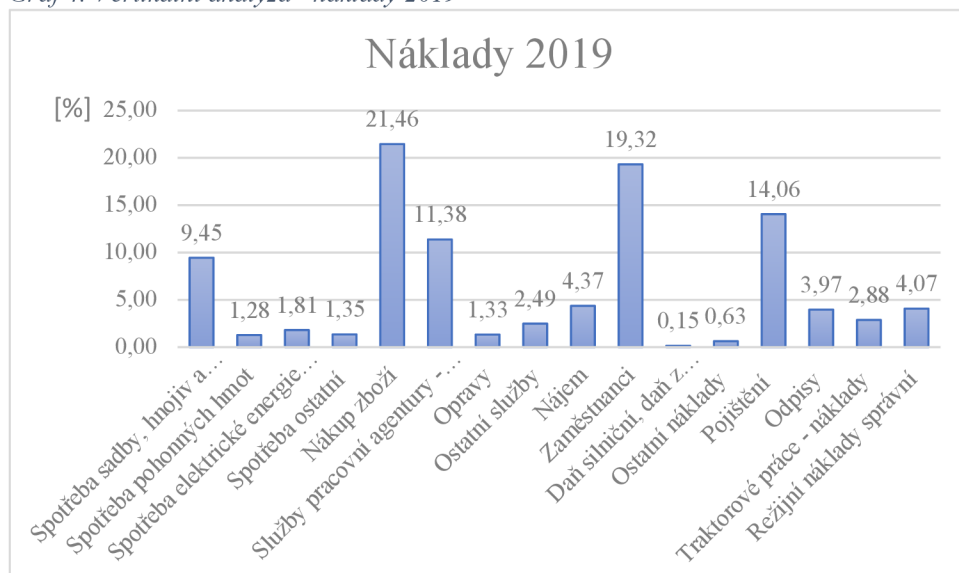
Graf 3: Vertikální analýza - náklady 2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2018 byli největší nákladovou položkou zaměstnanci 20,09 %. A nákup zboží 14,68 % z celku. V tomto roce ZD Klapý aktivněji spolupracovalo s Odbytovým družstvem CZ Fruit. Členství spočívá v tom, že Zemědělské družstvo odprodá celou úrodu Odbytovému družstvu CZ Fruit, tím může čerpat výhody pro členy, ale zároveň si musí zpátky od CZ Fruit nakoupit zboží, které prodává přímo maloobděratelům i velkoobděratelům ve středisku sadů.

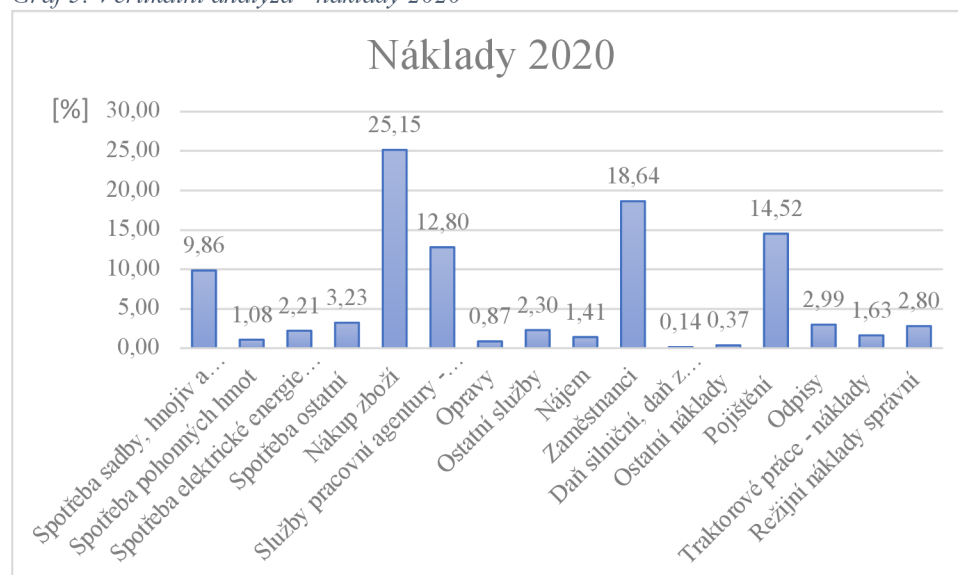
Graf 4: Vertikální analýza - náklady 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2019 je nejvyšší nákladová položka nákup zboží 21,46 %. Je dokonce větší než nákladová položka za zaměstnance 19,32 %. I v tomto roce ZD Klapý nakoupilo větší množství ovoce od CZ Fruit pro přímý prodej ze střediska Sadů.

Graf 5: Vertikální analýza - náklady 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2020 opět ZD Klapý potřebovalo k přímému prodeji větší množství ovoce, a proto je nákup zboží největší nákladovou položkou 25,15 %. Na druhém místě jsou zaměstnanci s 18,64 % z celkových nákladů. Dále opět pojištění, služby pracovní agentury a spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků. Ostatní náklady se pohybují mezi 0,14 % - 3,23 % z celkových nákladů.

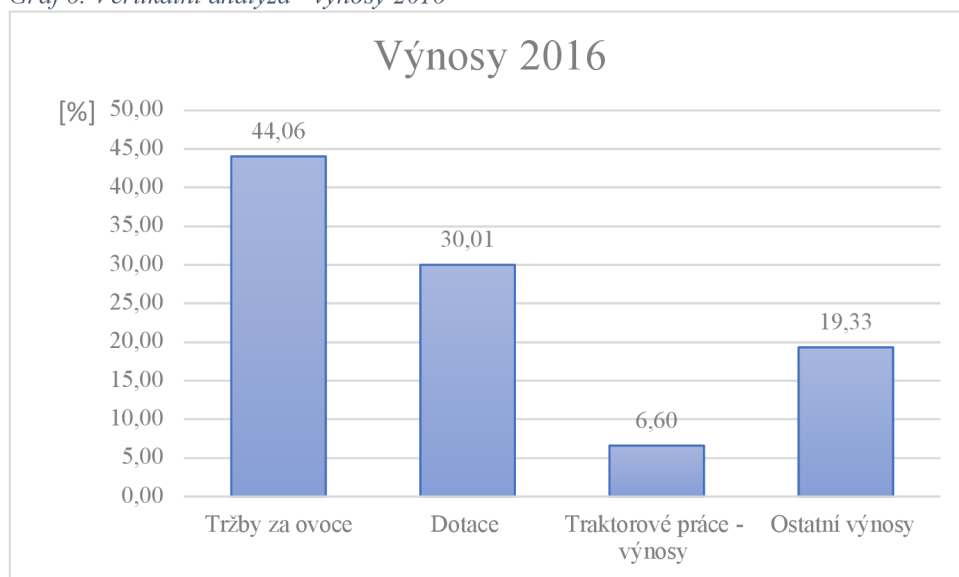
Tabulka č. 19 vertikálně analyzuje 4 výnosové položky. Procentuální vyjádření k celkovým výnosům je vyjádřeno v pěti sloupcích, podle roku, v kterém výnos vznikl. Pro přehlednější analyzování je ke každému posuzovanému roku vytvořen graf. Typ výnosu je na svislé ose a roky, kterými se vertikální analýza zabývá, na ose vodorovné.

Tabulka 19: Vertikální analýza - výnosy 2016 – 2020

Výnosy [%]	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby za ovoce	44,06	65,84	65,64	66,36	69,68
Dotace	30,01	24,30	21,72	22,50	17,62
Traktorové práce - výnosy	6,60	5,91	3,73	3,72	1,73
Ostatní výnosy	19,33	3,95	8,91	7,42	10,97

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Graf 6: Vertikální analýza - výnosy 2016

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Největším výnosem v roce 2016 jsou tržby za ovoce 44,06 % z celkových výnosů. Druhé místo zauímají dotace, které jsou 30,01 % z celku. V ostatních výnosech jsou zahrnuty např. pojistná plnění, která byla v roce 2016 vysoká, protože úrodu poškodily jarní mrazíky.

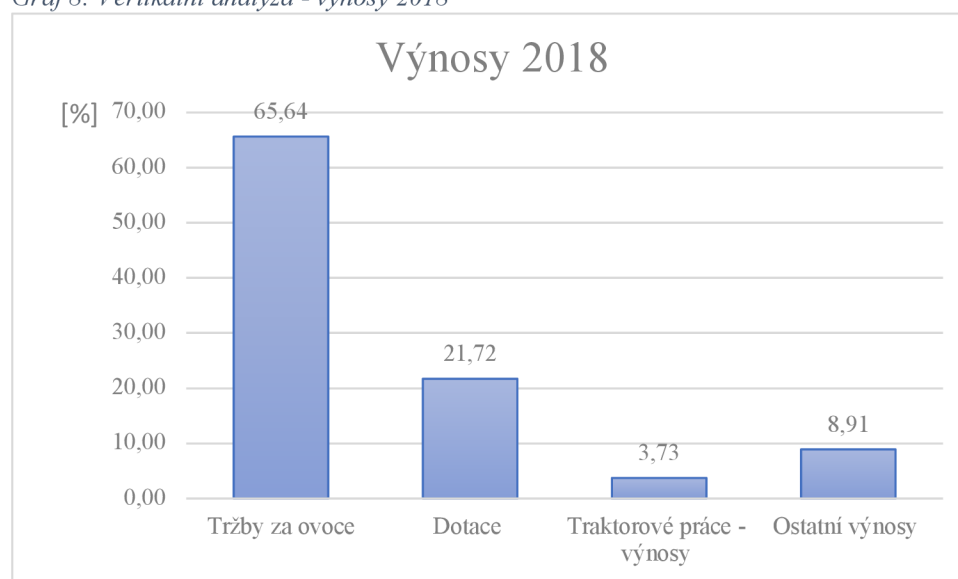
Graf 7: Vertikální analýza - výnosy 2017

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Největším výnosem v roce 2017 jsou tržby za ovoce 65,84 % z celkových výnosů, napomáhá tomu důvod, že dříve vysázené sady začaly plodit ovoce. Druhé místo zauímají dotace, které jsou 24,84 % z celku. V tomto roce nebyla úroda ovlivněna jarními mrazy, takže ostatní výnosy, tj. pojistná plnění, jsou minimální.

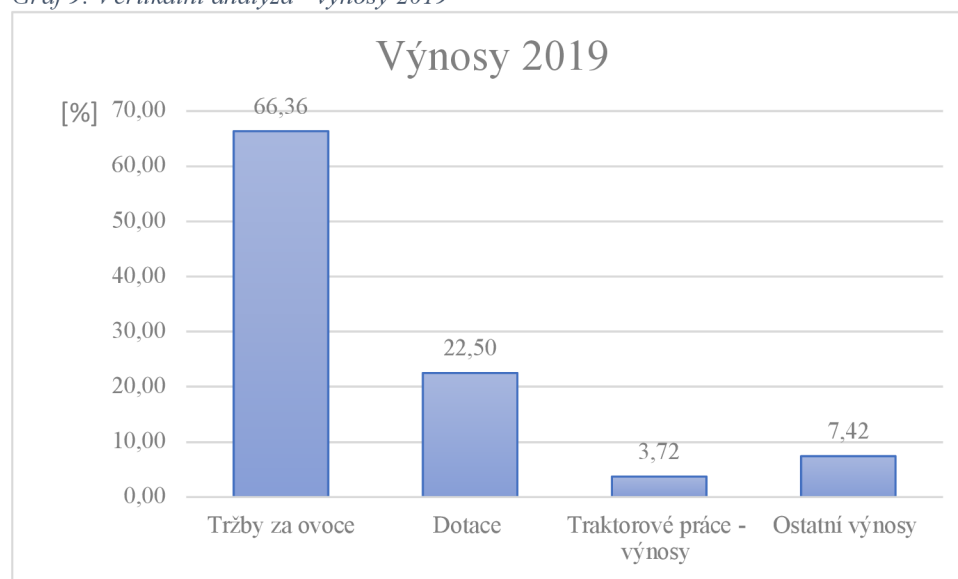
Graf 8: Vertikální analýza - výnosy 2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

I v tomto roce jsou tržby za ovoce 65,64 % z celkových výnosů největším výnosem, následují dotace 21,72 %.

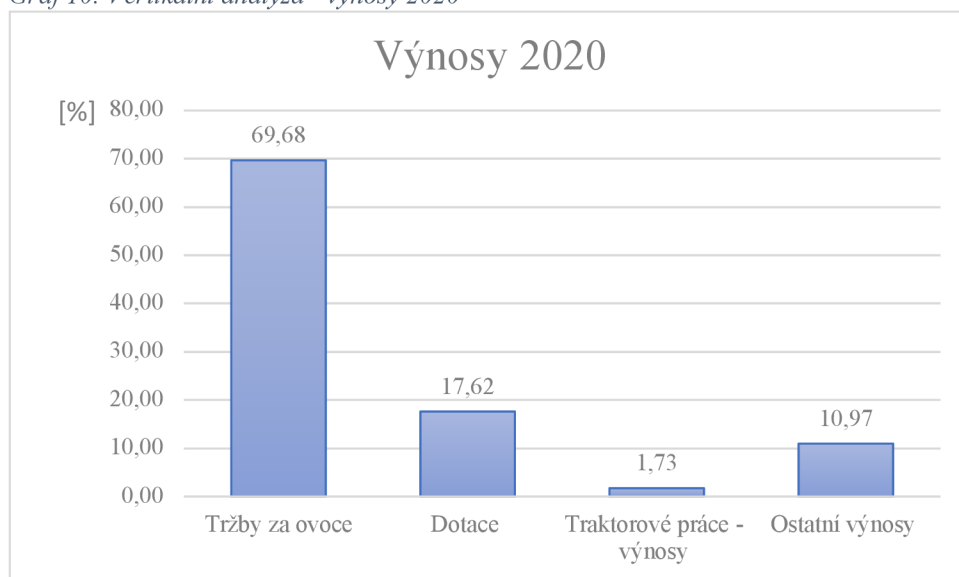
Graf 9: Vertikální analýza - výnosy 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2019 jsou tržby za ovoce 66,36 % z celkových výnosů největším výnosem, následují dotace 22,50 %.

Graf 10: Vertikální analýza - výnosy 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

A v posledním analyzovaném roce jsou výnosy obdobné jako v letech předcházejících. Tržby za ovoce 69,68 % z celkových výnosů, následují dotace 17,62 %.

4.3.3 Výsledek hospodaření střediska Sady

V následující tabulce č. 20 jsou přehledně uvedeny provozní náklady a výnosy Střediska Sady za roky 2016 – 2020. V posledním řádku tabulky je uveden provozní výsledek hospodaření, který je ve všech sledovaných letech v záporných číslech.

Tabulka 20: Výsledek hospodaření 2016 – 2020

[Kč]	2016	2017	2018	2019	2020
Provozní náklady	18 574 324	18 748 404	21 203 043	20 283 341	18 287 678
Provozní výnosy	16 406 967	14 724 611	19 124 945	18 110 303	16 885 601
Provozní výsledek hospodaření	-2 167 356	-4 023 793	-2 078 098	-2 173 038	-1 402 078

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

4.3.4 Rentabilita

Tabulka č. 21 ukazuje výsledek rentability tržeb, která představuje poměr výsledku hospodaření a tržeb. Středisko Sady ZD Klapý v každém sledovaném roce vykazuje ztrátu, proto je nerentabilní. V posledním řádku tabulky je vypočítáno, že produkce střediska Sady nemá žádný efekt na 1 Kč tržeb ovoce.

Tabulka 21: Rentabilita tržeb 2016 - 2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Náklady	18 574 324	18 748 404	21 203 043	20 283 341	18 287 678
Výnosy	16 406 967	14 724 611	19 124 945	18 110 303	16 885 601
VH	-2 167 356	-4 023 793	-2 078 098	-2 173 038	-1 402 078
Tržby	4 250 465	5 789 435	8 236 564	7 612 089	9 729 299
Rentabilita tržeb	-0,51	-0,70	-0,25	-0,29	-0,14

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Rentabilitu nákladů představuje tabulka č. 22, jako poměr výsledku hospodaření a nákladů. Z tabulky je patrné, že rentabilita nákladů také vychází v záporných číslech a proto kvantifikace ztrácí význam.

Tabulka 22: Rentabilita nákladů 2016 - 2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Náklady	18 574 324	18 748 404	21 203 043	20 283 341	18 287 678
Výnosy	16 406 967	14 724 611	19 124 945	18 110 303	16 885 601
VH	-2 167 356	-4 023 793	-2 078 098	-2 173 038	-1 402 078
Rentabilita nákladů	-0,12	-0,21	-0,10	-0,11	-0,08

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

4.3.5 Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN

Porovnání výsledků střediska Sady ZD Klapý se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN je v následujících tabulkách č. 23 – 27. Z výsledovek z let 2016 - 2020 střediska Sady jsou do porovnávacích tabulek vybrány stejné položky (údaje), které jsou k dispozici v databázi FADN. Jedná se o nákladové položky: spotřeba osiv a sadby, spotřeba hnojiv, spotřeba prostředků ochrany rostlin, spotřeba pohonných hmot, spotřeba paliv, spotřeba elektrické energie, spotřeba vody, spotřeba ostatního materiálu, zaměstnanci, daně a poplatky, odpisy DNHM, pachtovné a výnosové položky: tržby za prodej ovoce a provozní dotace.

V prvním sloupci následující tabulky je uveden ukazatel, ve druhém sloupci výsledek dané položky střediska Sady ZD Klapý, ve třetím sloupci jsou uvedeny příslušné údaje z FADN a ve čtvrtém sloupci je rozdíl položek Střediska Sady ZD Klapý a FADN.

Podle upřesnění pracovníka Ústavu zemědělské ekonomiky a informací jsou data v databázi FAND v jednotkách Kč/ha. U osobních nákladů ovocnářů došlo k tomu, že ve skupině jsou malí ovocnáři (tzv. part-time zemědělci) často bez osobních nákladů nebo jen

s minimálními náklady. Naproti tomu sledovaný podnik ZD Klapý má osobní náklady zdaleka vyšší. Takové údaje se pak těžko porovnávají, i vzhledem k nízkému počtu ovocnářů zpracovávaných v FADN, s tím lze těžko něco dělat. [VINTR, 2022]

Tabulka 23: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN - 2016

UKAZATEL	ROK 2016			
	[Kč/ha]	ZD KLAPÝ	FADN	ZD - FADN
Spotřeba osiv a sadby		50	1 767	-1 717
Spotřeba hnojiv		1 209	2 847	-1 638
Spotřeba prostředků ochrany rostlin		11 715	5 695	6 020
Spotřeba pohonných hmot		4 672	6 887	-2 215
Spotřeba paliv		190	314	-123
Spotřeba elektrické energie		4 219	970	3 250
Spotřeba vody		242	423	-181
Spotřeba ostatního materiálu		1 811	3 799	-1 988
Zaměstnanci		6 704	6 359	345
Daně a poplatky		426	712	-286
Odpisy DNHM		13 027	15 855	-2 828
Pachtovné		3 291	1 418	1 873
Tržby za ovoce		63 826	91 723	-27 897
Provozní dotace		24 484	12 627	11 857

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Ze čtvrtého sloupce tabulky č. 23 sledovaného roku 2016 je patrné, že výsledek střediska Sady ZD Klapý v nákladových položkách: Spotřeba prostředků ochrany rostlin, spotřeba elektrické energie, zaměstnanci a pachtovné je vyšší než FADN. V ostatních nákladových položkách je výsledek střediska Sady nižší než FADN. Ve výnosové položce Tržby za ovoce má Klapý o 27 897 Kč/ha menší tržbu než FADN a naopak v provozních dotacích má ZD Klapý o 11 857 Kč/ha tržbu větší.

Tabulka 24: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2017

UKAZATEL	ROK 2017		
	[Kč/ha]	ZD KLAPÝ	FADN
Spotřeba osiv a sadby	243	1 010	-767
Spotřeba hnojiv	1 432	1 801	-369
Spotřeba prostředků ochrany rostlin	20 073	3 769	16 304
Spotřeba pohonných hmot	3 874	4 578	-704
Spotřeba paliv	122	227	-105
Spotřeba elektrické energie	3 830	1 246	2 584
Spotřeba vody	528	527	1
Spotřeba ostatního materiálu	1 555	2 594	-1 039
Zaměstnanci	38 208	6 489	31 719
Daně a poplatky	427	648	-222
Odpisy DNHM	12 284	3 721	8 563
Pachtovné	3 799	1 691	2 108
Tržby za ovoce	85 883	43 161	42 721
Provozní dotace	33 883	20 874	13 009

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Rok 2017 je vyčíslen v tabulce č. 24. Obdobně jako v roce 2016, je výsledek střediska Sady ZD Klapý v nákladových položkách: Spotřeba prostředků ochrany rostlin, spotřeba elektrické energie, zaměstnanci, odpisy DNHM a pachtovné vyšší než FADN. V ostatních nákladových položkách je výsledek střediska Sady nižší než FADN. Ve výnosové položce Tržby za ovoce má Klapý o 42 721 Kč/ha větší tržbu než FADN a i v provozních dotacích má ZD Klapý o 13 009 Kč/ha tržbu vyšší.

Tabulka 25: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2018

UKAZATEL	ROK 2018		
	[Kč/ha]	ZD KLAPÝ	FADN
Spotřeba osiv a sadby	0	2 054	-2 054
Spotřeba hnojiv	853	2 519	-1 667
Spotřeba prostředků ochrany rostlin	16 094	4 077	12 016
Spotřeba pohonných hmot	2 798	4 131	-1 333
Spotřeba paliv	0	298	-298
Spotřeba elektrické energie	4 303	1 559	2 744
Spotřeba vody	212	520	-307
Spotřeba ostatního materiálu	4 138	2 461	1 677
Zaměstnanci	33 811	6 002	27 810
Daně a poplatky	363	94	269
Odpisy DNHM	10 430	3 654	6 776
Pachtovné	4 470	1 501	2 969
Tržby za ovoce	68 028	44 454	23 574
Provozní dotace	43 221	24 325	18 896

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2018 jsou vyšší u ZD Klapý také nákladové položky: spotřeba prostředků ochrany rostlin, spotřeba elektrické energie, spotřeba ostatního materiálu, zaměstnanci, daně a poplatky, odpisy DNHM a pachtovné. Tržby za ovoce má ZD Klapý o 23 574 Kč/ha vyšší, než FADN a i v provozních dotacích má ZD Klapý o 18 896 Kč/ha tržbu vyšší.

Tabulka 26: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2019

UKAZATEL	ROK 2019		
	[Kč/ha]	ZD KLAPÝ	FADN
Spotřeba osiv a sadby	155	1 701	-1 546
Spotřeba hnojiv	707	2 582	-1 874
Spotřeba prostředků ochrany rostlin	19 587	4 040	15 547
Spotřeba pohonných hmot	2 777	4 238	-1 461
Spotřeba paliv	138	249	-112
Spotřeba elektrické energie	3 512	1 522	1 991
Spotřeba vody	413	506	-93
Spotřeba ostatního materiálu	1 198	3 108	-1 910
Zaměstnanci	31 692	7 700	23 993
Daně a poplatky	327	22	305
Odpisy DNHM	8 593	1 752	6 841
Pachtovné	5 397	1 209	4 188
Tržby za ovoce	44 023	47 662	-3 639
Provozní dotace	40 924	21 463	19 462

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Tabulka č. 26 je porovnání roku 2019 a to se v nákladových položkách neliší od roku 2018. Ve výnosové položce Tržby za ovoce je změna, tady má ZD Klapý o 3 639 Kč/ha nižší tržbu než FADN. V provozních dotacích má ZD Klapý o 19 462 Kč/ha tržbu vyšší.

Tabulka 27: Porovnání střediska Sady ZD Klapý s FADN – 2020

UKAZATEL	ROK 2020		
	[Kč/ha]	ZD KLAPÝ	FADN
Spotřeba osiv a sadby	691	1 742	-1 052
Spotřeba hnojiv	132	3 552	-3 420
Spotřeba prostředků ochrany rostlin	21 199	7 784	13 415
Spotřeba pohonných hmot	2 561	4 602	-2 042
Spotřeba paliv	95	161	-65
Spotřeba elektrické energie	4 955	2 052	2 903
Spotřeba vody	289	399	-111
Spotřeba ostatního materiálu	3 481	3 979	-499
Zaměstnanci	33 168	14 249	18 919
Daně a poplatky	328	32	297
Odpisy DNHM	7 089	1 331	5 758
Pachtovné	5 873	1 651	4 222
Tržby za ovoce	65 099	44 765	20 334
Provozní dotace	39 042	21 510	17 532

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

I v posledním sledovaném roce 2020 se nákladové položky, které jsou u ZD Klapý vyšší, neliší od let předcházejících. Tržby za ovoce má ZD Klapý o 20 334 Kč/ha vyšší než FADN. V provozních dotacích má ZD Klapý o 17 532 Kč/ha tržbu vyšší.

4.4 Kalkulace nákladů a výnosů jablek ZD Klapý

Ekonomické středisko ZD Klapý poskytlo kalkulaci nákladů a výnosů plodiny – jablka za období 2016 – 2020. Celkové kalkulace jsou v přílohách č. 6 - 10 diplomové práce a je z nich čerpáno do následujících tabulek k porovnání s databází Ústavu zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI.

4.4.1 Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI

Tabulky č. 28 - 31 obsahují ve sloupci ZD Klapý náklady a výnosy sumarizované do údajů, které jsou shodné s údaji v databázi Ústavu zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI. V ostatních přímých nákladech a službách ZD Klapý jsou sečteny PHM, náhradní

díly, náhradní součástky, opravy cizí, práce dílny, energie nakoupená, ostatní materiál nakoupený, pojistné. V pracovních nákladech ZD Klapý jsou sečteny mzdy zaměstnanců a agronoma. V nákladech pomocných činností ZD Klapý jsou sumarizovány traktorové práce cizího střediska a ostatní náklady prvotní. Všechny číselné hodnoty v následujících tabulkách jsou uvedeny v Kč na hektar. Pro lepší přehled rozdílů v nákladech a výnosech pěstování jablek mezi ZD Klapý a ÚZEI je ke každé tabulce vytvořen graf.

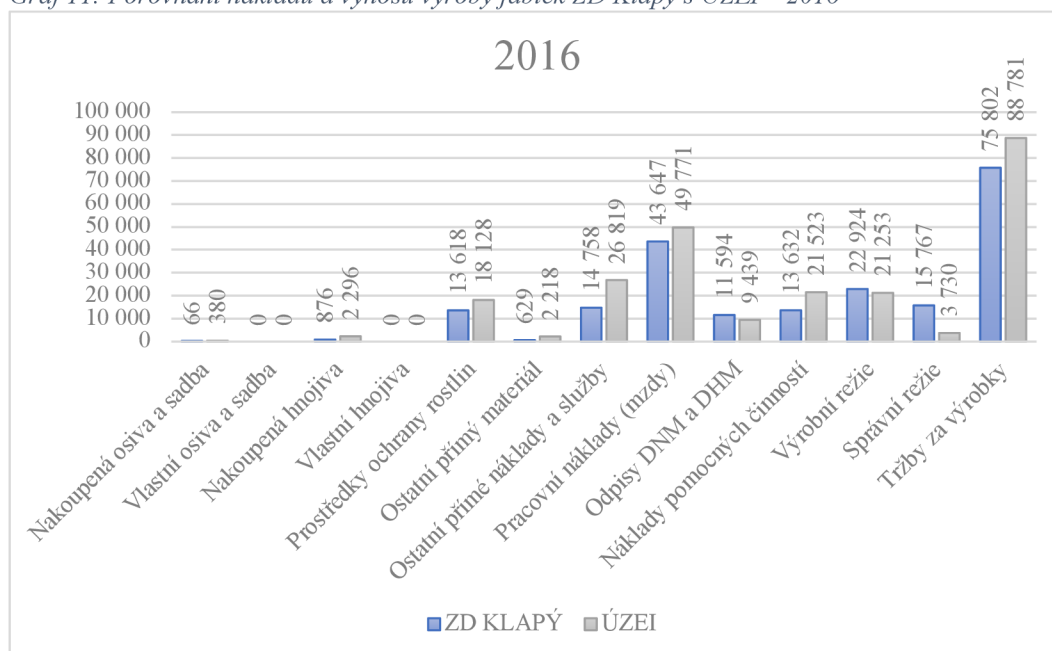
Tabulka 28: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2016

UKAZATEL [Kč/ha]	ROK 2016		
	ZD KLAPÝ	ÚZEI	ZD - ÚZEI
Nakoupená osiva a sadba	66	380	-314
Vlastní osiva a sadba	0	0	0
Nakoupená hnojiva	876	2 296	-1 420
Vlastní hnojiva	0	0	0
Prostředky ochrany rostlin	13 618	18 128	-4 510
Ostatní přímý materiál	629	2 218	-1 589
Ostatní přímé náklady a služby	14 758	26 819	-12 061
Pracovní náklady (mzdy)	43 647	49 771	-6 124
Odpisy DNM a DHM	11 594	9 439	2 155
Náklady pomocných činností	13 632	21 523	-7 891
Výrobní režie	22 924	21 253	1 671
Správní režie	15 767	3 730	12 037
Tržby za výrobky	75 802	88 781	-12 979

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2016 byly celkové náklady Kč/ha pěstovaných jablek v ZD Klapý 137 511 Kč/ha. Náklady v ÚZEI jsou nepatrně vyšší a to 155 557,- Kč/ha. Rozdíl je tedy 18 tisíc. Rozdíl je i v tržbách za ovoce, které jsou v ZD Klapý o 13 tisíc nižší než v ÚZEI. Z následujícího grafu je patrné, že nejvíce rozdílná nákladová položka jsou ostatní přímé náklady a dále správní režie.

Graf 11: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2016

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

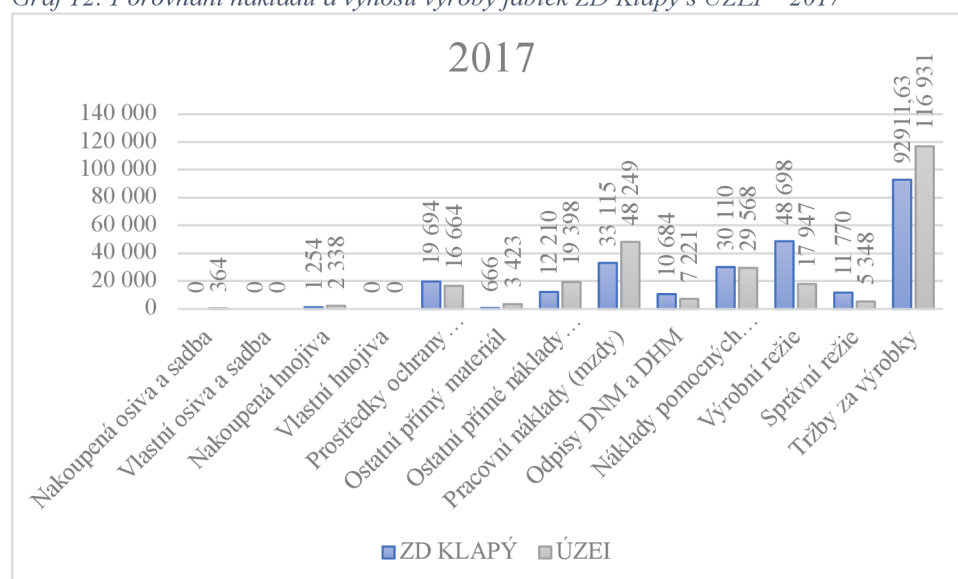
Tabulka 29: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2017

UKAZATEL [Kč/ha]	ROK 2017		
	ZD Klapý	ÚZEI	ZD - ÚZEI
Nakoupená osiva a sadba	0	364	-364
Vlastní osiva a sadba	0	0	0
Nakoupená hnojiva	1 254	2 338	-1 084
Vlastní hnojiva	0	0	0
Prostředky ochrany rostlin	19 694	16 664	3 030
Ostatní přímý materiál	666	3 423	-2 757
Ostatní přímé náklady a služby	12 210	19 398	-7 188
Pracovní náklady (mzdy)	33 115	48 249	-15 134
Odpisy DNM a DHM	10 684	7 221	3 463
Náklady pomocných činností	30 110	29 568	542
Výrobní režie	48 698	17 947	30 751
Správní režie	11 770	5 348	6 422
Tržby za výrobky	92911,63	116 931	-24 019

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Z tabulky roku 2017 je patrné, že náklady pěstovaných jablek v ZD Klapý jsou 168 202,- Kč/ha. Náklady v ÚZEI jsou nižší a to 150 520,- Kč/ha. Rozdíl je tedy 17 682,- Kč/ha. Rozdíl je i v tržbách za ovoce, které jsou v ZD Klapý o 24 019 Kč/ha nižší než v ÚZEI. Z následujícího grafu je patrné, že nejvíce rozdílná nákladová položka jsou výrobní režie, které má ZD Klapý o 30 751 Kč/ha vyšší než ÚZEI.

Graf 12: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2017

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

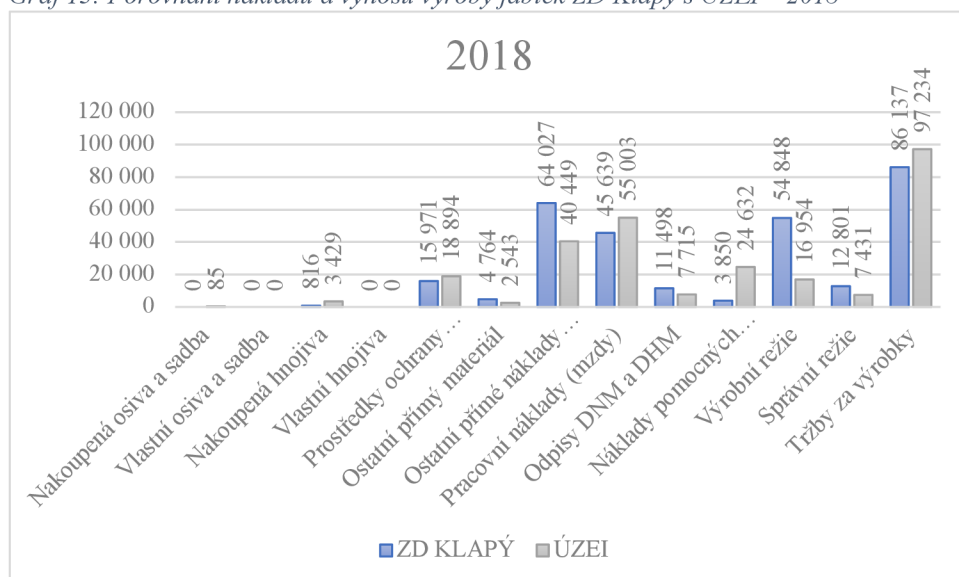
Tabulka 30: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2018

UKAZATEL [Kč/ha]	ROK 2018		
	ZD Klapý	ÚZEI	ZD - ÚZEI
Nakoupená osiva a sadba	0	85	-85
Vlastní osiva a sadba	0	0	0
Nakoupená hnojiva	816	3 429	-2 613
Vlastní hnojiva	0	0	0
Prostředky ochrany rostlin	15 971	18 894	-2 923
Ostatní přímý materiál	4 764	2 543	2 221
Ostatní přímé náklady a služby	64 027	40 449	23 578
Pracovní náklady (mzdy)	45 639	55 003	-9 364
Odpisy DNM a DHM	11 498	7 715	3 783
Náklady pomocných činností	3 850	24 632	-20 782
Výrobní režie	54 848	16 954	37 894
Správní režie	12 801	7 431	5 370
Tržby za výrobky	86 137	97 234	-11 097

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2018 byly celkové náklady Kč/ha pěstovaných jablek v ZD Klapý 214 215,- Kč/ha. Náklady v ÚZEI jsou nižší, pouze 177 135,- Kč/ha. Rozdíl je tedy 37 tisíc Kč/ha. Rozdíl je i v tržbách za ovoce, které jsou v ZD Klapý o 11 tisíc nižší než v ÚZEI. Z následujícího grafu je patrné, že nejvíce rozdílná nákladová položka jsou tak jako v roce 2017 výrobní režie.

Graf 13: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

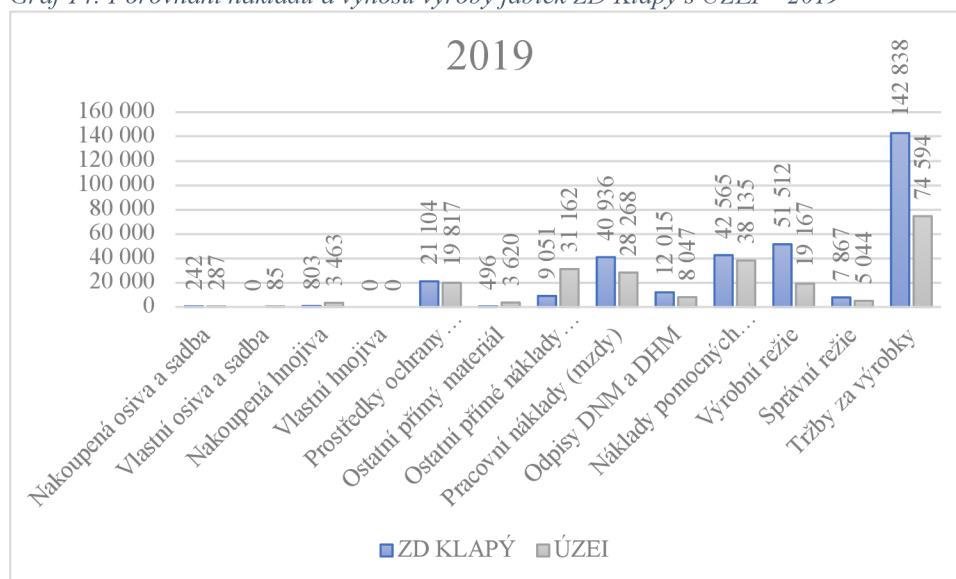
Tabulka 31: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2019

UKAZATEL [Kč/ha]	ROK 2019		
	ZD Klapý	ÚZEI	ZD - ÚZEI
Nakoupená osiva a sadba	242	287	-45
Vlastní osiva a sadba	0	85	-85
Nakoupená hnojiva	803	3 463	-2 660
Vlastní hnojiva	0	0	0
Prostředky ochrany rostlin	21 104	19 817	1 287
Ostatní přímý materiál	496	3 620	-3 124
Ostatní přímé náklady a služby	9 051	31 162	-22 111
Pracovní náklady (mzdy)	40 936	28 268	12 668
Odpisy DNM a DHM	12 015	8 047	3 968
Náklady pomocných činností	42 565	38 135	4 430
Výrobní režie	51 512	19 167	32 345
Správní režie	7 867	5 044	2 823
Tržby za výrobky	142 838	74 594	68 244

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V roce 2019 byly celkové náklady Kč/ha pěstovaných jablek v ZD Klapý opět vyšší než v ÚZEI a to 182 255,- Kč/ha. Náklady v ÚZEI jsou pouze 157 095,- Kč/ha. Rozdíl je tedy 26 tisíc Kč/ha. Rozdíl je i v tržbách za ovoce, které jsou v ZD Klapý o 11 tisíc nižší než v ÚZEI. Z následujícího grafu je patrné, že nejvíce rozdílná nákladová položka jsou tak jako v roce 2017 výrobní režie.

Graf 14: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI – 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Rok 2020 není posuzován, protože v ÚZEI nejsou pro tento rok uveřejněné informace. Zveřejněné budou až v květnu roku 2022. Jak již bylo zmíněno v teoretické části diplomové práce, tak v ÚZEI se data za příslušný kalendářní rok sbírají k 30. 6. následujícího roku z vnitropodnikových kalkulací výkonů v rámci podvojného účetnictví. Kontroly dat, jejich zpracování a analyzování se provádí postupně během druhého pololetí roku. Předběžné výsledky pro hlavní tržní výkony živočišné a rostlinné výroby se publikují v říjnu. Konečné výsledky za všechny zpracované plodiny a všechny zpracované kategorie hospodářských zvířat se publikují v květnu dalšího roku.

4.5 Obchod s ovocem Zemědělského družstva Klapý

ZD Klapý je v současné době členem Odbytového družstva CZ Fruit. Členství spočívá v tom, že Zemědělské družstvo odprodá celou úrodu Odbytovému družstvu CZ Fruit, tím může čerpat výhody pro členy, ale zároveň si musí zpátky od CZ Fruit nakoupit zboží, které prodává přímo maloobdětelům i velkoodbětelům ve středisku Sadů. Ve stanovách Odbytového družstva CZ Fruit je zakotveno, že konkrétní výkupní ceny nesmí být sdělovány třetí osobě, proto tyto ceny pro účely diplomové práce nejsou známy. Na otázku, jestli je z hlediska prodeje výpěstků pro ZD Klapý přínosné být členem Odbytového družstva se nedá jednoznačně odpovědět, je nutné posoudit i řadu výhod, které členství přináší.

5 Výsledky a diskuse

Z ekonomického hodnocení je patrné, že středisko Sady Zemědělského družstva Klapý ve sledovaném období let 2016 – 2020 vykazuje ztrátu. Výsledek hospodaření celého zemědělského družstva Klapý je kladný. Ostatní střediska ZD Klapý svým ziskem vyrovnávají ztrátu střediska Sady, proto by bylo přínosné, aby i středisko Sady bylo v kladných číslech. Pro dosažení lepších výsledků hospodaření Střediska Sady ZD Klapý je nutné posílit funkci kriteriální i stimulační. Kriteriální funkce výsledku hospodaření ovlivňuje činnost a rozhodování řídicích pracovníků. Stimulační funkci lze rozdělit do úrovně základní, kdy pracovníci střediska jednají ve svém zájmu a současně přispívají k naplnění cílů firmy jako celku, a navazující úrovně, kdy výsledkem je zvýšení efektivnosti činnosti střediska a v důsledku toho i celého podniku.

5.1 Výsledek ekonomického hodnocení

V následujících podkapitolách bude zhodnoceno, které nákladové položky nejvíce ovlivňují výsledek hospodaření střediska Sady, aby bylo možné navrhnout změny, které by vedly ke zlepšení ekonomiky střediska Sady.

5.1.1 Výsledek horizontální analýzy

Horizontální analýza, řeší změny jednotlivých položek výkazů a jejich porovnání v časové posloupnosti. Výsledek analýzy je charakterizován pozitivní nebo negativní změnou. Pozitivní změna je charakterizována růstem položky v čase, negativní změna poklesem položky v čase. Z horizontální analýzy provedené sumarizací položek výkazu zisků a ztráty Střediska Sady ZD Klapý jsou vybrány následující položky, které měly největší meziroční změnu.

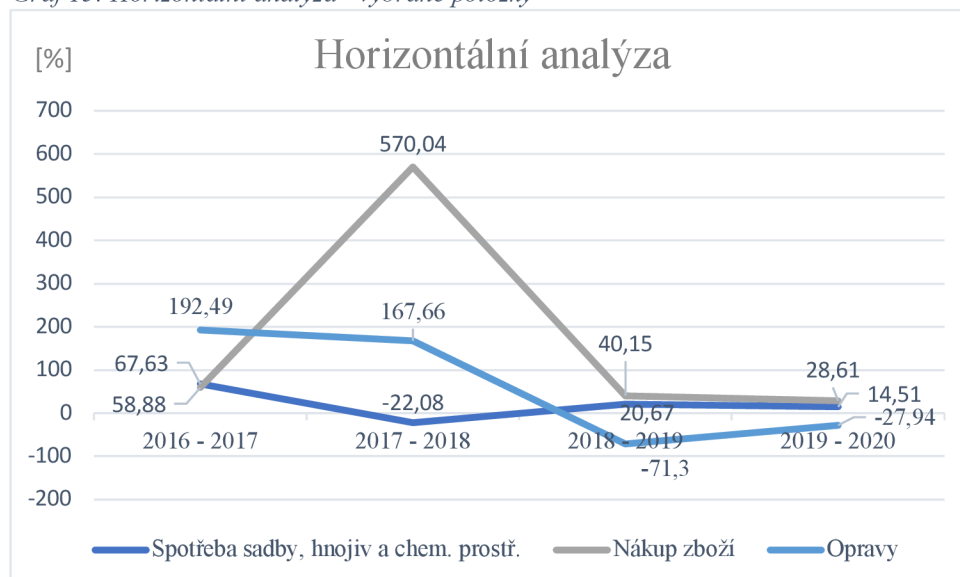
Tabulka 32: Horizontální analýza - vybrané položky

Relativní změna v letech [%]	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020
Spotřeba sadby, hnojiv a chem. prostř.	67,63	-22,08	20,67	14,51
Nákup zboží	58,88	570,04	40,15	28,61
Opravy	192,49	167,66	-71,3	-27,94

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Meziroční změna v letech 2016 - 2017 v položce Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků 67,63 % je způsobena nárůstem ceny chemických postřiků a výsadbou nového sadu v roce 2017. Další výrazná meziroční změna byla v roce 2017 – 2018 v nákupu zboží, to je způsobeno členstvím ZD Klapý v odbytovém družstvu CZ Fruit, kdy ZD Klapý musí nejdříve celou úrodu odprodat do odbytového družstva a následně si odkoupit ovoce, které prodá ze své provozovny. A poslední vybranou položkou s větší meziroční změnou jsou Opravy. V roce 2017 vzrostly náklady na opravy, protože proběhla generální oprava strojů v třídírně ovoce a strojů pro ošetřování sadů. V roce 2018 proběhla velká oprava skladu s řízenou atmosférou, proto v tomto roce stouply náklady v položce o 167,66 % oproti roku minulému. V ostatních sledovaných letech proběhly běžné opravy za obdobné náklady. V následujícím grafu č. 15 je přehledně znázorněna relativní změna sledovaných položek horizontální analýzy.

Graf 15: Horizontální analýza - vybrané položky

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

5.1.2 Výsledek vertikální analýzy

Vertikální analýza se zakládá na vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu ke zvolené základně, která představuje 100 %. V následující tabulce č. 33 jsou vertikálně analyzované nákladové položky, které mají alespoň v jednom roce procentní podíl více jak 13 %. Mezi vybrané položky patří nákup zboží, zaměstnanci, pojištění, a služby pracovní agentury – práce v sadech.

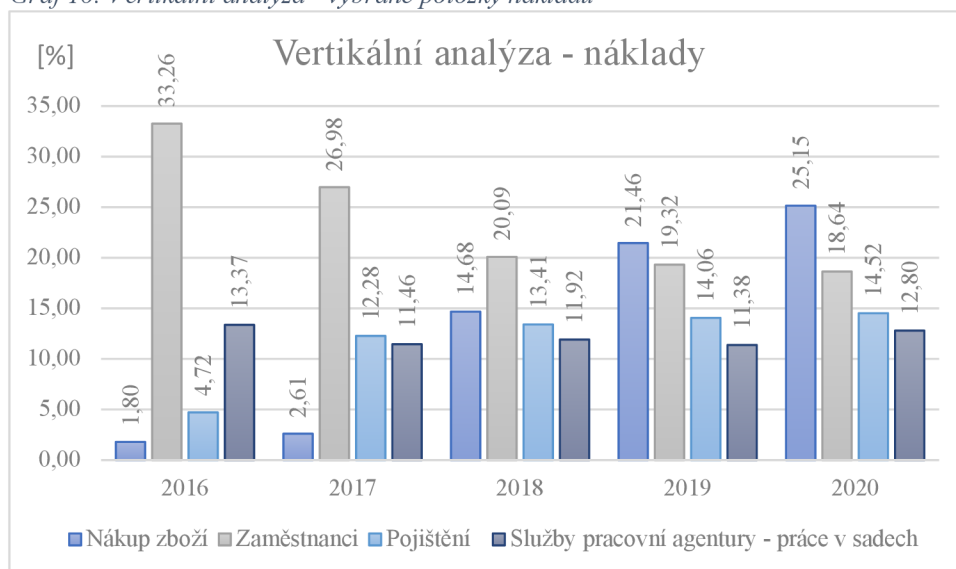
Tabulka 33: Vertikální analýza - vybrané položky nákladů

Vybrané náklady vertikální analýzy [%]	2016	2017	2018	2019	2020
Nákup zboží	1,80	2,61	14,68	21,46	25,15
Zaměstnanci	33,26	26,98	20,09	19,32	18,64
Pojištění	4,72	12,28	13,41	14,06	14,52
Služby pracovní agentury - práce v sadech	13,37	11,46	11,92	11,38	12,80

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Graf č. 16 znázorňuje vybrané položky vertikální analýzy Střediska Sady ZD Klapý. Je z něj názorně vidět, jak v roce 2018 stouply náklady na nákup zboží a mají až do sledovaného roku 2020 rostoucí tendenci. Pojištění mělo velký zlom v roce 2017, kdy ZD Klapý pojišťovalo nově vysázené sady. Klesající tendenci mají náklady za zaměstnance a mírně rostoucí tendenci mají od roku 2017 náklady za služby pracovní agentury.

Graf 16: Vertikální analýza - vybrané položky nákladů

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V tabulce č. 34 jsou uvedeny výsledky vertikální analýzy výnosových položek: tržby za ovoce, dotace a ostatní výnosy. Do ostatních výnosů jsou např. zahrnuty tržby za třídění, manipulaci a skladování ovoce, plnění pojistných událostí, ostatní provozní výnosy.

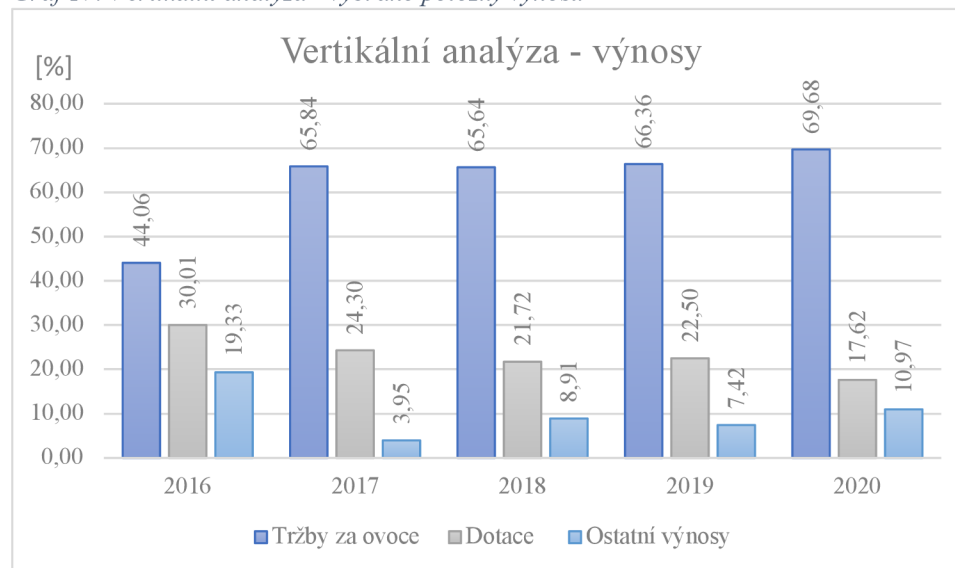
Tabulka 34: Vertikální analýza - vybrané položky výnosů

Vybrané výnosy vertikální analýzy [%]	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby za ovoce	44,06	65,84	65,64	66,36	69,68
Dotace	30,01	24,30	21,72	22,50	17,62
Ostatní výnosy	19,33	3,95	8,91	7,42	10,97

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V grafu č. 17 je patrné, že dle výsledků vertikální analýzy tržby za ovoce od roku 2016 mají rostoucí tendenci. Toto zjištění má velice kladný vliv na výsledek hospodaření Střediska Sady ZD Klapý. Oproti tomu výnos z dotací má ve sledovaném období klesající tendenci. Dokonce na začátku období v roce 2016 byl výnos z dotací 30,01 % z celku a na konci sledovaného období jen 17,62 % z celku. Výnosy ostatní se pohybovaly mezi 3,95 % a 19,33 %. Na začátku období měly klesající tendenci a od roku 2018 tendenci stoupající.

Graf 17: Vertikální analýza - vybrané položky výnosů

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

5.1.3 Výsledek hospodaření střediska Sady ZD

V kapitole 4.3.3. praktické části je uveden výsledek hospodaření střediska Sady za období 2016 – 2020. Ve všech sledovaných letech bylo toto středisko ve ztrátě, jak je přehledně znázorněno v grafu č. 18.

Graf 18: Výsledek hospodaření střediska Sady

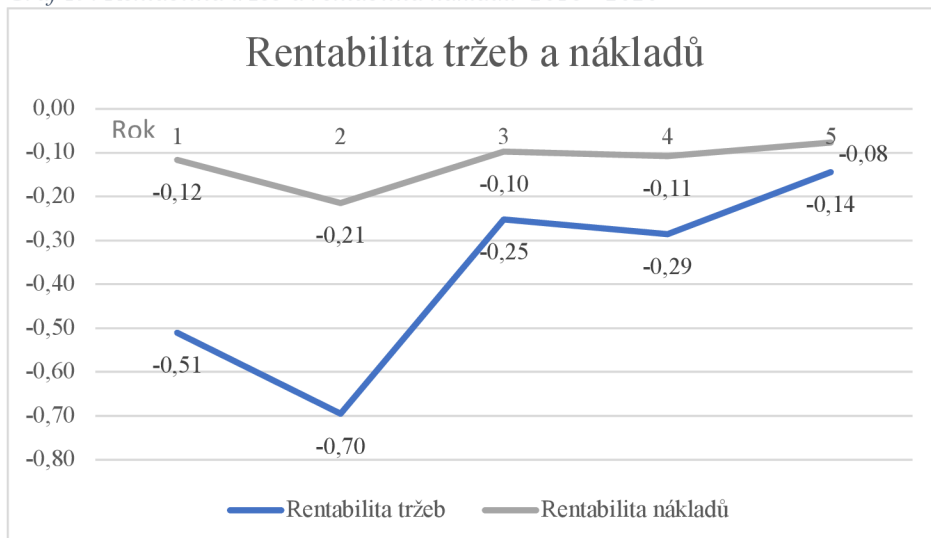

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

5.1.4 Diskuze k rentabilitě

Z grafu níže, číslo 19, je patrné, že výsledek rentability tržeb i výsledek rentability nákladů vychází v záporných číslech, a proto kvantifikace ztrácí význam. Je to z důvodu záporného výsledku hospodaření ve všech sledovaných letech.

Graf 19: Rentabilita tržeb a rentabilita nákladů 2016 - 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

5.1.5 Výsledek porovnání nákladů a výnosů střediska Sady ZD Klapý s FADN

V kapitole 4.3.5 práce porovnávala náklady a výnosy jednotlivých nákladových a výnosových položek Střediska Sady ZD Klapý se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN. Z výsledkově Střediska Sady ZD Klapý jsou vybrány jen ty náklady a výnosy, které jsou také uvedeny v databázi FADN, aby bylo relevantní porovnání. V následující tabulce jsou uvedeny součty porovnávaných nákladů a výnosů Střediska Sady ZD Klapý a FADN. Záměrně není uveden celkový rozdíl nákladů a výnosů – zisk nebo ztráta, protože tím, že nejsou porovnávány všechny položky by výsledek byl nevyovídající.

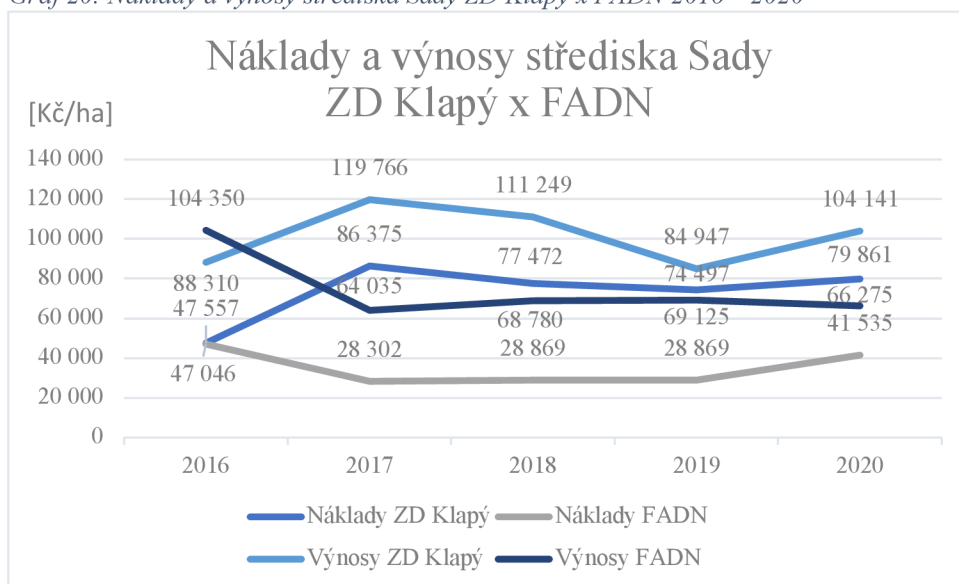
Tabulka 35: Náklady a výnosy střediska Sady ZD Klapý x FADN 2016 – 2020

Náklady a výnosy střediska Sady ZD Klapý x FADN [Kč/ha]	2016	2017	2018	2019	2020
Náklady střediska Sady ZD Klapý	47 557	86 375	77 472	74 497	79 861
Náklady FADN	47 046	28 302	28 869	28 869	41 535
Výnosy střediska Sady ZD Klapý	88 310	119 766	111 249	84 947	104 141
Výnosy FADN	104 350	64 035	68 780	69 125	66 275

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Graf č. 20 uvádí náklady a výnosy střediska Sady ZD Klapý a FADN v Kč/ha. Náklady střediska Sady ZD Klapý a FADN jsou v roce 2016 shodné, v dalších sledovaných letech se liší. Náklady střediska Sady skokově vzrostly v roce 2018 a v dalších letech začaly mírně klesat. Sledované náklady ve FADN mají v dalších sledovaných letech klesající tendenci. Výnosy střediska Sady a FADN se na začátku sledovaného období lišily cca o 16 tisíc Kč na hektar. V dalších letech má středisko Sady ZD Klapý výnosy vyšší než na začátku sledovaného období. Kromě roku 2019, kdy byla úroda ovlivněna jarními mrazy a letním suchem. Výnosy FADN v roce 2017 prudce klesly a do konce sledovaného období má křivka téměř vodorovnou úroveň tzn., že výnosy jsou v letech 2018 – 2020 vyrovnané.

Graf 20: Náklady a výnosy střediska Sady ZD Klapý x FADN 2016 – 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V následující tabulce č. 36 jsou sledovány položky Sadů ZD Klapý a FADN, které mají rozdíl v některém z posuzovaných let vyšší než 10 000 Kč.

Tabulka 36: Porovnání nákladů a výnosů střediska Sady ZD Klapý s FADN - vybrané položky

[Kč/ha]	Položka	ZD Klapý	FADN	ZD - FADN
2016	Spotřeba prostředků ochrany rostlin	11715	5 695	6020
	Zaměstnanci	6704	6 359	345
	Tržby za ovoce	63 826	91 723	-27897
	Provozní dotace	24 484	12 627	11857
2017	Spotřeba prostředků ochrany rostlin	20073	3769	16304
	Zaměstnanci	38208	6489	31719
	Tržby za ovoce	85883	43161	42721
	Provozní dotace	33883	13009	13009
2018	Spotřeba prostředků ochrany rostlin	16094	4077	12016
	Zaměstnanci	33811	6002	27810
	Tržby za ovoce	68028	44454	23574
	Provozní dotace	43221	24325	18896
2019	Spotřeba prostředků ochrany rostlin	19587	4040	15547
	Zaměstnanci	31692	7700	23993
	Tržby za ovoce	44023	47662	-3639
	Provozní dotace	40924	21463	19462
2020	Spotřeba prostředků ochrany rostlin	21199	7784	13415
	Zaměstnanci	33168	14249	18919
	Tržby za ovoce	65099	44765	20334
	Provozní dotace	39042	21510	17532

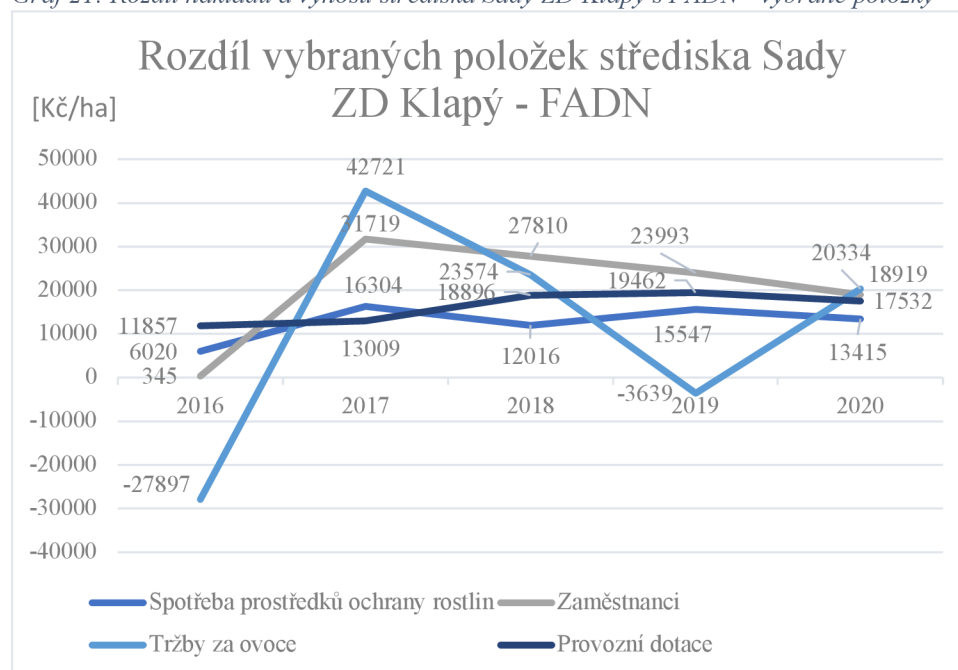
Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Graf č. 21 vychází z tabulky č. 36 a přehledně značí položku Spotřeba prostředků ochrany rostlin, ve které má Středisko Sady ZD Klapý ve všech sledovaných letech vyšší náklady na hektar než jsou v databázi FADN. V položce Zaměstnanci má ZD Klapý také vyšší náklady než FADN. V roce 2016 to bylo jen o 345 Kč/ha, ale v následujících letech je to průměrně o 25 610 Kč/ha.

Dle pracovníka z ÚZEÍ u osobních nákladů ovocnářů došlo k tomu, že ve skupině jsou malí ovocnáři (tzv. part-time zemědělci) často bez osobních nákladů nebo jen s minimálními náklady. [VINTR, 2022]

Rozdíl ve výnosové položce Tržby za ovoce je v roce 2016 záporný pro středisko Sady ZD Klapý. Tržba za ovoce je v tomto roce o 27 897 Kč/ha nižší než v FADN. V roce 2017 je tržba za ovoce o 42 721 Kč/ha ve středisku Sady ZD Klapý vyšší než FADN. V roce 2018 a 2020 je také vyšší v ZD Klapý a v roce 2019 je nižší o 3 639 Kč/ha. Poslední podrobně sledovaná položka je rozdíl v položce Provozní dotace. Ten je ve všech sledovaných letech kladný, tzn. že výnos z provozních dotací má středisko Sady ZD Klapý vyšší než FADN.

Graf 21: Rozdíl nákladů a výnosů střediska Sady ZD Klapý s FADN - vybrané položky

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

5.1.6 Výsledek porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEÍ

V kapitole 4.4.1 práce porovnávala jednotlivé náklady a výnosy výroby jablek s ÚZEÍ v letech 2016 - 2019. Jak již bylo v této kapitole uvedeno, rok 2020 není

posuzován, protože v ÚZEI nejsou pro tento rok zveřejněné informace. V následující tabulce č. 37 jsou uvedeny celkové náklady a tržby jablek ZD Klapý a ÚZEI.

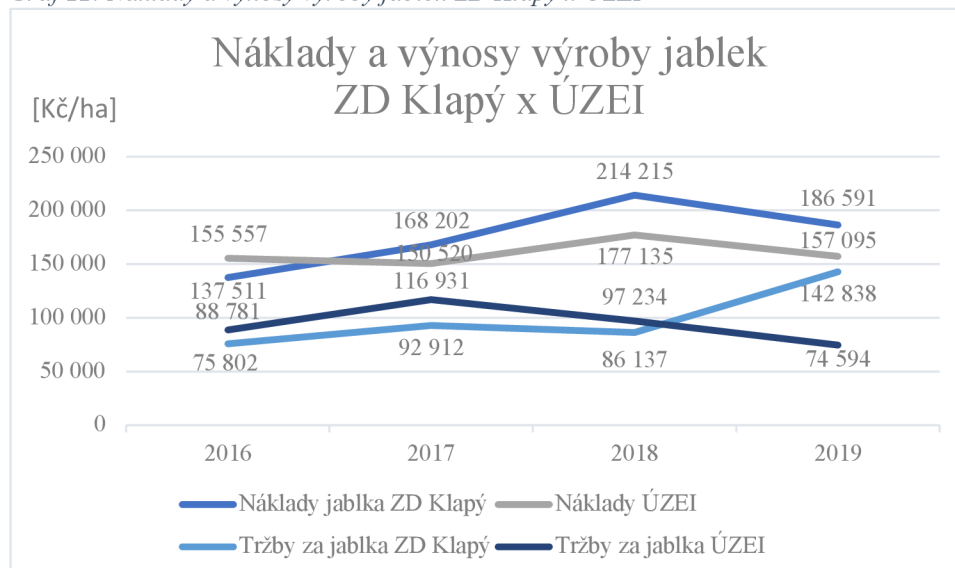
Tabulka 37: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI

[Kč/ha]	2016	2017	2018	2019
Náklady jablka ZD Klapý	137 511	168 202	214 215	186 591
Náklady jablka ÚZEI	155 557	150 520	177 135	157 095
Tržby za jablka ZD Klapý	75 802	92 912	86 137	142 838
Tržby za jablka ÚZEI	88 781	116 931	97 234	74 594

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Přehledné znázornění výsledků z tabulky č. 37 je v grafu č. 22. V roce 2016 a 2017 mají křivky nákladů za jablka ZD Klapý, tržeb za jablka ZD Klapý, tržeb za jablka ÚZEI rostoucí tendenci a křivka nákladů ÚZEI klesající tendenci. V roce 2018 má křivka nákladů za jablka Klapý stále rostoucí tendenci, dále má rostoucí tendenci křivka nákladů ÚZEI, ale křivka Tržby za jablka ZD Klapý i ÚZEI je klesající. V roce 2019 má křivka nákladů za jablka ZD Klapý, nákladů ÚZEI a tržby ÚZEI klesající směr a tržby za jablka ZD Klapý rostoucí směr.

Graf 22: Náklady a výnosy výroby jablek ZD Klapý x ÚZEI

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V následující tabulce č. 38 jsou uvedeny nákladové a výnosové položky jablek, které mají největší rozdíl v porovnání mezi jablky ZD Klapý a ÚZEI.

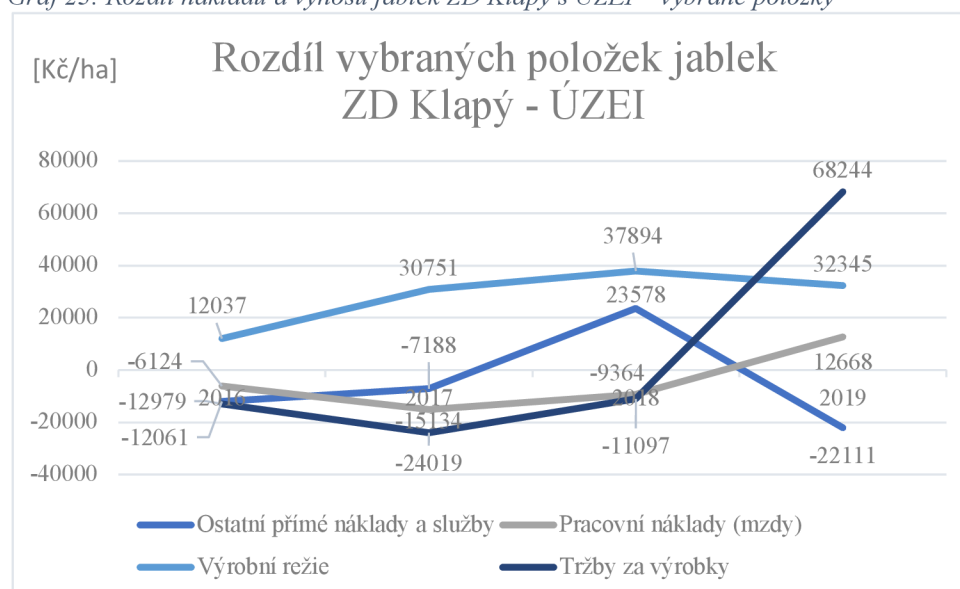
Tabulka 38: Porovnání nákladů a výnosů výroby jablek ZD Klapý s ÚZEI - vybrané položky

[Kč/ha]	Položka	ZD Klapý	ÚZEI	ZD - ÚZEI
2016	Ostatní přímé náklady a služby	14 758	26 819	-12 061
	Pracovní náklady (mzdy)	43 647	49 771	-6 124
	Výrobní režie	15 767	3 730	12 037
	Tržby za výrobky	75 802	88 781	-12 979
2017	Ostatní přímé náklady a služby	12 210	19 398	-7 188
	Pracovní náklady (mzdy)	33 115	48 249	-15 134
	Výrobní režie	48 698	17 947	30 751
	Tržby za výrobky	92912	116 931	-24 019
2018	Ostatní přímé náklady a služby	64 027	40 449	23 578
	Pracovní náklady (mzdy)	45 639	55 003	-9 364
	Výrobní režie	54 848	16 954	37 894
	Tržby za výrobky	86 137	97 234	-11 097
2019	Ostatní přímé náklady a služby	9 051	31 162	-22 111
	Pracovní náklady (mzdy)	40 936	28 268	12 668
	Výrobní režie	51 512	19 167	32 345
	Tržby za výrobky	142 838	74 594	68 244

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

V grafu č. 23 má největší výkyvy křivka rozdílu ZD Klapý a ÚZEI v položce Tržby za výrobky - jablka.

Graf 23: Rozdíl nákladů a výnosů jablek ZD Klapý s ÚZEI – vybrané položky

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových dat

Tržby za výrobky – jablka ZD Klapý jsou v roce 2016 o 12 979 Kč/ha nižší než v ÚZEI, v roce 2017 jsou nižší o 24 019 Kč/ha, v roce 2018 jsou také nižší o 11 097 Kč/ha a v roce 2019 jsou o 68 244 Kč/ha vyšší. Zvýšení tržby jablek ZD Klapý v roce 2019 je způsobeno skokovým zdražením produktů o 10 Kč/Kg pro koncového odběratele.

5.2 Diskuse k úsporným opatřením a obchodu s ovocem ZD Klapý

5.2.1 Diskuze k úsporným opatřením Střediska Sady ZD Klapý

Podle výsledku hospodaření středisko Sady ZD Klapý ve všech sledovaných letech vykazuje ztrátu. I rentabilita tržeb a nákladů má záporný výsledek. Z ekonomického hodnocení vyplývá, že položky Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků, Nákup zboží, Zaměstnanci, Služby pracovní agentury mají na celkový výsledek hospodaření střediska Sady podstatný vliv. Těmito položkami se práce přednostně zabývá při hledání úsporných opatření a tím zlepšení ekonomiky střediska Sady.

Položky Zaměstnanci a Služby pracovní agentury souvisí s ruční prací v sadech. Úspora by byla možná v pořízení stroje na řez ovocných dřevin. Nyní řez ovocných stromů provádí 6 kvalifikovaných pracovníků od konce října do dubna následujícího roku, to je časově i finančně náročné. Na řez dřevin je možné využít traktorovou čelní nesenou tvarovací lištu s pilovými kotouči. Dalším úsporným opatřením je pořízení stroje na česání ovoce a sběru padaného ovoce. Při pořízení sklízecí soupravy Pluk-o-Trak se pracnost sklizňových operací sníží o 62 h/ha oproti tradiční sklizni do velkoobjemových beden. V tabulce č. 39 je výpočet úspory pracnosti sklizně jablek ZD Klapý, která by při pořízení 3 sklízecích souprav ušetřila 14,75 pracovních směn oproti tradiční sklizni do velkoobjemových beden.

Tabulka 39: Pracnost sklizňových operací u různých variant technických prostředků

Pracnost	VOB	Pluk-o-Trak
h/ha	163 [h/ha]	101 [h/ha]
40ha Jablka ZD Klapý	6520 [h]	4040 [h]
21 pracovníků, 8h směna	38,8 [směna]	24,05 [směna]
Úspora 38,8 - 24,05 = 14,75 směn		

Zdroj: Vlastní zpracování dle HL UŠEK, Jaroslav, Josef BALÍK, Patrik BURG, et al. Ovocné kultury. Praha: Profi Press, 2018. ISBN 978-80-86726-86-1.

Další možností pro ušetření pracovní síly je pořízení samojízdného sběrače ovoce. SZIF ve svých programech poskytuje investiční dotace na pořízení zemědělských strojů, které může

využít i ZD Klapý. Jednou z možností úspory nákladů za zaměstnance při sklizni ovoce je nabídnutí koncovému zákazníkovi samosběr ovoce.

Další významnou nákladovou položkou je Spotřeba sadby, hnojiv a chemických prostředků. ZD Klapý vlastní postřikovač za traktor pro aplikaci hnojiv a chemických prostředků. Úspora je možná pouze ve sledování nabídek hnojiv a chemických prostředků na trhu a nákupu těchto látek za nejnižší ceny při zachování stejné kvality.

Doporučení pro řídicí pracovníky ZD Klapý je sledování vývoje výsledku hospodaření a snaha o dosažení zisku nebo alespoň nulového zisku. V případě, že se středisko Sady v budoucích letech nedostane do kladných čísel, je na zvážení změna typu produkce v místech nynějších sadů na pastevní činnost.

Odbytové družstvo CZ-Fruit, kterého je ZD Klapý členem, ovlivňuje nákladovou položku Nákup zboží. Členové odbytového družstva jsou vázáni mlčenlivostí ohledně cen výkupu zboží, proto se diplomová práce nezabývá posouzením výhodnosti členství v tomto družstvu. Doporučení pro ZD Klapý je snaha o vyjednání lepších podmínek pro výkup a prodej ovoce a zároveň čerpání co nejvíce výhod, které plynou ze členství.

Zlepšení hospodářského výsledku se nemusí dosahovat pouze úspornými opatřeními v nákladových položkách, ale naopak i zvýšením tržeb za ovoce kvalitnější obchodní činností. Pojednání o možnostech obchodu s ovocem je v následující kapitole.

5.2.2 Diskuze k obchodu s ovocem ZD Klapý

Doporučením pro ZD Klapý je možnost tzv. bedýnkového prodeje, který je v dnešní době čím dál více oblíbený a populární. Bedýnkování je regionální služba určená pro koncového spotřebitele z blízkého okolí. Objednávky je možno nastavit do týdenních cyklů prostřednictvím klasického internetového obchodu na stránkách ZD Klapý. Například objednávky přijaté do úterní půlnoci, je možné připravit k odběru ve čtvrtek. Objednávky přijaté později, by poté byly expedovány další týden ve čtvrtek. Odběratelé se zaregistrují a pak budou informováni prostřednictvím automatického e-mailového oznámení o novinkách, cenách, nabídce ovoce a změnách v bedýnkovém prodeji. Bedýnky je možno odebírat dvěma způsoby. Buď na určeném místě v určený čas např. na městských tržištích okolních měst: v Libochovicích, Třebenicích, Lovosicích. Lounech, Roudnici nad Labem. Druhou možností je doručovat bedýnky až do domu v určitý den, za podmínky poplatku 50 Kč. Přípravu bedýnek mohou zvládat pracovníci střediska Sady v běžné pracovní době.

Dále je nutné vyčlenit jednoho zaměstnance, který by každý týden zajistil rozvoz bedýnek na výdej na tržišťích nebo přímo do domu k zákazníkovi.

Dalším návrhem pro zvýšení vlastního prodeje jablek a ostatního sezónního ovoce je vytvoření marketingové strategie, která by oslovila přímé odběratele, jako jsou školní jídelny v okolních mateřských a základních školách, domovy seniorů, vývařovny ve zdravotnických zařízeních a např. v hotelech. I zde by mohla fungovat forma tzv. bedýnkového prodeje, jen množství a druhy ovoce by byly dopředu zasmluvněny.

6 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo ekonomické zhodnocení střediska Sady Zemědělského družstva Klapý v letech 2016 – 2020 a porovnání výsledků střediska Sady se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN. Dílčím cílem bylo porovnání kalkulace nákladů a výnosů zemědělské plodiny – jablka ZD Klapý s daty Ústavu zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI. Teoretická část pojednává o sadařství, je zde popsána historie pěstování ovoce, rozdělení ovocných druhů a zejména charakteristika jabloní. Jabloně patří mezi hlavní tržně pěstované ovoce, a proto se jimi práce zabývá v teoretické i praktické části. Dále se teoretická východiska věnují kalkulaci nákladů a výnosů v zemědělství, ekonomickému hodnocení, jsou zde uvedeny informace o Ústavu zemědělské ekonomiky a informací ÚZEI a o Zemědělské účetní datové síti FADN. V neposlední řadě je zde popsán obchod s ovocem. Vlastní práce obsahuje historii a současnost ZD Klapý. V druhé části vlastní práce jsou popsány základní údaje o středisku Sady Zemědělského družstva Klapý. ZD Klapý v současné době obhospodařuje 63 ha sadů, jablka pěstuje na 40 ha a na zbylých 23 ha pěstuje třešně, višně, meruňky a švestky. V další části vlastní práce je ekonomické hodnocení střediska Sady. Z horizontální analýzy vyplývá, že největší změna je v letech 2017 – 2018 v položce Nákup zboží, a to 570 %. To je způsobeno členstvím ZD Klapý v odbytovém družstvu CZ-Fruit, kdy ZD Klapý musí nejdříve celou úrodu odprodat do odbytového družstva a následně si odkoupit ovoce, které prodá ze své provozovny. Z výsledku vertikální analýzy plyne, že největší procentuální podíl v roce 2016 má na celkové náklady položka Zaměstnanci 33,26 %, v roce 2017 také zaměstnanci 26,98 % a i v roce 2018 mají zaměstnanci s 20,09 % největší podíl k celkovým nákladům. V roce 2019 a v roce 2020 má na celkových nákladech největší procentuální podíl položka Nákup zboží s 21,46 % a 25,15 %. Vertikální analýza výnosů ukazuje, že ve sledovaných letech 2016 – 2020 má největší procentuální podíl na celkové výnosy položka Tržby za ovoce, a to 44,06 %; 65,84%; 65,64%; 66,36% a 69,68%. Výsledek hospodaření střediska Sady je ve všech sledovaných letech záporný, a to má negativní vliv na celé Zemědělské družstvo Klapý. Také výsledky rentability tržeb a rentability nákladů vychází v záporných číslech. Práce porovnává nákladové a výnosové položky Střediska Sady ZD Klapý se Zemědělskou účetní datovou sítí FADN. Z výsledovky Střediska Sady ZD Klapý jsou vybrány jen ty náklady a výnosy, které jsou také uvedeny v databázi FADN, aby bylo možné jejich relevantní porovnání. Středisko

Sady ZD Klapý má ve všech sledovaných letech vyšší náklady na hektar v položce Spotřeba prostředků ochrany rostlin, než uvádí databáze FADN. Dále v položce Zaměstnanci jsou náklady vyšší, a to v roce 2016 o 345 Kč/ha a v následujících letech průměrně o 25 610 Kč/ha více. V další části vlastní práce je provedeno porovnání nákladů a výnosů jablek ZD Klapý s databází ÚZEI v letech 2016 – 2019. Rok 2020 není posuzován, protože v databázi ÚZEI nejsou pro tento rok zatím zveřejněny žádné informace. Údaje z tabulkové kalkulace za výkony ZD Klapý - jablka jsou sumarizovány do položek, které jsou obsaženy v datech výsledků výběrového šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků zveřejněných v databázi ÚZEI, aby bylo možné tyto údaje porovnávat. V roce 2019 jsou celkové náklady na jablka ZD Klapý 186 591 Kč/ha a to je o 29 496 Kč/ha více, než je uvedeno v databázi ÚZEI. Největší vliv na tento rozdíl mají položky Pracovní náklady (mzdy) a Výrobní režie. Tržby za jablka má ZD Klapý v roce 2019 celkem 142 838 Kč/ha, a to je cca o 100 % více než uvádí databáze ÚZEI. Poslední kapitola vlastní práce pojednává o obchodu s ovocem Zemědělského družstva Klapý. V poslední části diplomové práce jsou navrženy možné úspory pro středisko Sady ZD Klapý a možnosti obchodu s ovocem. Jednou z možných úspor je pořízení stroje na řez ovocných dřevin, sklízecí soupravy Pluk-o-Trak a samojízdného sběrače ovoce. Vyjmenované stroje by ušetřily náklady na zaměstnance a pro jejich pořízení je možnost čerpat investiční dotace SZIF. ZD Klapý je v současné době členem Odbytového družstva CZ-Fruit a veškerý obchod probíhá podle podmínek Odbytového družstva. Doporučením pro ZD Klapý je snaha o vyjednání lepších podmínek pro výkup a prodej ovoce a zároveň čerpání co nejvíce výhod, které plynou ze členství. Zlepšení hospodářského výsledku se nemusí dosahovat pouze úspornými opatřeními v nákladových položkách, ale naopak i zvýšením tržeb za ovoce kvalitnější obchodní činností, například možností tzv. bedýnkového prodeje, prodeje ovoce do škol, mateřských škol, domovů seniorů a nemocnic. Výsledky diplomové práce mohou posloužit jako teoretický podklad pro praktické využití ve středisku Sady Zemědělského družstva Klapý.

7 Seznam použitých zdrojů

Knížní zdroje

1. BERANOVÁ, Magdalena. Jídlo a pití v pravěku a ve středověku. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1991-2.
2. BLAŽEK, Jan. Ovocnictví. přes 160 barevných fotografií a popisů odrůd jaderovin Praha: Květ, 1998. ISBN 80-853-6233-3.
3. FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER. *Nákladové a manažerské účetnictví*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-299-0.
4. GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
5. HLUŠEK, Jaroslav, Josef BALÍK, Patrik BURG, et al. *Ovocné kultury*. Praha: Profi Press, 2018. ISBN 978-80-86726-86-1.
6. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
7. NESRSTA, Dušan. Jaderoviny: přes 160 barevných fotografií a popisů odrůd jaderovin. [Olomouc]: Petr Baštan, [2013]. ISBN 978-80-87091-17-3.
8. NĚMEC, B. Dějiny ovocnictví. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd Praha, 1955.
9. POLÁČKOVÁ, Jana a kolektiv. *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství*. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010. ISBN 978-80-86671-75-8.

10. ROSENGARTEN, F. *The Book of Edible Nuts*. New York: Dover Publications, 2004. ISBN 0-486-434999-0.
11. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Finanční řízení. ISBN 978-80-271-2028-4.
12. SOUKUP, Alexandr. *Mezinárodní ekonomie*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-392-6.
13. SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

Internetové a ostatní zdroje

14. BUCHTOVÁ, Irena. *Situační a výhledová zpráva: Ovoce*. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 2020. ISBN 978-80-7434-576-0.
15. CZ FRUIT: *odbytové družstvo* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://www.czfruit.cz>
16. KURZY.CZ: *Zahraníční obchod - ČR 2022*. [online]. Praha, 2022, 9. 3. 2022 [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/zahranicni-obchod/>
17. LUBASOVÁ I., *ZD Klapý - zápis z členské schůze*, Klapý, 2021
18. NĚMEC F. *ZD Klapý Bioplynová stanice* [přednáška]. Klapý, 5. 11. 2014
19. Osobně poskytnuté informace a materiály od předsedy družstva Ing. O. Šáška a specialistů ZD Klapý

20. ÚPLNÝ VÝPIS Z OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU. *Veřejný rejstřík a Sbirka listin* [online]. [cit. 2022-01-05]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrikfirma.vysledky?subjektId=656035&typ=UPLNY>
21. ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ. *Ústav zemědělské ekonomiky a informací* [online]. Praha, 2021 [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.uzei.cz>
22. ZEMĚDĚLSKÁ ÚČETNÍ DATOVÁ SÍŤ: *Kontaktní pracoviště FADN CZ* [online]. FADN CZ [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.fadn.cz/fadnweb/index.html>
23. ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO KLAPÝ: *Zemědělské družstvo Klapý* [online]. Klapý, 2020 [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://www.zdklapy.com>

8 Přílohy

Příloha 1: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2016.....	93
Příloha 2: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2017.....	95
Příloha 3: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2018.....	98
Příloha 4: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2019.....	101
Příloha 5: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2020.....	104
Příloha 6: Tabulkové kalkulace za výkony 2016.....	108
Příloha 7: Tabulkové kalkulace za výkony 2017.....	109
Příloha 8: Tabulkové kalkulace za výkony 2018.....	110
Příloha 9: Tabulkové kalkulace za výkony 2019.....	111
Příloha 10: Tabulkové kalkulace za výkony 2020.....	112

Příloha 1: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2016

POLOŽKA	2016	
	MD [Kč]	D [Kč]
Spotřeba osiv a sadby	3 130,00	0,00
Spotřeba hnojiv	76 167,33	0,00
Spotřeba pohonných hmot	294 338,42	0,00
Spotřeba postřiků	738 065,61	0,00
Spotřeba paliv	12 000,00	0,00
Spotřeba stavebnin	77 500,00	0,00
Spotřeba náhradních dílů	209 222,50	0,00
Spotřeba kanc. potřeb, časopisů a novin	3 878,35	0,00
Ostatní materiál ze skladu	34 131,75	0,00
DKP	6 332,05	0,00
Oděvy	21 960,05	0,00
Spotřeba ostatního materiálu	114 106,59	0,00
Spotřeba elektrické energie	265 821,63	0,00
Spotřeba vody	18 261,73	3 024,00
MS 91, 92 DP 51,55	196 086,48	0,00
Opravy strojů	44 815,83	0,00
Oprava NA	10 240,43	0,00
Oprava traktorů	18 290,48	0,00
Oprava chlazení ÚLO	3 535,55	0,00
Oprava elektrického zařízení	3 779,60	0,00
Cestovné	55 503,00	0,00
Stravné na služební cesty	70,00	0,00
Ubytování, parkovné	782,64	0,00
Náklady na reprezentaci	902,00	0,00
Poštovné	399,76	0,00
Telekomunikační služby	20 846,05	0,00
Školení	6 603,00	0,00
Geometrické plány, mapy, tech. dokumentace	2 500,00	0,00
Audit. ověř., poradenství, ekologie	10 000,00	0,00
autojeřáb, čist. kanálů, zemní práce, stříh	7 681,00	0,00
Revize + servisní prohlídky, PO+BP	59 124,93	0,00
Rozbor obilí, pudy, ovoce	26 950,00	0,00
Služby prac. agent. - práce v sadech	1 544 231,10	84 578,00
Ostraha objektu, sadů	40 763,22	0,00
Dezinfekce, deratizace, desinsekce, asanace	4 261,16	0,00
Silniční přeprava	643,87	0,00

Nájemné zemědělských pozemků	207 340,00	0,00
Nájem budov	24 366,00	0,00
Nájem plynových bomb	737,90	0,00
Nájem generátoru N	37 704,00	0,00
Nájem opěrné konstrukce sadu	75 648,00	0,00
Reklama	3 000,00	0,00
Znalecké posudky, správní poplatky	265,08	0,00
Pronájem PC programů, služby IT	1 200,00	0,00
Připojení k internetu	2 001,58	0,00
Likvidace skladových odpadů	1 012,00	0,00
Zaměstnanci- základní mzda	1 564 413,55	0,00
Zaměstnanci - prémie	583 191,26	0,00
Příplatky, přesčasy, náhrady	511 907,07	0,00
Náhr. nemocenské nad 3 dny	22 297,00	0,00
Zákonné sociální pojištění	886 573,35	0,00
Ostatní sociální pojištění	63 300,00	0,00
Daň silniční	8 043,00	0,00
Daň z nemovitosti	18 802,00	0,00
MS 31-90, DP 51	19 213,03	0,00
Pojištění (strojů, traktorů, budov, staveb)	514 798,00	0,00
Členské příspěvky	18 000,00	0,00
Odpisy N a H DdM	25 398,00	0,00
Odpisy N a H DdM	283 102,00	0,00
Odpisy N a H DdM	130 224,00	0,00
Odpisy N a H DdM	200 976,00	0,00
Odpisy N a H DdM	181 025,00	0,00
Změna st. ned. vyr	0,00	0,00
MS 21, DP 19,20 - produkce hl. výrobků RV	0,00	5 394 906,00
MS 21, DP 50-58, prodej výrobků RV	5 918 146,00	0,00
Tržba - ovoce	0,00	4 021 056,68
Tržba - traktorové práce	0,00	140 052,00
Tržba - šrotování	0,00	33,06
Třídění, skladování jablek a obilovin	0,00	512 930,00
Nájem truhlárny, váhy, vinná trať	0,00	11 120,00
Tržby za zboží - nakoupená jablka	0,00	89 323,48
Ostatní provozní výnosy (CZ Fruit)	0,00	1 040,00
Dotace: zmírnění škod (jarní mrazy,)	0,00	250 993,00
Dotace: PGRLF (pojištění plodin)	0,00	237 777,00
Plnění pojistných událostí	0,00	1 257 890,00

Odměna mandantáře - prov. z obratu prodeje	0,00	20 591,00
SZIF, SISPO, GREENING	0,00	1 542 469,61
SZIF - podp./produkci ovoc. druhů	0,00	526 931,02
Dotaze: z EU na plochy, na zem. půdu	0,00	241 906,00
Traktorové práce od vlastního střediska	422 325,00	0,00
Traktorové práce od jiného střediska	37 450,00	0,00
Práce dílen od jiného střediska	257 500,00	0,00
Režijní náklady RV	1 594 846,57	0,00
Režijní náklady správní (podniková)	1 026 592,09	0,00
Traktorové práce pro vlastní středisko	0,00	422 325,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	43 875,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	9 300,00
Výnos z rozpuštění režie RV	0,00	1 594 846,57
Hektary oseté	0,00	69,57
Hodinové náklady a výnosy	3 147,50	2 191,00
CELKEM	18 577 471,09	16 409 227,99
CELKEM ROK 2016 ZISK/ZTRÁTA		-2 168 243,10

Příloha 2: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2017

POLOŽKA	2017	
	MD [Kč]	D [Kč]
Spotřeba osiv a sadby	15 300,00	0,00
Spotřeba hnojiv	90 228,30	0,00
Spotřeba pohonných hmot	263 339,63	19 294,00
Spotřeba postřiků	1 264 598,82	0,00
Spotřeba paliv	7 700,69	0,00
Spotřeba stavebnin	0,00	0,00
Spotřeba náhradních dílů	149 977,82	0,00
Spotřeba kanc. potřeb, časopisů a novin	2 745,42	0,00
Ostatní materiál ze skladu	37 430,19	0,00
DKP	65 362,40	0,00
Oděvy	12 084,04	0,00
Spotřeba ostatního materiálu	92 951,47	0,00
Spotřeba elektrické energie	280 852,01	39 550,00
Spotřeba vody	33 263,94	0,00
MS 91, 92 DP 51,55	311 551,71	0,00
Opravy strojů	155 469,07	0,00
Oprava dojení	4 945,00	0,00
Oprava NA	71 869,38	0,00

Oprava traktorů	0,00	0,00
Oprava chlazení ÚLO	7 380,80	0,00
Oprava elektrického zařízení	1 209,90	0,00
Cestovné	57 335,00	0,00
Stravné na služební cesty	288,00	0,00
Ubytování, parkovné	782,64	0,00
Náklady na reprezentaci	4 573,00	0,00
Poštovné	341,00	0,00
Telekomunikační služby	12 540,35	0,00
Školení	6 768,29	0,00
Geometrické plány, mapy, tech. dokumentace	0,00	0,00
Audit. ověř., poradenství, ekologie	8 500,00	0,00
autojeřáb, čist. kanálů, zemní práce, stříh	120 307,00	0,00
Revize + servisní prohlídky, PO+BP	10 174,85	0,00
Rozbor obilí, půdy, ovoce	26 700,05	0,00
Služby pro ŽV,BPS,RV,Sady	1 224,00	0,00
Služby prac. agent. - práce v sadech	1 367 186,20	0,00
Ostraha objektu, sadů	537,82	0,00
Dezinfekce, deratizace, desinsekce, asanace	9 033,88	0,00
Rozbor ovoce	1 475,00	0,00
Silniční přeprava	48 646,40	0,00
Nájemné zemědělských pozemků	239 345,00	0,00
Nájem budov	16 453,00	0,00
Nájem plynových bomb	730,00	0,00
Nájem generátoru N	37 683,00	0,00
Nájem opěrné konstrukce sadu	75 648,00	0,00
Nájem mulčovače ORSI (r. 2017-2020)	15 190,00	0,00
Nájem návěsného rosiče Waner (r. 2017-2020)	23 750,00	0,00
Reklama	6 730,00	0,00
Znalecké posudky, správní poplatky	190,08	0,00
Pronájem PC programů, služby IT	5 660,40	0,00
Připojení k internetu	0,00	0,00
Likvidace skladových odpadů	0,00	0,00
Zaměstnanci- základní mzda	1 432 329,49	0,00
Zaměstnanci - prémie	454 857,50	0,00
Příplatky, přesčasy, náhrady	501 019,99	0,00
Náhr. nemocenské nad 3 dny	18 884,00	0,00
Zákonné sociální pojištění	780 571,94	0,00
Ostatní sociální pojištění	30 600,00	0,00

Daň silniční	9 090,00	0,00
Daň z nemovitosti	17 790,00	0,00
Dary sponzorské do 2000,-Kč ze zásob	1 750,00	0,00
MS 31-90, DP 51	0,00	0,00
Pojištění (strojů, traktorů, budov, staveb)	1 464 340,00	0,00
Členské příspěvky	18 000,00	0,00
Odpisy N a H DdM	36 708,00	0,00
Odpisy N a H DdM	343 778,00	0,00
Odpisy N a H DdM	8 448,00	0,00
Odpisy N a H DdM	200 976,00	0,00
Odpisy N a H DdM	181 882,00	0,00
Odpisy N a H DdM	2 106,00	0,00
Bankovní poplatky i sprav. úvěru	195,00	0,00
Změna st. ned. vyr	0,00	0,00
MS 21, DP 19,20 - produkce hl. výrobků RV	0,00	2 474 027,00
MS 21, DP 50-58, prodej výrobků RV	3 339 162,00	0,00
Tržba - ovoce	0,00	5 410 625,43
Tržba - traktorové práce	0,00	413,22
Tržba - šrotování	0,00	0,00
Třídění, skladování jablek a obilovin	0,00	279 874,38
Nájem truhlárny, váhy, vinná trať	0,00	14 120,00
Tržby za zboží - nakoupená jablka	7,98	374 264,55
Tržby z prodeje DM (stroje i pole)	0,00	4 132,20
Materiál, ND, Osivo, Sadba, Palety, Obaly	0,00	121,51
Ostatní provozní výnosy (CZ Fruit)	0,00	4,58
Dotace: Integrovaná produkce ovoce	0,00	529 776,78
Dotace: zmírnění škod (jarní mrazy,)	0,00	99 540,00
Dotace: PGRLF (pojištění plodin)	0,00	713 070,00
Plnění pojistných událostí	0,00	26 437,00
Odměna mandantáře - prov. z obratu prodeje	0,00	22 077,00
Dotace: SZIF, SISPO, GREENING	0,00	0,00
Dotace: SZIF - podp./produkcí ovoc. druhů	0,00	560 102,78
Dotace: z EU na plochy, na zem. půdu		232 150,61
Podpora na produkci cukrovky	0,00	0,00
Traktorové práce od vlastního střediska	491 800,00	0,00
Traktorové práce od jiného střediska	58 200,00	0,00
Práce dílen od jiného střediska	197 500,00	0,00
Režijní náklady RV	3 405 930,15	0,00
Režijní náklady správní (podniková)	773 424,51	0,00

Traktorové práce pro vlastní středisko	0,00	491 800,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	25 500,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	1 800,00
Výnos z rozpuštění rezie RV	0,00	3 405 930,15
Hektary oseté	69,94	69,94
Hodinové náklady a výnosy	2 026,50	1 211,00
CELKEM	18 737 500,55	14 725 892,13
CELKEM ROK 2017 ZISK/ZTRÁTA		-4 011 608,42

Příloha 3: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2018

POLOŽKA	2018	
	MD [Kč]	D [Kč]
Spotřeba osiv a sadby	0,00	0,00
Spotřeba hnojiv	53 732,00	0,00
Spotřeba pohonných hmot	227 799,86	60 865,00
Spotřeba postřiků	1 013 894,57	0,00
Spotřeba paliv	0,00	0,00
Spotřeba pohonných hmot	9 323,50	0,00
Spotřeba náhradních dílů	164 996,82	0,00
Spotřeba kanc. potřeb, časopisů a novin	3 434,21	0,00
Ostatní materiál ze skladu	46 675,10	0,00
DKP	69 418,08	0,00
Oděvy	16 436,48	0,00
Spotřeba ostatního materiálu	260 662,99	0,00
Spotřeba elektrické energie	281 647,95	10 541,00
Spotřeba vody	15 585,48	2 217,00
MS 91, 92 DP 51,55	2 087 518,56	0,00
Opravy strojů	51 183,06	0,00
Oprava dojení	0,00	0,00
Oprava NA	9 330,57	0,00
Oprava traktorů	0,00	0,00
Oprava chlazení ÚLO	570 976,49	0,00
Oprava elektrického zařízení	0,00	0,00
Cestovné	50 277,00	0,00
Stravné na služební cesty	0,00	0,00
Ubytování, parkovné	782,64	0,00
Náklady na reprezentaci	3 738,17	0,00
Náklady z kuchyně na reprez. pohoštění	454,48	0,00
Poštovné	0,00	0,00

Telekomunikační služby	5 700,00	0,00
Školení	9 500,64	0,00
Geometrické plány, mapy, tech. dokumentace	0,00	0,00
Audit. ověř., poradenství, ekologie	16 500,00	0,00
autojeřáb, čist. kanálů, zemní práce, stříh	4 762,60	0,00
Revize + servisní prohlídky, PO+BP	33 417,25	0,00
Rozbor obilí, půdy, ovoce	11 000,00	0,00
Služby pro ŽV,BPS,RV,Sady	37 461,17	0,00
Služby prac. agent. - práce v sadech	1 694 349,50	0,00
Ostraha objektu, sadů	538,50	0,00
Rekultivace sadů	222 716,00	0,00
Skladování ovoce vč. třídění, vyskladnění	97 574,87	0,00
Dezinfekce, deratizace, desinsekce, asanace	7 220,00	0,00
Rozbor ovoce	4 424,20	0,00
Silniční přeprava	77 923,79	0,00
Nájemné zemědělských pozemků	0,00	0,00
Nájem budov	16 267,00	0,00
Nájem plynových bomb	1 095,00	0,00
Nájem generátoru N	0,00	0,00
Nájem opěrné konstrukce sadu	75 648,00	0,00
Nájem mulčovače ORSI (r. 2017-2020)	26 040,00	0,00
Nájem návěsného rosiče Waner (r. 2017-2020)	57 000,00	0,00
Nájem akumul. nůžek STIHL 3x (2018-2020)	18 840,00	0,00
Nájem vysokozdvíž. vozíku (2018-2023)	45 800,00	0,00
Reklama	72 819,40	0,00
Znalecké posudky, správní poplatky	223,96	0,00
Pronájem PC programů, služby IT	14 175,74	0,00
Lékařské prohlídky	2 800,00	0,00
Připojení k internetu	0,00	0,00
Likvidace skladových odpadů	0,00	0,00
Zaměstnanci- základní mzda	1 271 608,45	0,00
Zaměstnanci - prémie	443 734,98	0,00
Příplatky, přesčasy, náhrady	406 659,20	0,00
Náhr. nemocenské nad 3 dny	8 117,00	0,00
Zákonné sociální pojištění	711 607,86	0,00
Ostatní sociální pojištění	13 800,00	0,00
Daň silniční	7 700,00	0,00
Daň z nemovitosti	15 180,00	0,00
Dary sponzorské do 2000,-Kč ze zásob	0,00	0,00

MS 31-90, DP 51	8 996,54	0,00
Pojištění (strojů, traktorů, budov, staveb)	1 905 634,00	0,00
Členské příspěvky	18 000,00	0,00
Odpisy N a H DdM	36 708,00	0,00
Odpisy N a H DdM	327 468,00	0,00
Odpisy N a H DdM	9 780,00	0,00
Odpisy N a H DdM	8 449,00	0,00
Odpisy N a H DdM	135 930,00	0,00
Odpisy N a H DdM	138 740,00	0,00
Bankovní poplatky i sprav. úvěru	0,00	0,00
Změna st. ned. vyr	0,00	0,00
MS 21, DP 19,20 - produkce hl. výrobků RV	0,00	3 090 026,00
MS 21, DP 50-58, prodej výrobků RV	3 486 978,50	0,00
MS21-26, DP70, manka do normy (ovoce)	457,50	0,00
Tržba - ovoce	0,00	4 285 766,78
Tržba - traktorové práce	0,00	7 524,80
Tržba - šrotování	0,00	0,00
Třídění, skladování jablek a obilovin	0,00	432 693,00
Nájem truhlárny, váhy, vinná trať	0,00	34 740,00
Tržby za zboží - jablka	0,00	1 780 245,78
Tržby za zboží - mošt	0,00	15 260,82
Tržby za zboží - hrušky	0,00	3 964,30
Tržby za zboží - třešně	0,00	839 306,13
Tržby za zboží - višně	0,00	53 325,80
Tržby za zboží - meruňky	0,00	928 132,56
Tržby za zboží - švestky	0,00	323 037,27
Tržby z prodeje DM (stroje i pole)	0,00	0,00
Materiál, ND, Osivo, Sadba, Palety, Obaly	0,00	3 722,30
Ostatní provozní výnosy (CZ Fruit)	0,00	2 791,60
Dotace: Integrovaná produkce ovoce	0,00	574 093,18
Dotace: zmírnění škod (jarní mrazy,)	0,00	385 440,00
Dotace: PGRLF (pojištění plodin)	0,00	1 028 375,00
Plnění pojistných událostí	862,00	633 934,00
Odměna mandantáře - prov. z obratu prodeje	0,00	10 421,00
Dotace: SZIF, SISPO, GREENING	0,00	0,00
Dotace: SZIF - podp./produkcí ovoc. druhů	0,00	527 510,23
Dotace: z EU na plochy, na zem. půdu	0,00	207 516,00
Podpora na produkci cukrovky	0,00	0,00
Traktorové práce od vlastního střediska	447 525,00	0,00

Traktorové práce od jiného střediska	7 600,00	0,00
Práce dílen od jiného střediska	174 250,00	0,00
Režijní náklady RV	3 424 170,78	0,00
Režijní náklady správní (podniková)	701 420,47	0,00
Traktorové práce pro vlastní středisko	0,00	447 525,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	11 800,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	0,00
Výnos z rozpuštění režie RV	0,00	3 424 170,78
Hektary oseté	62,43	62,43
Hodinové náklady a výnosy	1 713,50	1 022,50
CELKEM	21 204 818,84	19 126 030,26
CELKEM ROK 2018 ZISK/ZTRÁTA		-2 078 788,58

Příloha 4: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2019

POLOŽKA	2019	
	MD [Kč]	D [Kč]
Spotřeba osiv a sadby	11 200,00	1 450,50
Spotřeba hnojiv	44 568,63	0,00
Spotřeba pohonných hmot	250 213,44	80 883,00
Spotřeba postřiků	1 233 996,63	0,00
Spotřeba paliv	8 662,81	0,00
Spotřeba pohonných hmot	5 613,49	0,00
Spotřeba náhradních dílů	107 047,08	0,00
Spotřeba léků + dezinf. prostředků	695,00	0,00
Spotřeba kanc. potřeb, časopisů a novin	1 678,41	0,00
Ostatní materiál ze skladu	28 481,11	0,00
DKP	-52 812,47	0,00
Oděvy	14 354,42	0,00
Spotřeba ostatního materiálu	75 485,78	0,00
Spotřeba elektrické energie	231 463,21	10 184,97
Spotřeba vody	26 021,82	0,00
MS 91, 92 DP 51,55	2 925 677,20	0,00
Opravy strojů	111 980,32	0,00
Oprava dojení	0,00	0,00
Oprava NA	8 750,46	0,00
Oprava traktorů	0,00	0,00
Oprava chlazení ÚLO	57 489,22	0,00
Oprava elektrického zařízení	3 008,40	0,00
Cestovné	53 837,00	0,00

Stravné na služební cesty	0,00	0,00
Ubytování, parkovné	826,12	0,00
Náklady na reprezentaci	5 227,00	0,00
Náklady z kuchyně na reprez. pohoštění	0,00	0,00
Poštovné	0,00	0,00
Telekomunikační služby	7 100,00	0,00
Školení	8 482,64	0,00
Geometrické plány, mapy, tech. dokumentace	0,00	0,00
Audit. ověř., poradenství, ekologie	0,00	0,00
autojeřáb, čist. kanálů, zemní práce, stříh	13 791,00	0,00
Revize + servisní prohlídky, PO+BP	24 372,30	0,00
Rozbor obilí, půdy, ovoce	20 225,00	0,00
Služby pro ŽV,BPS,RV,Sady	23 985,00	0,00
Služby prac. agent. - práce v RV	22 945,00	0,00
Služby prac. agent. - práce v sadech	1 532 985,00	4 000,00
Ostraha objektu, sadů	535,50	0,00
Rekultivace sadů	0,00	0,00
Skladování ovoce vč. třídění, vyskladnění	87 464,15	0,00
Dezinfekce, deratizace, desinsekce, asanace	6 072,00	0,00
Rozbor ovoce	0,00	0,00
Silniční přeprava	31 147,16	0,00
Nájemné zemědělských pozemků	340 000,00	0,00
Nájem ostatní	5 206,30	0,00
Nájem budov	16 643,00	0,00
Nájem plynových bomb	1 107,40	0,00
Nájem generátoru N	0,00	0,00
Nájem opěrné konstrukce sadu	75 648,00	0,00
Nájem mulčovače ORSI (r. 2017-2020)	26 040,00	0,00
Nájem návěsného rosiče Waner (r. 2017-2020)	57 000,00	0,00
Nájem akumul. nůžek STIHL 3x (2018-2020)	18 840,00	0,00
Nájem vysokozdvíž. vozíku (2018-2023)	54 960,00	0,00
Reklama	69 010,00	0,00
Znalecké posudky, správní poplatky	223,96	0,00
Pronájem PC programů, služby IT	3 000,00	0,00
Lékařské prohlídky	1 200,00	0,00
Připojení k internetu	0,00	0,00
Likvidace skladových odpadů	0,00	0,00
Zaměstnanci- základní mzda	1 229 849,98	0,00
Zaměstnanci - prémie	413 152,40	0,00

Příplatky, přesčasy, náhrady	308 698,24	0,00
Náhr. nemocenské nad 3 dny	14 411,00	0,00
Zákonné sociální pojištění	245 746,49	0,00
Zákonné sociální pojištění	399 202,78	0,00
Ostatní sociální pojištění	23 150,00	0,00
Daň silniční	5 903,00	0,00
Daň z nemovitosti	14 709,00	0,00
Dary sponzorské do 2000,-Kč ze zásob	8 580,00	0,00
MS 31-90, DP 51	0,00	0,00
Pojištění (strojů, traktorů, budov, staveb)	1 917 557,00	0,00
Členské příspěvky	18 000,00	0,00
Odpisy N a H DdM	36 708,00	0,00
Odpisy N a H DdM	327 468,00	0,00
Odpisy N a H DdM	9 780,00	0,00
Odpisy N a H DdM	8 448,00	0,00
Odpisy N a H DdM	47 904,00	0,00
Odpisy N a H DdM	111 050,00	0,00
Bankovní poplatky i sprav. úvěru	0,00	0,00
Změna st. ned. vyr	0,00	0,00
MS 21, DP 19,20 - produkce hl. výrobků RV	0,00	3 339 487,00
MS 21, DP 50-58, prodej výrobků RV	3 335 767,00	0,00
MS21-26, DP70, manka do normy (ovoce)	0,00	0,00
Tržba - ovoce	0,00	2 773 429,21
Tržba - traktorové práce	0,00	8 750,00
Tržba - šrotování	0,00	0,00
Třídění, skladování jablek a obilovin	0,00	564 686,11
Nájem truhlárny, váhy, vinná trať	0,00	37 369,89
Tržby za zboží - jablka	0,00	3 326 612,30
Tržby za zboží - mošt	0,00	20 835,70
Tržby za zboží - hrušky	0,00	24 988,58
Tržby za zboží - třešně	0,00	552 219,74
Tržby za zboží - višně	0,00	0,00
Tržby za zboží - meruňky	0,00	702 802,51
Tržby za zboží - švestky	0,00	202 451,28
Tržby z prodeje DM (stroje i pole)	0,00	0,00
Materiál, ND, Osivo, Sadba, Palety, Obaly	0,00	0,00
Ostatní provozní výnosy (CZ Fruit)	0,00	831,81
Dotace: Integrovaná produkce ovoce	0,00	635 709,25
Dotace: zmírnění škod (jarní mrazy,)	0,00	76 580,00

Dotace: PGRLF (pojištění plodin)	0,00	1 139 052,60
Plnění pojistných událostí	0,00	232 734,00
Odměna mandantáře - prov. z obratu prodeje	0,00	14 031,00
Dotace: SZIF, SISPO, GREENING	0,00	0,00
Dotace: SZIF - podp./produkci ovoc. druhů	0,00	513 035,27
Dotace: Podp. restrukturalizace ovocných sadů	0,00	0,00
Dotace: z EU na plochy, na zem. půdu	0,00	213 860,54
Podpora na produkci cukrovky	0,00	0,00
Traktorové práce od vlastního střediska	392350	0,00
Traktorové práce od jiného střediska	0,00	0,00
Práce dílen od jiného střediska	43 000,00	0,00
Režijní náklady RV	3 215 867,75	0,00
Režijní náklady správní (podniková)	554 589,16	0,00
Traktorové práce pro vlastní středisko	0,00	392 350,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	26 100,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	0,00
Výnos z rozpuštění režie RV	0,00	3 215 867,75
Hektary oseté	62,43	62,43
Hodinové náklady a výnosy	1 136,50	1 022,50
CELKEM	20 284 539,22	18 111 387,94
CELKEM ROK 2019 ZISK/ZTRÁTA		-2 173 151,28

Příloha 5: Vstupní data z výsledovky střediska Sady ZD Klapý 2020

POLOŽKA	2020	
	MD [Kč]	D [Kč]
Spotřeba osiv a sadby	43 505,22	0,00
Spotřeba hnojiv	8 343,00	0,00
Spotřeba pohonných hmot	234 542,38	80 883,00
Spotřeba postřiků	1 335 529,32	0,00
Spotřeba biologické ochrany	87 869,50	0,00
Spotřeba paliv	6 000,00	0,00
Spotřeba stavebnin	1 900,00	0,00
Spotřeba pohonných hmot	7 674,61	0,00
Spotřeba náhradních dílů	180 182,10	0,00
Spotřeba léků + dezinf. prostředků	120,00	0,00
Spotřeba kanc. potřeb, časopisů a novin	2 490,11	0,00
Ostatní materiál ze skladu	37 237,76	0,00
DKP	17 737,26	0,00
Oděvy	17 861,45	0,00

Spotřeba ostatního materiálu	219 293,26	0,00
Spotřeba elektrické energie	324 510,05	12 344,02
Spotřeba vody	18 182,06	0,00
MS 91, 92 DP 51,55	3 762 773,65	0,00
Opravy strojů	60 256,82	0,00
Oprava dojení	0,00	0,00
Oprava NA	18 747,12	0,00
Oprava traktorů	0,00	0,00
Oprava chlazení ÚLO	32 528,00	0,00
Oprava elektrického zařízení	19 068,60	0,00
Cestovné	36 367,00	0,00
Stravné na služební cesty	0,00	0,00
Ubytování, parkovné	0,00	0,00
Náklady na reprezentaci	0,00	0,00
Náklady z kuchyně na repréz. pohoštění	0,00	0,00
Poštovné	0,00	0,00
Telekomunikační služby	5 800,00	0,00
Školení	5 032,64	0,00
Geometrické plány, mapy, tech. dokumentace	0,00	0,00
Audit. ověř., poradenství, ekologie	0,00	0,00
autojeřáb, čist. kanálů, zemní práce, stříh	3 002,80	0,00
Revize + servisní prohlídky, PO+BP	53 187,65	0,00
Rozbor obilí, půdy, ovoce	19 425,00	0,00
Služby pro ŽV,BPS,RV,Sady	0,00	0,00
Služby prac. agent. - práce v RV	0,00	0,00
Služby prac. agent. - práce v sadech	1 914 793,50	0,00
Ostraha objektu, sadů	539,00	0,00
Rekultivace sadů	0,00	0,00
Skladování ovoce vč. třídění, vyskladnění	0,00	0,00
Dezinfekce, deratizace, desinsekce, asanace	8 280,00	0,00
Rozbor ovoce	0,00	0,00
Silniční přeprava	1 526,92	0,00
Nájemné zemědělských pozemků	0,00	0,00
Nájem ostatní	0,00	0,00
Nájem budov	16 457,00	0,00
Nájem plynových bomb	1 263,00	0,00
Nájem generátoru N	0,00	0,00
Nájem opěrné konstrukce sadu	75 648,00	0,00
Nájem mulčovače ORSI (r. 2017-2020)	10 758,00	0,00

Nájem návěsného rosiče Waner (r. 2017-2020)	33 107,00	0,00
Nájem akumul. nůžek STIHL 3x (2018-2020)	18 792,00	0,00
Nájem vysokozdvíž. vozíku (2018-2023)	54 960,00	0,00
Reklama	195 123,00	0,00
Znalecké posudky, správní poplatky	0,00	0,00
Pronájem PC programů, služby IT	10 795,05	0,00
Lékařské prohlídky	1 200,00	0,00
Připojení k internetu	0,00	0,00
Likvidace skladových odpadů	0,00	0,00
Zaměstnanci- základní mzda	1 173 968,17	0,00
Zaměstnanci - prémie	464 556,60	0,00
Příplatky, přesčasy, náhrady	430 191,23	0,00
Náhr. nemocenské nad 3 dny	20 881,00	0,00
Zákonné sociální pojištění	251 428,88	0,00
Zákonné sociální pojištění	414 324,36	0,00
Ostatní sociální pojištění	33 350,00	0,00
Daň silniční	5 968,00	0,00
Daň z nemovitosti	14 710,00	0,00
Dary sponzorské do 2000,-Kč ze zásob	1 365,00	0,00
Ostatní provozní náklady	0,20	0,00
Pojištění (strojů, traktorů, budov, staveb)	2 172 547,00	0,00
Členské příspěvky	18 000,00	0,00
Odpisy N a H DdM	36 708,00	0,00
Odpisy N a H DdM	327 468,00	0,00
Odpisy N a H DdM	9 780,00	0,00
Odpisy N a H DdM	6 732,00	0,00
Odpisy N a H DdM	47 904,00	0,00
Odpisy N a H DdM	18 000,00	0,00
Bankovní poplatky i sprav. úvěru	0,00	0,00
Změna st. ned. vyr	0,00	0,00
MS 21, DP 19,20 - produkce hl. výrobků RV	0,00	457 672,00
MS 21, DP 50-58, prodej výrobků RV	601 262,00	0,00
MS 21, DP60Vspotř. vl. osiv, separátu	88 400,00	0,00
MS21-26, DP70, manka do normy (ovoce)	13 725,00	0,00
Tržba - ovoce	0,00	4 101 216,97
Tržba - traktorové práce	0,00	450,40
Tržba - šrotování	0,00	0,00
Třídění, skladování jablek a obilovin	0,00	722 380,23
Nájem truhlárny, váhy, vinná trať	0,00	17 120,00

Tržby za zboží - jablka	0,00	4 523 450,28
Tržby za zboží - mošt	0,00	76 730,40
Tržby za zboží - hrušky	0,00	8 481,70
Tržby za zboží - třešně	0,00	96 582,60
Tržby za zboží - višně	0,00	5 600,90
Tržby za zboží - meruňky	0,00	681 294,90
Tržby za zboží - švestky	0,00	235 490,82
Tržby z prodeje DM (stroje i pole)	0,00	0,00
Materiál, ND, Osivo, Sadba, Palety, Obaly	0,00	0,00
Ostatní provozní výnosy (CZ Fruit)	0,00	777 787,08
Dotace: Integrovaná produkce ovoce	0,00	500 000,00
Dotace: zmírnění škod (jarní mrazy,)	0,00	0,00
Dotace: PGRLF (pojištění plodin)	0,00	1 407 415,89
Plnění pojistných událostí	0,00	0,00
Odměna mandantáře - prov. z obrátu prodeje	0,00	15 484,88
Dotace: SZIF, SISPO, GREENING	0,00	-202 921,45
Dotace: SZIF - podp./produkci ovoc. druhů	0,00	538 640,20
Dotace: Podp. restrukturalizace ovocných sadů	0,00	0,00
Dotace: z EU na plochy, na zem. půdu	0,00	216 505,16
Podpora na produkci cukrovky	0,00	0,00
Traktorové práce od vlastního střediska	241 125,00	0,00
Traktorové práce od jiného střediska	2 000,00	0,00
Práce dílen od jiného střediska	40 625,00	0,00
Režijní náklady RV	2 871 865,70	0,00
Režijní náklady správní (podniková)	419 730,54	0,00
Traktorové práce pro vlastní středisko	0,00	241 125,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	0,00
Traktorové práce pro jiné středisko	0,00	0,00
Výnos z rozpuštění režie RV	0,00	2 871 865,70
Hektary oseté	61,69	61,69
Hodinové náklady a výnosy	1 164,00	993,50
CELKEM	18 630 251,20	17 386 655,87
CELKEM ROK 2020 ZISK/ZTRÁTA		-1 243 595,33

Příloha 6: Tabulkové kalkulace za výkony 2016

Zemědělské družstvo Klapý
SIDUS Verze: 21.026
GEMRozd 1_Ned

25.01.22 13:31
- 1 -

TABULKOVÉ KALKULACE za výkony za střediska
Účetní období/Rok: 12/2016 - Dávka: 1 (uzavřeno: 19.05.2017)

Rádek	Název	Konečný stav množství	Konečný stav částka	Konečný stav částka na rozsah KS
Středisko 00101 Sady				
Výkon	0302 ZIMNI JABLKA	Rozsah MO 0	Množství HV MO 0	0
		Rozsah KS 47,69	Množství HV KS 0	0
001	Hektary - KD	0,000	47,69	1,00
005	Odpracované hodiny	0,000	1 597,50	33,49
012	Osiva - kmliva nakupovaná	0,000	3 130,00	65,63
014	Hnojiva - vejce nakupovaná	0,000	41 794,16	876,37
016	*Ostatní materiál nakupovaný	3 424,680	896 961,03	18 808,15
018	PHM	1 429,180	30 328,08	635,94
019	Chemické ochranné prostředky	1 192,700	649 432,21	13 617,78
020	Náhradní díly	802,600	109 657,38	2 300,00
021	Náhradní součástky	0,000	77 500,00	1 625,07
022	Ostatní nakoupený materiál	0,000	30 013,36	629,34
023	Mzdy	8 591,500	773 735,11	16 224,26
025	Opravy cizí	0,000	30 007,04	629,21
026	Práce dílny	38,000	9 500,00	199,20
027	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	0,000	552 898,00	11 593,58
029	*Ostatní náklady prvotní	0,000	2 198 370,69	46 097,09
030	*Ostatní náklady druhotné	493,000	206 325,00	4 326,37
031	- energie nakoupená	0,000	152 239,86	3 192,28
032	- agronomické - veterinární výkony	0,000	1 307 800,50	27 422,95
034	- ostatní materiál nakoupený	0,000	42 705,58	895,48
035	- pojistné	0,000	251 829,75	5 280,55
037	- ostatní náklady prvotní	0,000	443 795,00	9 305,82
038	- mzdy cizí	493,000	206 325,00	4 326,37
043	Režie výrobní	0,000	1 093 261,94	22 924,34
044	Režie správní	0,000	751 918,29	15 766,79
045	*Náklady celkem	12 547,180	6 557 901,26	137 511,03
048	Prodej ostatní	1 073 056,000	5 405 876,48	113 354,50
050	Tržby ostatní	822 556,000	3 614 996,77	75 801,77
053	Ostatní výnosy (prodej krav)	0,000	1 908 627,26	40 021,54
054	*Výnosy celkem	822 556,000	5 523 614,03	115 823,31
056	Zúčtování výroby hlavního výrobku	942 484,000	4 712 420,00	98 813,58
057	*Zisk - ztráta z realizace	1 895 612,000	117 737,55	2 468,81
058	*Hospodářský výsledek	2 850 643,180	-1 727 743,72	-36 228,64
059	*Náklady na hlavní výrobek 1	12 547,180	6 557 901,26	137 511,03

Příloha 7: Tabulkové kalkulace za výkony 2017

Zemědělské družstvo Klapý

SEJUS Verze: 21.025

GDPRoub T_Mat

25.01.22 13:32

TABULKOVÉ KALKULACE za výkony za střediska
Účetní období/Rok: 12/2017 - Dávka: 1 (uzavřeno: 26.09.2018)

- 1 -

Řádek	Název	Konečný stav množství	Konečný stav částka	Konečný stav částka na rozsah KS
Středisko 00101 Sady				
Výkon	0302 ZIMNI JABLKA	Rozsah MO 0	0	Množství HV MO 0
		Rozsah KS 47,82		Množství HV KS 0
001	Hektary - KD	0,000	47,82	1,00
005	Odpřacované hodiny	0,000	496,50	10,38
014	Hnojiva - vejce nakupovaná	57,000	59 976,60	1 254,21
016	*Ostatní materiál nakupovaný	11 323,710	1 037 146,70	21 688,55
018	PHM	1 754,840	38 812,82	811,63
019	Chemické ochranné prostředky	3 698,000	941 779,43	19 694,25
020	Náhradní díly	0,000	24 683,61	516,17
022	Ostatní nakoupený materiál	5 871,070	31 871,04	666,47
023	Mzdy	6 069,500	625 103,47	13 072,00
025	Opravy cizí	0,000	65 156,62	1 362,53
026	Práce dílny	69,500	17 375,00	363,34
027	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	0,000	510 924,00	10 684,31
029	*Ostatní náklady prvotní	350,000	2 645 855,64	55 329,47
030	*Ostatní náklady druhotné	390,000	190 300,00	3 979,50
031	- energie nakoupená	0,000	165 268,89	3 456,06
032	- agronomické - veterinární výkony	0,000	958 458,55	20 043,04
033	- doprava cizí	0,000	31 190,30	652,24
034	- ostatní materiál nakoupený	350,000	46 163,00	965,34
035	- pojistné	0,000	195 234,90	4 092,70
037	- ostatní náklady prvotní	0,000	1 249 540,00	26 130,07
038	- mzdy cizí	390,000	190 300,00	3 979,50
043	Režie výrobní	0,000	2 328 732,91	48 697,88
044	Režie správní	0,000	562 650,49	11 770,19
045	*Náklady celkem	18 259,710	8 043 421,43	168 202,03
048	Prodej ostatní	529 505,000	2 798 269,87	58 516,72
050	Tržby ostatní	517 084,000	4 443 034,19	92 911,63
053	Ostatní výnosy (prodej krav)	0,000	1 439 413,22	30 100,65
054	*Výnosy celkem	517 084,000	5 882 447,41	123 012,28
056	Zúčtování výroby hlavního výrobku	344 057,000	1 720 285,00	35 974,17
057	*Zisk - ztráta z realizace	1 046 589,000	3 084 177,54	64 495,55
058	*Hospodářský výsledek	1 408 905,710	-3 238 958,89	-67 732,31
059	*Náklady na hlavní výrobek 1	18 259,710	8 043 421,43	168 202,03

Příloha 8: Tabulkové kalkulace za výkony 2018

Zemědělské družstvo Klapy
SDLS Verze: 22.021
GEMRozb_T_Nak

07.02.22 12:44

TABULKOVÉ KALKULACE za výkony za podnik
Účetní období/Rok: 12/2018 - Dávka: 1 (uzavřeno: 11.10.2019)

- 1 -

Rádek	Název	Konečný stav množství	Konečný stav částka	Konečný stav částka na rozsah KS
Výkon	0302 ZIMNÍ JABLKA	Rozsah MO	0	Množství HV MO
		Rozsah KS	40,31	Množství HV KS
001	Hektary - KD	0,000	40,31	1,00
005	Odpracované hodiny	0,000	378,00	9,37
014	Hnojiva	46,900	32 884,00	815,77
018	PHM	1 035,980	25 493,19	632,42
019	Chemické ochranné prostředky	2 493,600	643 800,62	15 971,23
020	Náhradní díly	2,000	7 084,76	175,75
022	Ostatní nakoupený materiál (Motouz ...)	836,000	192 048,78	4 764,29
023	Mzdy (hrubé mzdy)	3 838,000	503 733,12	12 496,48
025	Opravy cizí	0,000	577 044,42	14 315,16
026	Práce dílny	31,000	7 750,00	192,25
027	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	0,000	463 477,00	11 497,81
031	Energie nakoupená	0,000	139 038,48	3 449,23
032	Agromické - veterinární výkony (desinf,derat	0,000	1 168 044,54	28 976,54
033	Silniční doprava	0,000	76 391,48	1 895,09
034	Skladování, dary, nájmy strojů	0,000	69 539,40	1 725,11
035	Sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance	0,000	167 945,35	4 166,34
037	Ostatní náklady prvotní (pojištění strojů)	0,000	1 678 584,17	41 641,87
038	Traktorové práce - vnitropodnik	347,000	155 200,00	3 850,18
043	Režie výrobní - středisková	0,000	2 210 929,43	54 848,16
044	Režie správní - podniková	0,000	516 006,71	12 800,96
045	*Náklady celkem (12 až 44)	8 630,480	8 634 995,45	214 214,72
048	Prodej (Sklad DP50,51)	625 897,500	3 472 175,65	86 136,83
050	Tržby (Fakturace)	550 784,500	5 448 265,88	135 109,54
053	Ostatní výnosy (prodej krav,dotace,CZ Fruit ...)	0,000	2 425 879,00	60 180,57
054	*Výnosy celkem (49 + 50 + 53)	550 784,500	7 872 144,88	195 290,12
055	Brakace - škody	91,500	457,50	11,34
056	Zúčtování výroby (Sklad DP20,21)	408 851,000	2 044 255,00	50 713,34
057	*Zisk - ztráta z realizace (47 až 50 + 53 + 55)	1 176 773,500	4 399 511,73	109 141,94
058	*Hospod. výsledek (45 až 48 + 51 + 54 až 56)	1 594 254,980	-2 191 228,73	-54 359,44
059	-Náklady na hlavní výrobek 1	8 630,480	8 634 995,45	214 214,72

Příloha 9: Tabulkové kalkulace za výkony 2019

Zemědělské družstvo Klapý

SI008 Verze: 21.006

GENRozub_T_Nakl

10.06.21 08:25

- 1 -

TABULKOVÉ KALKULACE za výkony za střediska
 Účetní období/Rok: 12/2019 - Dávka: 1 (uzavřeno: 08.09.2020)

Řádek	Název	Konečný stav množství	Konečný stav částka	Konečný stav částka na rozsah KS
Středisko 00101 Sady				
Výkon	0302 ZIMNÍ JABLKA	Rozsah MO	0	Množství HV MO 0
		Rozsah KS	40,31	Množství HV KS 0
001	Hektary - KD	0,000	40,31	1,00
005	Odpracované hodiny	0,000	247,00	6,12
012	Osiva - krmiva nakupovaná	0,000	9 750,00	241,87
014	Hnojiva	0,000	32 357,53	802,71
018	PHM	1 443,240	35 587,86	882,85
019	Chemické ochranné prostředky	1 465,500	850 690,08	21 103,69
020	Náhradní díly	4 832,000	28 154,33	698,44
022	Ostatní nakoupený materiál (Motouz ...)	0,000	19 993,71	495,99
023	Mzdy (hrubé mzdy)	3 223,000	427 227,36	10 698,54
025	Opravy očí	0,000	77 548,43	1 923,80
026	Práce dílny	11,000	2 750,00	68,22
027	Odpis dlouhodobého hmotného majetku	0,000	494 318,00	12 014,83
031	Energie nakoupená	0,000	119 717,79	2 969,92
032	Agronomické - veterinární výkony (desinf, derat)	0,000	1 088 464,05	27 002,33
033	Silniční doprava	0,000	28 783,30	713,55
034	Skladování, dary, nájem strojů	1 716,000	72 340,00	1 784,59
036	Sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance	0,000	134 454,83	3 335,52
037	Ostatní náklady prvotní (pojištění strojů)	0,000	1 609 614,00	39 930,88
038	Traktorové práce - vnitropodnik	238,000	108 200,00	2 634,58
043	Režie výrobní - středisková	0,000	2 078 431,67	51 511,57
044	Režie správní - podniková	0,000	317 105,22	7 866,56
045	*Náklady celkem (12 až 44)	12 926,740	7 521 468,15	186 590,82
048	Prodej (Sklad DP50,51)	869 073,000	4 525 570,20	112 269,16
050	Tržby (Fakturace)	833 886,000	5 757 819,28	142 838,48
053	Ostatní výnosy (prodej krav, dotace, CZ Fruit ...)	0,000	1 985 235,84	49 249,21
054	*Výnosy celkem (49 + 50 + 53)	833 886,000	7 743 065,12	192 087,69
056	Zúčtování výroby (Sklad DP20,21)	511 473,000	2 657 365,00	63 442,44
057	*Zisk - ztráta z realizace (47 až 50 + 53 + 55)	1 702 959,000	3 217 494,92	79 818,52
058	*Hospod. výsledek (45 až 48 + 51 + 54 až 55)	2 227 358,740	-1 746 618,24	-43 329,66
059	*Náklady na hlavní výrobek 1	12 926,740	7 521 468,15	186 590,82

Příloha 10: Tabulkové kalkulace za výkony 2020

Zemědělské družstvo Klapý

8 DURS Verze: 21.006

SEM Rozb 1_Nakl

25.01.22 13:34

TABULKOVÉ KALKULACE za výkony za střediska
Účetní období/Rok: 12/2020 - Dávka: 1 (uzavřeno: 11.10.2021)

- 1 -

Řádek	Název	Konečný stav množství	Konečný stav částka	Konečný stav částka na rozsah KS
Středisko 00101 Sady				
Výkon	0302 ZIMNI JABLKA	Rozsah MO 0	0	Množství HV MO 0
		Rozsah KS	41,53	Množství HV KS 0
001	Hektary - KD	0,000	41,53	1,00
005	Odpracované hodiny	0,000	636,00	15,31
012	Osiva - krmiva nakupovaná	0,000	10 520,22	253,31
013	Vlastní osiva/krmiva/hnojiva	17 680,000	88 400,00	2 128,58
014	Hnojiva	0,000	6 389,00	153,84
018	PHM	2 402,440	50 270,77	1 210,46
019	Chemické ochranné prostředky	849,700	1 180 403,93	27 941,34
020	Náhradní díly	15 423,540	41 443,96	997,92
022	Ostatní nakoupený materiál (Motouz ...)	14,900	73 113,47	1 760,49
023	Mzdy (hrubé mzdy)	4 088,000	586 359,16	14 118,92
025	Opravy cizí	0,000	62 581,72	1 508,90
026	Práce dílny	47,000	11 750,00	282,92
027	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	0,000	400 102,00	9 834,04
031	Energie nakoupená	0,000	187 444,75	4 513,47
032	Agronomické - veterinární výkony (desinf, derat)	0,000	1 686 992,65	40 621,08
033	Silniční doprava	0,000	1 142,78	27,51
034	Skladování, dary, nájmy strojů	273,000	194 351,15	4 679,77
035	Sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance	0,000	174 718,33	4 207,03
037	Ostatní náklady prvotní (pojištění strojů)	0,000	1 614 881,20	38 884,69
038	Traktorové práce - vnitropodnik	548,000	137 000,00	3 288,82
043	Režie výrobní - středisková	0,000	1 598 751,21	38 448,13
044	Režie správní - podniková	0,000	451 953,89	10 882,58
045	*Náklady celkem (12 až 44)	41 326,580	8 536 570,19	205 551,89
048	Prodej (Sklad DP50,51)	410 671,000	3 245 959,00	78 159,37
050	Tržby (Fakturace)	900 241,400	8 765 023,85	211 052,82
053	Ostatní výnosy (prodej krav, dotace, CZ Fruit ...)	0,000	2 162 511,47	52 071,08
054	*Výnosy celkem (49 + 50 + 53)	900 241,400	10 927 535,32	263 123,89
055	Brakace - škody	2 745,000	13 725,00	330,48
056	Zúčtování výroby (Sklad DP20,21)	2 965,000	14 625,00	356,97
057	*Zisk - ztráta z realizace (47 až 50 + 53 + 55)	1 313 657,400	7 687 851,32	184 634,03
058	*Hospod. výsledek (45 až 48 + 51 + 54 až 56)	1 357 948,980	-853 893,87	-20 560,90
059	*Náklady na hlavní výrobek 1	41 326,580	8 536 570,19	205 551,89